

Redacció  
i administració:  
València, 244, 1er.  
Barcelona-7  
Telèfons: 215 27 39.  
215 27 84  
215 28 05  
215 24 33

Edicions Terra Nostra S.A.  
Director:  
Joan E. Jarque i Jutglar  
D.L. 14387  
Sol·licitat control O.J.D  
Impreso en Barcelonesa  
de Publicaciones S.A.

# Catalunya Cristiana

"En Crist  
i per Crist,  
Déu es fa visible  
en la seva  
misericòrdia."

Joan Pau II  
Encíclica "Déu ric  
en misericòrdia"

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

N.º 66

Setmana del 28 de desembre del 1980 al 3 de gener del 1981

30 Ptes.

Impacte religiós

## Els bisbes hispanics preparen la visita del Papa

SEVILLA.— L'arquebisbe de Sevilla, cardenal José María Bueno Monreal, presidí en aquesta ciutat la reunió dels bisbes de la província eclesiàstica hispanica, un punt d'estudi dels quals, fou el proper viatge del Papa a Espanya.

Concretament, els bisbes de la província eclesiàstica de Sevilla han analitzat l'impacte religiós de la futura visita del papa Joan Pau II a aquesta regió i el calendari provincial existent per aquest viatge.

L'Arquebisbe de Madrid, cardenal Tarancón, ha publicat una carta cristiana en la qual afirma que "els nomenaments de la Llei de Déu, que recullen els principis estables de la Llei natural, segueixen tenint vigència en tots els temps i en totes les circumstàncies històriques".

El cardenal Tarancón afegeix: "els preceptes evangèlics que es fonamenten en la Paraula de Déu són objectivament obligatoris per a tots els cristians".

## Afinant

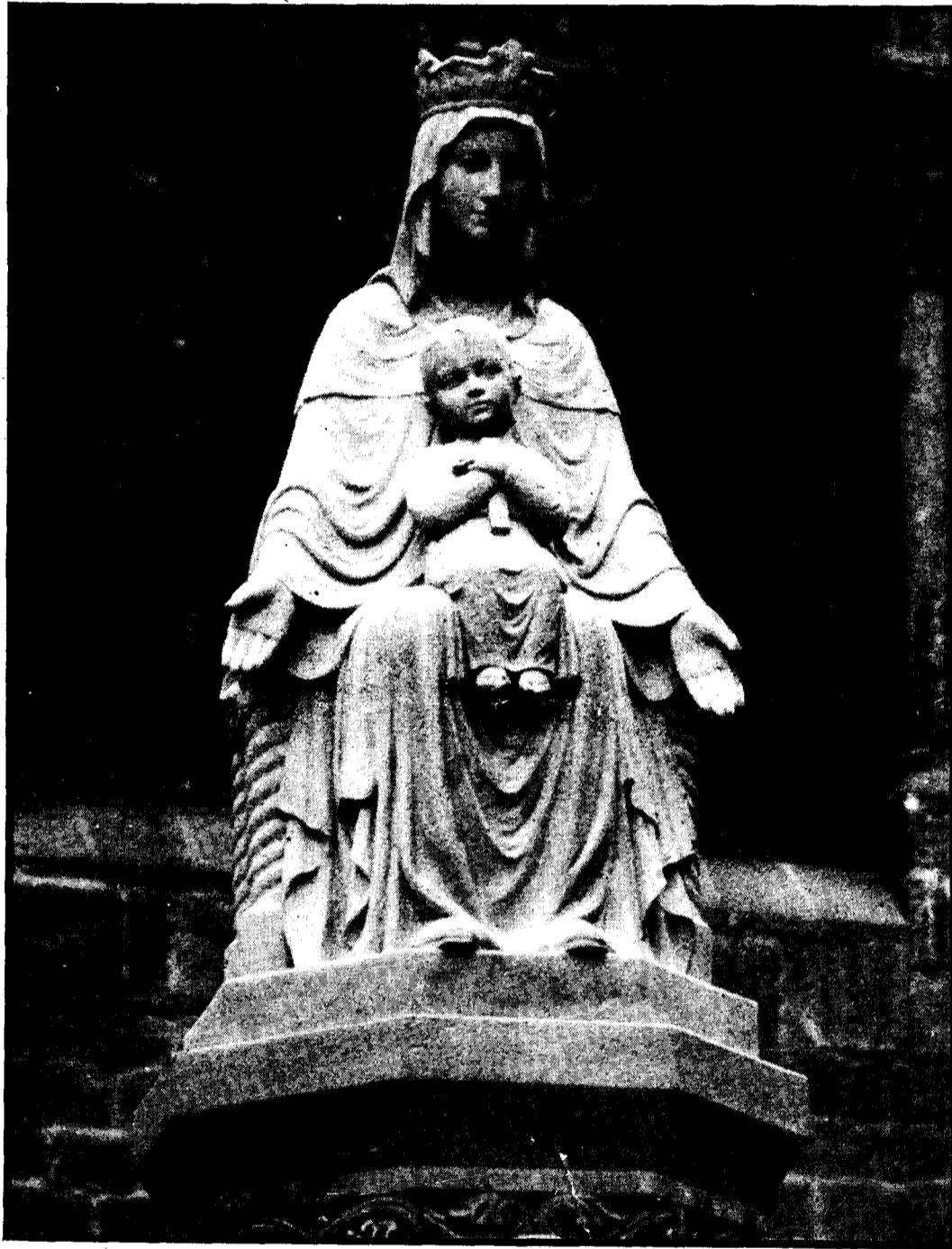
### CAP D'ANY 1981

Encetem l'any 1981. Un any que, com tots, certament ens amaga sorpreses —grates, ingrates?— però del qual ja en sabem algunes fites importants. Serà un any de renovació pastoral per a moltes diòcesis catalanes. Sota noms diferents (consell pastoral, assemblea, etc.) els nostres bisbats s'han proposat integrar tot el poble de Déu, bisbes, preveres, religiosos, i laicats, en la tasca d'endegar pels camins de l'Església —a Joan Pau II li abelleix dir que l'home és el camí de l'Església— el nostre viure cristià i la nostra missió evangelitzadora. Els desitgem, de cor, encert en aquesta empresa, tant necessària com no exempta d'esculls.

La Conferència episcopal espanyola renovarà els seus càrrecs. Homes nous —gaire?— per a un context polític i social nou—. En els nostre panorama pastoral hi faran irrupció els divorciats, i els fills dels divorciats, i els que romanen sols per mor del divorci. Com els acollirem? I a la tardor ens vindrà a visitar el successor de Pere per a confirmar-nos en la fe, segons el seu misteri. Ens trobarà preparats? o... comprant l'oli per les llànties.

Joan E. Jarque i  
Jutglar.

## La glòria de Maria



Josep M<sup>e</sup> Camps i Arnau, escultor. (1879-1968).

En la història de la salvació Maria Verge hi té un relleu essencial i forma part, a la vegada, de la història i de la vida de l'Església. Filla de l'antic Israel és, alhora, filla primogènita i mare de l'Església. Filla i Mare de Déu. Filla gran —Senyora i Majora— per ésser el fruit primerenc de la salvació, primera sarment empeltada en el Crist i membre primer del seu Cos Místic. Mare de l'Església, car fou predestinada des de l'eternitat per ésser mare triada a part d'Aquell que havia de nodrir la vida de l'Església.

I és a través d'ella que prové fins a la humanitat, com una correntia de llum, la salvació primera promesa per Déu des del començ del món. La primera dels redimits i alhora mare dels redimits. (Redimida en previsió dels mèrits de Crist) i mare del nou poble de Déu. I mare de tots els vivents. Eva de la nova era. La mort vingué per Eva, la vida per Maria.

La mare del Salvador és per propi dret la mare dels salvats, dels redimits, i no solament perquè engendra el Salvador, sinó perquè col·labora íntimament amb Ell bo i fent-li costat a l'obra de salvació.

Unida de ple amb el seu Fill el més petit acte d'ella té un preu salvífic evidentíssim, i el

servei de mare que li fa s'estén a tots els qui creuen en Ell. Al peu de la creu i en el Cenacle esperant la vinguda de l'Esperit aflora com a mare de l'Església.

Unida a l'Església, n'és la imatge vivent, esplendent en ordre a la fe, a la caritat i a la unió amb el Crist. No perdé mai la fe en el Fill. Era foc portant foc. Vivia del pa de la fe malgrat les maltempades de la història. És la fe de l'Església com un corrent de sang que ens ve de la Mare.

És, ensems, model i fita de caritat. Estimà Déu sense mesura. I l'Església es nodreix, com d'una llet espiritual, de l'amor de caritat d'aquesta mare única. Llet que alimenta el Cos Místic, la Testa del qual és el Crist.

L'Església, per la seva unió essencial amb el Crist, com Maria, és mare i verge. Mare, perquè engendra els fills en la gràcia a través del baptisme, que ens fa fills de Déu. Verge, perquè serva l'arquimesa, és la tresorera del Dogma a través del seu Magisteri, del nervi fecundíssim de la Paraula.

L'Església ha d'ésser, de fet, imatge de Maria. No perdre mai la fesomia, els trets, el sentiment, com el fill s'assembla a la mare.

Pere Ribot.

No es podrà cobrar en  
metàlic

## Supressió definitiva dels aranzels al bisbat de Girona

GIRONA.— El bisbe de Girona, Monsenyor Jaume Camprodon, ha signat el Decret de supressió definitiva dels aranzels a tota la diòcesi. D'aquesta manera es posa en pràctica una de les propostes aprovades en la I<sup>a</sup> Jornada Diocesana de Pastoral de l'abril passat.

Aquesta proposta deia textualment: "Treure de les celebracions dels sacraments tot el que pugui ser o aparentar diferència de classe o privilegis, així com la supressió de tota mena d'aranzels".

En la mateixa Jornada s'indicava que "cal anar, a través d'un estudi seriós de l'economia del Bisbat i de cada parròquia, i d'un treball d'educació de la comunitat cristiana, a un auto-finançament de l'església diocesana que permeti prescindir de la dotació de l'Estat i suprimir totes les aportacions dels fidels amb motiu de la celebració dels sacraments, ja siguin fixes (aranzels), ja voluntàries". De fet, ja fa temps que la majoria de les parròquies del Bisbat de Girona han anat suprimint les pagues sobre els serveis administratius, la celebració dels sacraments i de les exèquies. En els últims anys aquest tema ja havia estat tractat en diverses reunions de preveres i s'havia començat a estudiar en el Consell Presbiteral.

Monsenyor Camprodon diu que "les dificultats que d'entrada pot suposar l'aplicació del present decret es veuran compensades per una imatge millor de l'Església i, a la llarga, tots n'estarem contents perquè el nostre servei adquirirà un ressò evangèlic més clar: Gratuïtament ho heu rebut, doneu-ho gratuïtament" (Mt. 10,8). I conclou: "Es un pas endavant en el camí de la gestió econòmica, tot esperant de poder donar-ne d'altres en la línia d'una millor organització del conjunt de l'economia de l'Església".

A partir d'ara doncs, queden suprimits els aranzels per a la celebració de baptismes, de matrimonis i d'exèquies i les taxes administratives de despatx parroquial. No s'acceptarà cap donatiu a mà en ocasió d'una celebració o d'un servei de despatx parroquial, però es mantenen els estipendis de les misses.

M. Caballé.

**Nadie puede ignorar a un hombre así.**

# JUAN PABLO II Y NUESTRO TIEMPO



Crónica histórica, reportaje periodístico  
y documento gráfico en una  
obra sorprendente.

La biografía, los viajes y la obra pastoral de Karol Wojtyla entrelazados con una completa historia de los más recientes acontecimientos mundiales.

Esta es la crónica de una Iglesia viva que percibe los problemas del hombre actual.

60 fascículos, en 3 tomos y un apéndice sobre "Historia de los Papas".  
Disco "El Papa canta".

## JUAN PABLO II y nuestro tiempo

N.º de Suscripciones

Suscripción a la obra completa (sin tapas).  
En 60 fascículos a 90 ptas. Total 5.400 ptas.

### FORMA DE PAGO

Indique con X la forma de pago que desee.

- Al contado  
 En doce plazos mensuales. 5.400: 12 = 450 ptas. por cada suscripción.  
 En cuatro plazos trimestrales. 5.400: 4 = 1.350 ptas. cada suscripción.  
 Las tapas al recibo de cada una, según vayan saliendo.

Pago por giro postal.  Pagare contra reembolso.  Domiciliación bancaria. Adjunto la autorización correspondiente.

D. .... Profesión .....

Domicilio ..... Población ..... Dto. Postal .....

Provincia ..... Tel. ....

### BANCO O CAJA DE AHORROS

N.º Cuenta ..... Sucursal .....

Domicilio de la Sucursal .....

Población .....

Titular de la cuenta .....

Ruego a Vds. se sirvan tomar nota de que, hasta nuevo aviso, deberán adeudar en mi cuenta con esa entidad los recibos que a mi nombre les sean presentados para su cobro por ARGANTONIO-Ediciones Andaluzas, S. A.

Les saluda atentamente.  
(firma)

Fdo.: D. ....

Domicilio ..... Población .....



**ARGANTONIO**  
EDICIONES ANDALUZAS  
Apartado n.º 19 FD  
Sevilla.

# CAP D'ANY

**A**quest número 66 de CATALUNYA CRISTIANA porta una data que enceta l'any 1981, el tercer any que apareix a la nostra capçalera, puix el número 1 porta la data del 1979. No és que faci tres anys que sortim. Però sí que hem estat "durant tres anys", un de senar, el 1980, i dos d'acampats, el 1979 i el 1981. La gran família dels que fem i dels que llegim setmanari, ens una amb tant d'esforç, els altres amb tant de "foc" i "foc" setmanari popular d'informació i de cultura "religiosa" tenim raons per alegrar nos d'aquesta "reconstrucció". No hem dit moltes vegades i no ens valder que ho repetim. Un setmanari com el nostre és una gran aventura. Gran i arriscada. Que ho diguin, si més no, tots els pessimistes que, des d'angles ben diversos, ens envoltaran només sortits al carrer. La conjuntura "religiosa", l'apàtia litúrgica de la nostra part, el "pessimisme" — el capdaveu "uniforme" — que apareix en molts dels nostres ambients, la per a molta gent, la dificultat d'encertar una "línia" interpretativa, la "dificultat" de les extremitats de la "línia" que avui es porten a un llarg etc. Però, tot i això, que es contempli en el nostre horitzó i que ens motivem a continuar, amb tenacitat i ho sabem bé, amb un cert "pessimisme" — ha anat bé. I així, amb moltes gràcies a Déu.

Tant de bol que l'any que encetem ens porti la consolidació de l'empresa. L'assolirem fàcilment només que cobrèssim les vendes — objectiu no impossible. — **CADA SUBSCRIPTOR EN TROBA UN ALTRE, CADA COMPRADOR COMPRA DOS EXEMPLARS I EN REGALA UN.** Som-hi. Els que fem CATALUNYA CRISTIANA tenim un lema que els subscriptors i lectors us hauríeu de fer vostre: "Senyor, no refusen el treball, mentre la vostra paraula sigui i el lumini". Difondre aquest setmanari és UNA OBRA D'APOSTOLAT A L'ABAST DE TOTHOM. No ho oblideu vosaltres que us pregunteu — us ho hauríeu de preguntar sovint: — "I jo què faig per a l'extensió del Regne de Déu?"

**O**brim de bat a bat les finestres! Com es presenta aquest any 1981? No cal pas fer profecies ni auguris. Tenim unes dades i uns esdeveniments certs al davant. Enguany serà un any de renovació per a moltes diòcesis catalanes. Sota noms diversos, els laics han estat cridats pels pastors per a endegar entre tots la tasca pastoral que ens pertoca fer entre tots, amb la corresponsabilitat eclesial que ens ha ensenyat el gran Concili Vaticà II que tant poc coneixem i que és urgent portar a la pràctica. Corresponsabilitat compartida, cada u el seu lloc segons el propi ministeri, carisma o

vocació. Sense invadir camps aliens i sense deixar incultivat el nostre tros... Les conclusions, però, no oblidem que les assemblees, consells, etc. no són òrgans magistrals en l'Església, però sí que són instruments valgués pel Concili per a endegar la més eficaç l'acció pastoral i la presència evangelitzadora de l'Església en el nostre món concret de cada diòcesi. ens han de ser un estímul per a renovar la vida de les comunitats cristianes i rellencar llur activitat apostòlica.

**E**nguany es renovarà totalment la Conferència episcopal espanyola. Tenim el desig d'esperar que aquesta renovació porti a aquest òrgan del magisteri un nou impuls per a emprendre il·lusionadament la nova etapa que l'Església espanyola ha d'encetar en una societat secularitzada que espera — tot bona espera, fins i tot sense saber-ho — que se li prediqui el Regne de Déu i se l'inviti al seguiment feliç de Jesucrist, sense imposicions ni des de posicions de força o de prestigi, certament però amb claredat i sense contortacions que no s'avenen al necessari escandol de l'Evangeli de Jesucrist.

## El lector escriu

### Ventura Gassol i les seves responsabilitats

Com a cristià reconec l'obligació que tinc de perdonar, però, d'"oblidar" ningú me'n parla i crec que seria una mal tàctica, si així ho fes.

Per tant, m'uneixo a les observacions fetes per alguns lectors sobre la importància desmesurada donada a la mort de Ventura Gassol a.c.s. ja que tots els seus serveis prestats a determinats estaments i personés, no li pogueren llevar la gravíssima responsabilitat d'un multitudinari bany de sang i caferria, que Déu faci que no torni mai més.

Ganís de Tera Teixidor

### Radio Badalona i el Rosari

Pel cristià, el Sant Rosari és una oració que floreix tot l'any. És la primera de les nostres pregàries populars.

Si us trobeu de viatge, no hi ha res tan agradable com seguir-lo per ràdio, en família. I proporciona molt bona companyia al conductor solitari, especialment en la foscor de les tardes d'hivern.

Que ben acollit us trobeu rodejat de les veus que desgranen salves i santes, que glossen les letanies a la Verge, que us conviden a la meditació de la vida de Crist, que us relaxen els sentits

amb els cants religiosos, entre pausa i pausa de les denes, i sota un fons de brunzidera del motor del cotxe.

Per això la notícia que Ràdio Badalona ha suspès el res matinal del sant Rosari, ens ha omplert de tristesa.

Ho he llegit a la "Revista de Badalona" en la protesta ferma i valenta que signa Genís de Tera Teixidor, un publicista catòlic de cap a peus i sempre defensor de l'Església, davant de tantes vacil·lacions i conllències que alguns, massa, ens tenen acostumats, avui.

Tera parla, especialment, en defensa dels malalts, dels vells, dels impedits, dels minusvàlids, que no poden sortir de casa; als que cal afegir les mares de família, mentre estan fent les feines de la llar i molts artesans, també, gràcies a Déu

El Rosari radiat és per a tots ells una sana companyia i el dolç espiritual que tan necessiten, i que els cau com a pluja menuda i fructífera sobre el llit del dolor, la cadira de rodes, el silló silenciós, o damunt dels fogons de la cuina i de l'obrador de treball.

Naturalment que, els que no creuen en l'oració, no ho poden entendre de cap mena i no s'imaginen que suprimint el Sant Rosari radiat fan un mal imperdonable a persones indefenses i molt necessitades de consol. Això em recorda aquell Alcalde que era sord, i que va suprimir, per inútil, la Banda Municipal.

Francesc d'A. Picas

## De la mort al retorn de Déu

El papa Joan Pau II acaba de denunciar vigorosament, en l'última encíclica, aquells qui programen "la mort de Déu". Ell hi inclou en primer lloc els ateïsmes militants teòrics o pràctics. La fórmula pot ser atribuïda a molts autors, però la paternitat més directa pertany a Frederic Nietzsche apassionadament al·lèrgic a qualsevulla insulsa religió. La "mort de Déu" inaugura la "mort de l'home". De quin "déu" es tracta? Una qüestió similar va conduir els teòlegs anglosaxons a prendre d'una altra manera la fórmula de Nietzsche per deslliurar la fe cristiana, pròpiament dita, de tota col·lusió amb el "sagrat" o un sentit de la divinitat, enterbolits, ambigus. Però alguns tenen la temença que, de seguir als ateus en aquest vocabulari, hom "no llenca la criatura amb l'aigua de la banyera". De quin "home" es tracta? pregunten els etnòlegs (Levi-Strauss) o els psicoanalistes (Lacan); uns cristians accepten la qüestió, d'altres pensen en la criatura de la seva banyera.

Unes preguntes així es plantejaven de manera aguditzada als anys 70, en els ambients intel·lectuals i sens dubte avui han arribat al carrer on les enfronta el nostre actual Papa. Tanmateix en les esferes de la literatura, de la filosofia, de les dissidències ideològiques, —deu anys més tard—, assistim a un "retorn de Déu", i sense cap dubte a un "retorn" de l'home. El despertament de l'Islam, Khomeini com a capdavanter; la predicà de Jimmy Carter; la impressió entrada de Joan Pau II a l'escena internacional, etc. Vet aquí que les trobades entre el diví i el polític, les revisions crítiques dels grans ateïsmes ideològics, sembla que han de marcar definitivament l'adveniment del III mil·lenari.

A aquests signes que atenyen la moral i la ideologia polítiques cal adjuntar-ne d'altres, que semblen multiplicar-se, en les esferes intel·lectuals. Pel meu compte personal jo torno a veure antics estudiants que havia conegut maoïstes, trotskistes o zeladors del "Zen" i heus ací que deu anys després m'interroguen sobre la Bíblia, el seu llibre actual de capçalera. Joves cineastes em sotmeten uns projectes sobre sant Pau, el rector d'Ars, sant Joan de la Creu. En moltes universitats, els escrits bíblics s'han posat de moda, per a les anàlisis de textos, amb el mateix objecte que antigament ho feien amb els clàssics grecs o llatins. "El Testament de Déu", les reflexions sobre el Decàleg en les fonts de la "lleï" civilitzadora, "El temps de les catedrals" inspiren uns llibres d'èxit o unes emissions de televisió. Hom podria multiplicar els exemples. Pel que fa al retorn de l'home, és suficient veure aquests joves intel·lectuals o a uns artistes, precipitar-se en socors dels refugiats víctimes de qualsevol sistema totalitari per constatar que també ell retorna com el retorn de Déu.



Inevitablement llavors hom pensa en els moviments de conversió —a Déu i a l'home— que es produeixen entre els escriptors, filòsofs i artistes a les acaballes del darrer segle: els Psichari, Claudel, Péguy o encara en el temps dels anys esbojarrats (1930) amb els Maritain, Bergson... Fàcilment comprenem l'interès, les esperances, la joia de molts pastors i militants davant d'aquests signes prometedors d'un revifallament d'espiritualitat. Res d'allò que la referència al sentit religiós o a la dignitat de l'home no deixa indiferent el creient. Sobretot perquè els fenòmens en curs entre els intel·lectuals sovint van al davant dels efectes més aparents que més tard surten al carrer.

No obstant això, una diferència de talla entre la situació dels anys 1900 i la nostra, al 1980, ens obliga a reflexionar seriosament. Quan, cansats per un ambient de racionalisme entre els escriptors o els filòsofs, es produï, a començaments de segle, un retorn cap a la religió, van adreçar-se directament a la institució, a les Esglésies, ja que vivien en un món fortament institucional: el problema religiós girant al voltant d'ells mateixos i resultava aleshores inconcebible. En els nostres dies els retorns a Déu, entre els intel·lectuals, van aparellats amb una suspicàcia evident enfront a les institucions i les Esglésies; la interrogació religiosa gira a l'entorn d'una aventura singular, d'una experiència individual (anant, així mateix, segons sembla, pels retorns a l'home que es produeixen al marge dels grups constituïts de la política o del sindicalisme). Ve't aquí que incita a moderar, entre els creients, una impaciència recuperadora. La interrogació religiosa és una de les formes actuals d'una vasta inquietud sobre el futur de les nostres societats i civilitzacions. Heus ací que invita a les comunitats cristianes i a l'Església a acreditar-se profundament.

Jules Gritti



### Les subvencions de la CAIXA a grups teatrals

He assistit a representacions teatrals o a espectacles d'estil no ben determinat, patrocinats per la CAIXA.

D'entrada, cal proclamar la magnífica labor social i cultural que realitza la CAIXA en amples camps culturals i artístics, entre els quals hi queda inclòs el teatre.

Ressona, encara, en molts indrets de Catalunya els versos del poema CANIGÓ, recitats i teatralitzats sota la mà directora de l'Esteve Polls, convertits en majestuosos espectacle teatral, i sota uns marcs escaients i escollits de la nostra diversa geografia. No sempre, però, la direcció de LA CAIXA ha tingut el mateix encert en escollir grups i obres.

I algunes vegades, de forma molt punyent, ens ha dolgut de veure compromès el nom d'una entitat tan digna, pel fet de patrocinar, que equival a "finançar" un pseudoteatre, o uns gargots de teatre d'un gust moral i patriòtic molt deplorable.

No tinc res en contra dels elencs que s'autodeterminen d'avantguarda; ben al contrari. Totes les temptatives, reeixides o no, per aportar a l'escenari noves formes d'expressió, mereixen, sempre, el més sincer aplaudiment.

### El lector escriu

Les queixes que fem són d'índole moral. Fa molta pena veure actors que demostrin les seves gràcies (?) proferint des de l'escenari mots grollers i poca-soltes, frases brutes i irreverents que cap pare de família, amb dignitat, gosaria dir davant la dona i els fills. De vegades ens fa pensar que tals baixeses artístiques són un pobre recurs "teatral" d'uns mediocres actors per atreure's l'atenció del públic incult. Així hem vist i sentit actors en representacions patrocinades per la CAIXA burlar-se, des de l'escenari, de les coses que per a nosaltres són les més sagrades. I aquestes obres de teatre s'han donat en sessions dedicades a grups escolars.

Crec que els que han signat la "subvenció" ho han fet de bona fe. Però, malauradament, el balanç d'aquest exercici no ha sortit gens positiu pel bon nom de la CAIXA, ni per la cultura, ni per la formació humana.

La CAIXA, senyera de les entitats d'estalvis, només por patrocinar les obres de teatre i els espectacles que ajudin a fer PATRIA. L'art teatral no pot ser mai una grolleria. Una baixesa, feta amb art, és més baixesa, encara.

Francesc d'A. Picas

### En record del Doctor Andreu Rodríguez i Reina

Fa un parell de mesos, moria Mn. Andreu Rodríguez Resina. Li agradava molt la música. Estar amb ell era aprendre a intuir que la música i el silenci són dues maneres complementàries d'una mateixa cosa. No experimentem pas la seva absència com el buit que deixa una conversa trencada o un concert que s'acaba, no. No es pas buit de paraules el que sentim, és buit de silenci.

Ell sabia escoltar, s'havia fet mestre en l'art d'escoltar. Potser, a causa d'això, a vegades no era molt fàcil d'entendre'l. Els seus alumnes sabem que en ell, filosofia i sensibilitat anaven juntes. En primer lloc la receptivitat i, després, la paraula. Per això demanava tant silenci com ell era capaç d'oferir. Per això afinava tant i tant bé els conceptes, els exemples, les paraules i la mateixa ironia: així com un músic afina fins a l'extrem de la delicadesa les cordes del seu instrument; amb la finalitat de fer percebre, en la interpretació les possibilitats més remotes que guarda el silenci.

Els qui coneguèrem Mn. Andreu Rodríguez Resina, ens anem adonant, de mica en mica, de la gran saviesa que amagava la discreció, el seu saber escoltar, la seva sensibilitat.

F. Pino C

### Avisos i comunicats

Vetlla de fi d'any orgnitzada per l'Adoració Nocturna.— Tindrà lloc a l'Església del Sm. Sagrament, c/. Aragó, 268. Començarà a les 23 hores amb la celebració de l'Eucaristia. Hi poden assistir totes les persones que ho desitgin.

L'Església Ortodoxa Espanyola.— Pertanyent al Vicariat de l'Església Ortodoxa de França del Patriarcat de Rumania, comunica la visita oficial del seu Bisbe Protector Mns. Germain de Saint Denys, la setmana del 4 al 11 de gener de 1981. Durant la seva estada a Barcelona presidirà la Divina Litúrgia de Pontifical, els dies, 4, 6 i 8 a la capella Ortodoxa de la Sma. Trinitat, c/. Arnald d'Oms, 27-29, 1. er, 1.ª, i a la capella de St. Joan Baptista de Pla de Planils (Girona), el dia 10. Durant aquestes celebracions estan previstes varies ordenacions sacerdotals i diaconals. Per a més informació: Tel. 258 86 48.

#### Els DILLUNS del Mestre P. Yang Pai-Te

Els seus deixebles organitzen un cicle de 6 xerrades, que comença el 12 de gener a dos quarts de vuit, a l'Auditori Forum Vergés. Rosselló, 223 / Balmes. Per a reservar les invitacions. telèfon 218 94 69.

ART DE VIURE (Tai.Chi), equilibri i harmonia de cos i ment.  
1. Art de VIURE (fonaments); 2. TAI-CHI ensenya a VIURE; 3. RESPIRAR per a VIURE; 4. DISPOSICIO davant la VIDA; 5. PRACTICAR és VIURE; 6. VERITAT, LLIBERTAT, FELICITAT.

## JORNADES D'ESPIRITUALITAT

dirigides per Mn. JOAN ESQUERDA, prev. del Centre d'animació missionera de Roma

**Temes: EVANGELITZACIO Fesomia de l'apòstol (Sínode 1974) CATEQUESI**

**Aunciar el missatge de Crist (Sínode 1977)**

**FAMILIA I VIDA CONTEMPLATIVA**

**Esperit profètic i comunitari de l'apòstol (Sínode 1980)**

A la llum de l'encíclica "Dives misericordiae" (Novembre 1980)

**Dies, 7, 8, 9 i 10 de gener de 1981**

de vuit a dos quarts de deu del vespre

a les RR. Concepcionistes

(València, 252)

LLIBRES DE LA LLUM EDITORIAL ROMA



IL·LUSTRADA PER NAPOLI

# LA VIDA DE JESUS

Col·lecció

## Llibres de La Llum

EDICIONS EN CATALÀ I CASTELLÀ

Llibres de luxosa presentació, 40 pàgs. (21x24) impreses a tot color.

P.V.P. 350 ptes.

## EVANGELI PER ALS INFANTS



Napoli

LLIBRES DE LA LLUM EDITORIAL ROMA

Els educadors que han escrit aquests llibres, aconsellats per un exègeta, un pedagog, catequistes i el concurs de Napoli, volen facilitar als pares i als infants l'adreçar-se plegats envers Jesús vivent avui.

Són un resum de l'Evangelí. L'infant aprecia i recorda les frases senzilles i li agrada repetir-se-les a sí mateix o fer-les repetir als altres. És una manera de la seva meditació. Les principals frases de l'Evangelí i de la Vida de Jesús són presentades amb paraules fàcils, però amb tota la seva riquesa.

ES VENEN A LES LLIBRERIES

EDITORIAL ROMA, S.A.  
Arizala, 31-33

BARCELONA-28  
Tel. 240 02 00

**Bisbe d'Eivissa:**

**“L'Església combat la droga perquè defensa la llibertat de l'home”**

**EIVISSA.**— “L'Església, des de el seu punt de vista moral, considera negatiu tot el que tracti de disminuir la llibertat o la responsabilitat de la persona”, ha dit el bisbe d'Eivissa parlant de les drogues.

En una entrevista al “Diario de Ibiza”, mons. Gea reconeix que “aquest problema de la droga incideix especialment a Eivissa, perjudicant a part dels joves que cauen en les seves xarxes”, encara que, malgrat aquest perill evident, “la nostra joventut és molt conscient, molt sana”, i “veig amb optimisme aquesta joventut perquè es va concientiant”.

Per a mons. Gea, “el gran valor que defensa l'Església es la llibertat de l'home”, i “tot el que —són paraules seves— atempta contra la llibertat humana, allò que fa que l'home sigui menys home, menys lliure, tot el que suposi dependència d'un seguit de tendències que l'allunyin del compliment de les seves responsabilitats entra en el conjunt de contra valors que hi ha a la nostra societat. El que fa la droga és fer dependre de tal manera l'home del seu ús que se la posi per sobre d'una sèrie de valors no solament morals o religiosos sinó cívics, de treball, de responsabilitat, de companyonia, de formació integral, etc. Des d'aquest punt de vista, combat la droga perquè vol que l'home no s'esclaviti i no depengui sinó d'aquesta projecció al servei de Déu i de l'home”.

L'Església, des de fa dos anys, promou a Eivissa conferències i xerrades tant per a pares com per a joves i adolescents, amb la finalitat de concientiar-los dels perills i conseqüències de l'ús de les drogues, tot esperant que “aquesta formació preventiva pugui alliberar-los de caure en les seves xarxes y anul·lar la seva personalitat i llibertat com a homes cristians”.



“Que els principis es tradueixin en resultats pràctics”

“Justícia i Pau” de Girona ho fa palès

**Els ajuntaments dediquen poca atenció als serveis socials**

**GIRONA.**— El Secretariat Diocesà de Justícia i Pau de Girona s'ha adreçat als ajuntaments de les poblacions que tenen més de cinc mil habitants per tal de conèixer la seva actua-

ció respecte als Serveis Socials. Malgrat que les respostes a l'enquesta que es va enviar no han estat massa nombroses, amb tot, s'ha pogut constatar que els problemes de major magnitud en aquest terreny a nivell municipal són les deficiències d'habitatge, la manca de centres d'acolliment per la mainada i de tallers ocupacionals pels disminuïts físics, l'escassa atenció a les minories marginades, l'augment incontrolat de la delinqüència i les dificultats per a la reinserció social, etc.

Justícia i Pau afirma que “hem pogut constatar que els nous Consistoris democràtics, per regla general, encara no han fet una programació seriosa per tal de passar de la vella concepció estrictament benèfica d'aquest tipus de serveis a una planificació dels equipaments socials que permeti una lluita coherent contra la marginació i les seves causes i una atenció suficient als déficits de la ciutadania”. En aquest aspecte es remarca l'excepció d'uns pocs ajuntaments que han contractat una Assistent Social com a primer pas per a donar resposta al dret dels seus administrats a disposar d'uns Serveis Socials públics.

A la vista, doncs, d'aquesta situació, el Secretariat de Justícia i Pau de Girona “es creu en l'obligació de recordar que els Serveis Socials al nostre país han evolucionat des de la concepció merament benèfica que els concedia la Llei de Règim Local cap a un nou concepte global de benestar social que, segons la Constitució Espanyola i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, és patrimoni de tots els ciutadans”. I acaba dient que “el que cal ara és que aquests prin-

cipis es tradueixin en programes pràctics d'actuació, tant a nivell d'Estat i d'Institucions Autònòmiques, com de municipis, i que aquests programes siguin degudament dotats de pressupostos amb partides suficients per a fer possible la seva realització”.

**Nomenaments**

El senyor Bisbe de Girona ha signat els següents nomenaments:

Mn. Andreu Soler i Solei, director del Full Parroquial.

Mn. Joan Naspleda i Arxer, Cap de Redacció del Full.

Mn. Conrad Ruhí i Pons, Ecònom de la Parròquia de Sant Gregori.

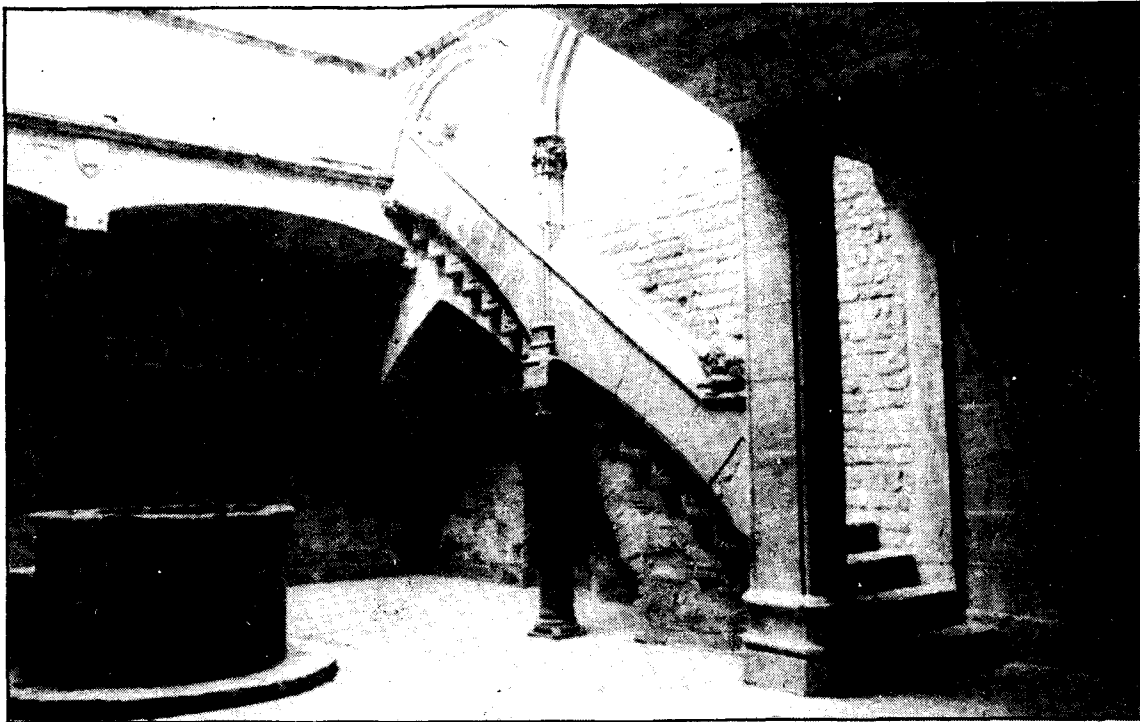
Mn. Antoni Recio i Rodríguez, Ecònom de Llofriu.

Mn. Jaume Angelats i Morató, Coadjutor de Sant Feliu de Guíxols.

Mn. Esteve Sureda i Villar, Coadjutor de Santa Maria de Palamós.

Entretant, el Consell Presbiteral s'ha reunit ja diverses vegades des de la seva última recomposició. En la reunió del mes d'octubre es va tractar dels problemes dels capellans, per mitjà d'un estudi elaborat per Mn. Josep Fonosas, Mn. Josep Fàbrega i Mn. Ramon Oller. Com que no es pogué acabar el debat sobre aquest tema, es va continuar en la reunió del mes de novembre. En aquest la ponència estava integrada per Mn. Emili Montal, Mn. Vicenç Capdevila i Mn. Narcís Ponsatí. La propera reunió tractarà de la incidència de les lleis fiscals civils sobre les entitats de l'Església.

M. Caballé.



La reconstrucció total en properes etapes

La primera planta del Palau Reial, enllestida

**Un nou pas endavant en la restauració de Santes Creus**

**SANTES CREUS.**— S'han acabat les obres de restauració de la primera planta de Palau Reial del Monestir de Santes Creus. D'aquesta manera, es posa cloenda a la primera part de les obres realitzades per la Direcció General del Patrimoni Històric i Artístic del Ministeri de Cultura, en les quals s'han invertit cinc milions de pessetes.

De mica en mica, doncs, s'està posant cloenda a la realització d'un seguit de projectes: l'objectiu dels quals no és altre que el d'aconseguir la total restauració del Monestir. De moment, però, s'ha consolidat i restaurat la primera planta del Palau Reial, gràcies a les obres portades a terme per una brigada de “canteiros” que han estat treballant des del mes de juny fins el passat octubre.

D'aquesta manera s'ha anat recuperant el conjunt d'habitacions que configuren el primer pis del Palau. Dormitori de l'abat i d'altres estances han estat objecte d'una acurada restauració. Cal preveure ara, una segona etapa d'obres per a

procedir també a la restauració dels altres pisos del Palau Reial.

**Fins culturals**

Recuperada, doncs, la planta noble del Palau, es projecta ara donar-li una finalitat eminentment cultural. Això permetria ampliar les activitats que, durant tot l'any, es vénen desenvolupant al Monestir de Santes Creus, especialment, de tipus musical.

La intenció del Patrimoni Històric i Artístic és la de recuperar, totalment, el Palau, la qual cosa, a la fi, representaria, també, l'acabament de les obres restauradores que, des de fa anys, s'han anat efectuant a Santes Creus.

Avui, el Monestir del Gaià compta ja amb un motiu d'interès per a visitar-lo...

Josep Sabaté  
(Foto: Segú Chinchilla).

**EXCURSIONS COSMOS**

GENER 1981

DIJOUS		DIUMENGES	
Dia 8	Sorpresa de Reis	Dia 11	Sorpresa de Reis
Dia 15	El Lluçanès, Els Muntés	Dia 18	Costa Vermella (El Rosselló)
Dia 22	Art i Paissatge	Dia 25	Montseny i Cantonigros
Dia 29	Narbona i Fontfreda	Dia 31	Cap de setmana - St. Carles de la Ràpita i Pantà d'Uldecona i Peníscola
	1.500 Ptes.		1.500 Ptes.
	1.000 Ptes.		1.800 Ptes.
	1.200 Ptes.		1.200 Ptes.
	1.800 Ptes.		

**VIATGES COSMOS**  
Enric Granados, 19  
Gran Via, 654  
Passeig Valldaura, 266  
Tel. 254 28 49



Una ancestral devoció mariana

# La Verge de la Guia, patrona dels Vells Correus de Cavall

Els "Rucabado" —més de quaranta membres— es reuniten fa pocs dies per a celebrar la Eucaristia pregant pels seus difunts, en la històrica, antiga i venerada capella d'En Marcús, en el cor de la Barcelona vella, on aquella família hi està vinculada des del 1899. Celebraven, ensem, la restauració del temple romànic i la pròxima reposició d'una imatge de la Mare de Déu de la Guia —l'anterior fou destruïda el 1936— que substituirà l'actual, deixada per un museu. Un nou capítol d'una bella història que procurarem oferir en quatre diorames.



El mercader Bernat Marcús fundador de la capella.

**Diorama primer: Els Rucabado.**— La gent nova potser no sabrà de qui parlem. Es tracta d'una família nombrosa esponeosa en branques i fruits, fundada a Barcelona, per un Ramon. Després vingué un Manuel que el succeí en el càrrec de major dom del despatx de "La España Industrial". I els seguí un altre Ramon, mentre un germà d'aquest, Narcís, empenia altres camins.

El Ramon que ara trobem, a més a més del seu treball a la dessus dita empresa, fou el més conegut com a brillant publicista catòlic de molt renom i d'una valentia en la defensa de les seves conviccions, poc corrent. Del seu matrimoni amb Clara Verdguer, en nasqueren deu fills que ara han organitzat aquell acte. Un altre dia, si Déu vol, parlarem més de l'apòstol Ramon Rucabado i Comerma.

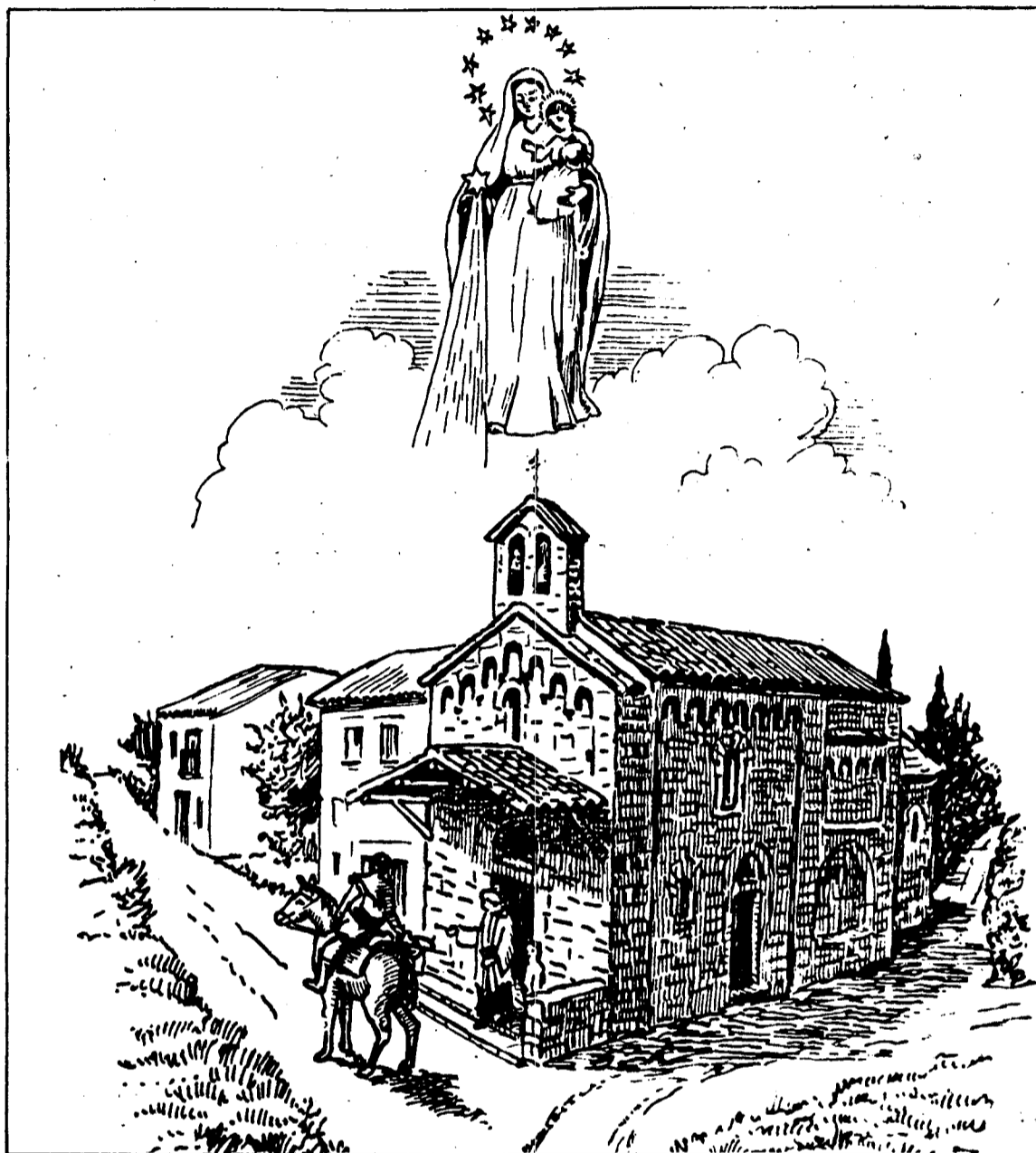
**Diorama segon: La capella i en Bernat Marcús.**— En el segle XII, un acabalat mercader barceloní, de nom Bernat Marcús, va fundar en la convergència dels carrers de Carders i Montcada, la capella més antiga de la ciutat, juntament amb un hospital i cementiri per a viatgers i peregrins pobres.

Posada sota la invocació de la Mare de Déu de la Guia, la

capella erigida l'any 1166, o pels environs, ha estat coneguda, sempre, més que per aquesta advocació, pel cognom del seu fundador. Pel que fa a la imatge de la Verge, poca cosa se'n sap. Almenys de la primitiva. Joan Amades assegura que "fou trobada en uns camps de part de fora del Portal Nou, vers on avui s'escau l'Arc de Triomf. Allí mateix li va ésser aixecada una capella gran i important on es veneraven d'altres imatges entre elles la de la Mare de Déu de la Canal tornada de Moreria. Per efecte dels setges i de les guerres sofertes per Barcelona en el segle XVI, aquesta capella, com d'altres d'aquells verals, va restar ruïnosa i fou enderrocada. La imatge de la Mare de Déu de la Guia fou portada a la capella d'En Marcús i la de la Canal a l'església de la Trinitat, avui paròquia de Sant Jaume, on encara es conserva".

Es comprèn la vinculació de la capella d'En Marcús amb la Mare de Déu de la Guia. Aquella, com l'hospital, estaven en un dels camins d'entrada i sortida de la ciutat. L'advocació de la Guia, doncs, era ben apropiada.

**Diorama tercer: Advocada**



La Verge de la Guia, i benedicció d'un correu a la capella de Marcús.

**dels correus.**— Segons la tradició, Barcelona va ésser la primera ciutat del món que establí el servei regulars de correus —en deien "troters"— que anaven a cavall fins a l'Orient. I prengueren per advocada la Mare de Déu de la Guia. Hom creu que la Confraria ja degué existir entre els segles XIII i XIV.

Duran i Sanpere ha escrit: "... si Barcelona posseeix una església construïda a la vora d'un camí en el segle XII juntament amb un alberg de caminants; si en els segles XIII i XIV trobem una organització dels correus reials, paral·lela a la de la ciutat, amb confraria establerta en aquella església..." Això i altres consideracions igualment ben

documentades li permeté d'assegurar que Barcelona fou la capitalitat històrica dels correus espanyols, durant llargs segles. Però no és ara el nostre propòsit insistir sobre aquest aspecte i tornem al punt inicial.

**Diorama quart: Centre marrià d'irradiació.**— Es un diorama ideal. Només en tenim l'esboç. Manuel Rucabado i Verdguer, recollint una iniciativa familiar sortida d'aquella trobada i atenent una suggerència del P. Lleó, caputxí que celebrà l'Eucaristia, ens manifestava la complença amb què veuriem ells i d'altres famílies, que la capella d'En Marcús es convertís en un centre d'irradiació en el cor de la Barcelona antiga, on poguessin

trobar-se i confirmar-se uns als altres en la fe i en la tradició rebuda.

Com es demana en una estrofa dels Goigs: "Als veïns de la capella / que us celebren per patrona / i s'interessen per ella / sa devoció els abona: / feu la gràcia que llurs cors / us venerin nit i dia..."

Esteve Busquets i Molas



Respatller del banc dels correus de la Confraria de Marcús.

**INSTITUT CULTURAL FEMENI**  
Club ocupacional  
Per a insuficients mentals a partir de 70 graus

Aprenenta d'un ofici: costura, ceràmica, etc.  
Repàs de cultura general, lectura, escriptura, aritmètica  
Expressió corporal: sessions de psicomotricitat  
Dinàmica de grup - Psicodrama, etc.

A partir del 3 de Novembre  
Informes a l'Institut Cultural Femeni

Muntaner 31, pral. i Gran Via 602-2.º - T. 254 74 71

Fusteria Industrial  
**FONTCUBERTA, S. A.**

PUBLICITAT VEHICLES  
CARTELLS I RÈTOLS  
PINTURA INDUSTRIAL  
STANDS FIRALS  
PINTURA LLIS - SERIGRAFIA

C/. Ramon Viñas, 50-52 - Tels. 381 09 66 - 0716  
St. Adrià del Besòs

**Catalunya  
Cristiana**

Un obsequi  
que dura tot l'any

# Cançons nadalenques

## NIT DE VETLLA

Pop. catalana

Un poc mogut Sol m. Re

Ei-xa nit Ei-xa nit és nit de  
Ei-xa nit Ei-xa nit és nit de

Sol m. Re

vet-lla, ei-xa nit és nit de  
vet-lla, ei-xa nit és nit de

Sol m. Re m.

vet-lla, ha nas-cut d'u-na don-  
vet-lla, ha nas-cut d'u-na don-

Mi<sup>b</sup> Si<sup>b</sup> Mi<sup>b</sup> Re

ze-lla: la mi-ren i fa sol, ha nas-  
ze-lla: la mi-ren i fa sol, ha nas-

Sol m. Re m.

cut d'u-na don-ze-lla la  
cut d'u-na don-ze-lla la

Si<sup>b</sup> Re<sup>7</sup> Mi<sup>b</sup> Re

Ky-ri-e-e-lei-son. I en el braç una cistella  
Ky-ri-e-e-lei-son. I en el braç una cistella  
plena de fruita novella.

Els pastors el van a veure,  
al coll porten una ovella.  
No són pomes ni són peres,  
són avellanes i ametlles.

## PASTORS D'ANDORRA

Pop. catalana

Alegre Re Re

Pas-tors que vi-viu a les Valls d'An-  
Pas-tors que vi-viu a les Valls d'An-

Re Re La Re

dor-ra, a-vui d'un ro-ser és na-da u-na  
dor-ra, a-vui d'un ro-ser és na-da u-na

La 7 Re La 7

ro-sa. Ca-mi-nem, que si fosc es fa, no ar-ri-ba-  
ro-sa. Ca-mi-nem, que si fosc es fa, no ar-ri-ba-

Re Sol

rem. La: la quin bo-nic ro-ser, la: la oh bo-ni-ca  
rem. La: la quin bo-nic ro-ser, la: la oh bo-ni-ca

Re La Re

ro-sa! Pas-to-ra ve-niu dei-xeu la fi-  
ro-sa! Pas-to-ra ve-niu dei-xeu la fi-

La 7 Re La 7 Re

lo-sa el fil i el fus. Fora el fil, la fi-lo-sa i el fus.

Es tendre el roser, airós en la branca  
on fresca la flor s'ha obert no fa gaire.  
Es rosa Jesús; roser és Maria  
que bons i preats ens tornen els dies.  
No volen al món ni odís ni guerres  
sinó germanor i pau la més plena.

## LES SETMANES DE DANIEL

Moderat

Pop. catalana

La m. Re m. La m. Re m. Mi 7 La m.

Ja a-ca-ben les set-ma-nes de Da-ni-el:  
Ja a-ca-ben les set-ma-nes de Da-ni-el:

La m. Re m. La m. Re m. Mi 7 La m.

ja de Jes-sé la va-ra neix dins el gel.  
ja de Jes-sé la va-ra neix dins el gel.

La m. Fa Mi Si m. Mi Mi 7

Mui-ta-nyes de Ju-de-a no més tris-tor!  
Mui-ta-nyes de Ju-de-a no més tris-tor!

La m. Re m. La m. Re m. Mi 7 La m.

Ce-le-brem la vin-gu-da d'l Re-demptor.

Al temps que escrit estava i a mitja nit,  
neix a Betlem sortosa un Noi petit;  
s'omplen al punt els aires de resplendor.  
Celebrem...

Del cel baixen els àngels de cent en cent,  
corren la terra alegres, entre la gent;  
Glòria a Déu publiquen i al món repòs.

La terra, que abans trista causava espant,  
reverdeix, s'engalana, muda el semblant,  
broten entre les pedres mils i mils flors.

Pastorets de Judea veniu, correu;  
reclinat sobre palles el trobareu,  
a Jesús, dolç afecte del nostre cor.

Veniu també els Reis Màgics de l'Orient,  
cap a Betlem feu via encontinent;  
D'un bell estel us guia la resplendor.

Allí, rendits, adoren el tendre Infant,  
en braços de Maria tot tremolant;  
mirra-li ofereixen, encens i or.

Oferim-li nosaltres, els cristians,  
de caritat encesa els cors flamants;  
una fe, la més viva, i un cast amor.

Així dins el pessebre tots trobarem  
pau, consol i alegria tant com voldrem,  
aplegats amb els àngels fent tots un cor.

Les cançons, les de tota mena,  
amb temes ben diferents, for-  
men part de la nostra personalitat.

Arreu del món, cada poble,  
cada raça, té les seves cançons  
que caracteritzen la seva manera  
d'ésser i que, si ens hi fixem una  
mica, gairebé poden endevinar  
d'on provenen. Les cançons  
nòrdiques tenen un aire molt  
diferent de les mediterrànies,  
per exemple; i, encara, en una  
mateixa nació, sobretot i s'han  
agrupat unes quantes races dife-  
rents, és fàcil d'esbrinar de qui-  
na ha sortit una determinada  
cançó.

En aquest cicle nadalenc, en  
el qual ara ens trobem submergits,  
pensem més que mai en les  
cançons que, nosaltres, els catalans  
i els nadius de tot el reste de  
la península ibèrica, tenim a flor  
de llavis, perquè ens surten del  
cor davant el pessebre i en totes  
les reunions familiars que  
aquests dies celebrem, pensant  
en el Déu Nat.

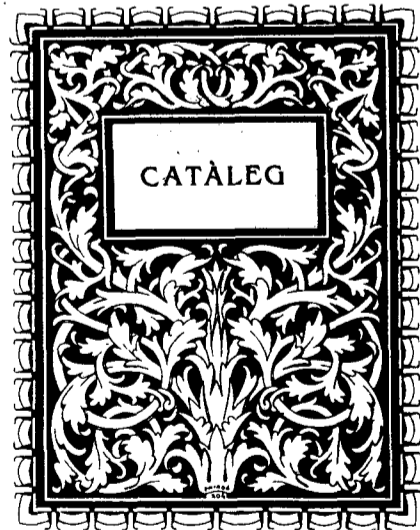
De les nostres cançons, les  
més conegudes i exalçades són  
"El cant dels ocells", "El noi de  
la mare" i moltes d'altres que  
s'han popularitzat (encara que  
algunes siguin d'una altra nacio-  
nalitat), però n'hi ha, també, que  
són populars i tan antigues que  
no se'n sap ni tan sols l'autor i  
que tenen aquella espiritualitat i  
delicadesa tan pròpies de la nos-  
tra essència. Una d'elles és "Les  
setmanes de Daniel". La seva  
música és tan delicada i subtil  
com aquelles que hem mencio-  
nat abans, més conegudes pel  
poble.

Ens plauria que arribéssiu a  
percebre i assimilar tot el gust i  
sensibilitat que tenen les nostres  
cançons.

Agustina Turullols.



## HOSPITAL SANT JOAN DE DÉU



### IX EXPOSICIÓ BENÈFICA D'OBRES d'artistes de Catalunya i Balears

Amb el patrocini de la Direcció General  
d'Activitats Artístiques i Culturals de  
la Conselleria de Cultura de la Generalitat  
de Catalunya.

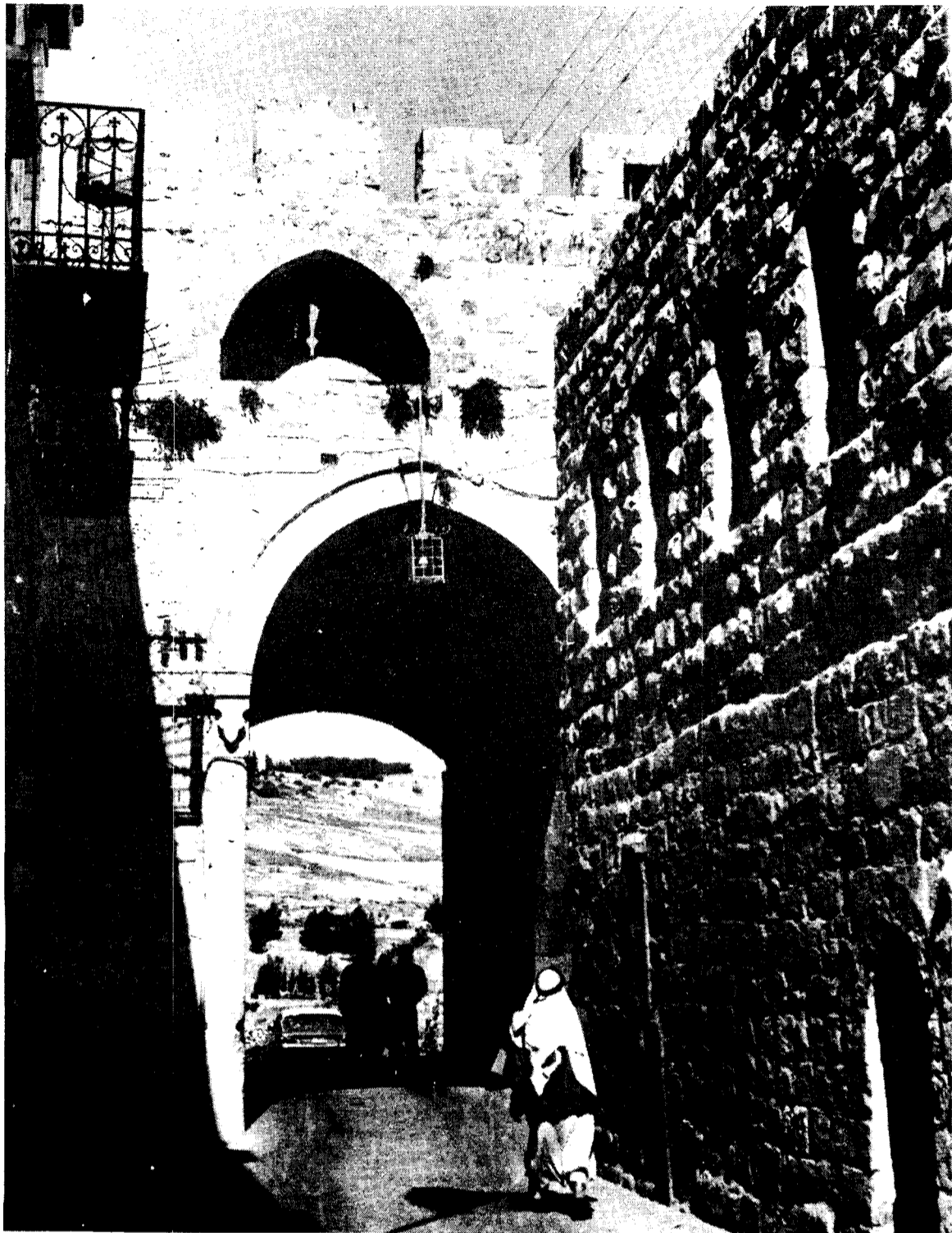
Carretera de Esplugues, s/n.  
Autobusos BC i SJ  
(origen davant Universitat)  
Fàcil aparcarment  
CIUTAT-34

7 Desembre 1980 a  
6 Gener 1981  
Festius, de 5 a 8  
amb missa a les 12  
a la Capella



Amb la renúncia de drets i privilegis sobre Terra Santa

# L'Estat espanyol abandonarà



Hi ha una institució plurisecular que ha donat a conèixer els llocs sagrats de Terra Santa, que ha bastit un temple en cada record del Crist en la seva pàtria; que ha acompanyat als pelegrins que sense parar arriben al país de Jesús, i que ha tingut cura de les comunitats cristianes de Palestina. La institució s'anomena Custòdia de Terra Santa, i des de sempre ha estat confiada als franciscans.

Un passat gloriós, que en part es deu a Espanya, pel seu ajut econòmic, diplomàtic i personal a la Custòdia que originà el Reial Patronat dels Sants Llocs, ha estat recentment en perill de liquidar-se dins el major silenci i desconeixement del propi poble espanyol.

## Fins l'Edat Mitjana

Palestina sempre ha estat "nòcia". Pel cristià, el fet més transcendental és que quan Déu volgué "plantar la seva tenda" al món, escollí aquest indret. El pas de Jesús per la terra ha deixat petjades en la seva pàtria. Els evangelistes ens parlen de ciutats, muntanyes, llacs, etc. relacionats amb la vida de Crist. Aquests paratges, aquesta geografia, que d'alguna manera recorda la seva presència física, des de sempre s'ha anomenat Terra Santa

L'edicte de Milà, en l'any 313, que va proclamar la llibertat religiosa, beneficià Palestina en la reconstrucció de santuaris i cases religioses. Mes la irrupció de l'Is-

lam a la meitat del segle VII va ser desastrosa per a la cristiandat; la cruel tirania dels musulmans inspiraren a Occident les cèlebres Croades per a reconquerir Terra Santa.

## Sense creu ni espasa

Allò que els croats no van aconseguir, ho assolí un home providencial: Francesc d'Assís. Organitzà una nova "croada", si bé sense creu ni espasa, marxant cap a Orient, al juny de 1219, amb dolça fesomia i hàbit senzill, juntament amb un grup dels seus frares. Arribaren davant la presència del sultà d'Egipte, Lelel-el-Kamel, el qual meravellat del sant, li concedí una autorització signada en virtut de la qual Francesc i els seus companys podien

predicar lliurement la fe del Crist per tot el Mitjà Orient.

## Presència catalana des de 1327

Sobta constatar com del convent de Barcelona sortiren ja en 1327, enviats per Jaume II al sultà d'Egipte, un grup de franciscans que, com a resultat de la gestió del monarca, van establir-se en el Sant Sepulcre de Jerusalem. D'aleshores ençà, els franciscans es convertiren de fet —de dret no ho van obtenir fins al 1336— en custodis i guardians dels Sants Llocs, no absentant-se mai per res.

El cisma entre l'Església bizantina i la romana va ser de conseqüències desastroses. L'Església catòlica perdia per sempre els drets de propietat exclusiva sobre el Sant Sepulcre, el Pessebre de Betlem i la seva basílica, i la tomba de la Verge maria. En endavant haurà de compatir la seva propietat junt amb les altres esglésies cristianes.

## Privilegis de l'Estat espanyol

En tota la llarga història de Terra Santa mai no va faltar l'ajut d'Espanya per salvaguardar els Sants Llocs. Els reis de Nàpols van adquirir el títol de "reis de

Jerusalem", títol que passa amb el "Patronat dels Sant Llocs" a la monarquia espanyola a través d'Alfons V d'Aragó, cunyat de Joan II de Castella i hereu de la corona de Nàpols. Els Reis Catòlics van ser abundantment generosos per Terra Santa, i el mateix pot dir-se dels Austries fins a Carles III. Isabel II i monarques posteriors segueixen ostentant el títol de "reis de Jerusalem" fins a Joan Carles I.

Fou el papa Benedit XIV (1746) qui, agraït a la ingent protecció d'Espanya a Terra Santa, va concedir-li certs privilegis i drets singulars que consten en la seva Butlla "In supremo". Concessions semblats atorgà a França i Itàlia, que també van distingir-se per la seva ajuda als Sants Llocs.

Per Espanya aquests drets són els que segueixen:

— El custodi (superior major) serà italià; el vicari, francès; el procurador o administrador, espanyol.

— El superior dels convents del Sant Sepulcre, Betlem i Natzaret serà rotatiu entre un religiós francès, italià i espanyol. El superior de sis convents de menys transcendència serà espanyol.

Igualment el Govern espanyol exerceix uns drets sobre propietats artístiques i béns immobles, que formen tot un patrimoni històric espanyol.

## Avui la Santa Seu vol abolir drets

Els estatuts fixats en la Butlla benedictina van entrar en conflicte des del Concili Vaticà II, que suggerí la generosa renúncia de privilegis per part dels governs. S'imposa recordar que ara treballen a Terra Santa franciscans de vint-i-dues nacionalitats diferents, amb una discriminació, per tant, a favor dels franciscans italians, espanyols i francesos.

Amb les ganes de posar fi a aquest favoritisme, la Santa Seu realitzà gestions davant de França, Espanya i Itàlia per arribar a una renúncia simultània. Sembla que el resultat de les gestions no ha preoesperat, a desgrat d'haver estat subscrit, el 17 d'abril d'enguany per Espanya i el Vaticà, el projecte del nou estatut. El motiu de la congelació no ha estat, com informà "El País" per haver do-

nat la veu d'alarma en el Congrés dels Diputats, D<sup>a</sup> Maria Victoria Fernández-España, del grup parlamentari de Coalició Democràtica, sinó per l'actitud de França que últimament es féu enrera i no volgué renunciar als seus privilegis i drets.

## El grup franciscà espanyol en contra del procediment.

No sembla que el grup de franciscans espanyols, que serveixen Terra Santa, estiguin d'acord amb el procediment seguit per la Santa Seu i el Govern espanyol, pel que fa referència a la redacció del nou estatut que deroga d'un cop de ploma tot privilegi i tota acció política, diplomàtica i econòmica d'Espanya a Terra Santa. Així ho van comunicar al Rei, en data de 5 de juny de 1980, lamentant els fets i advertint del greu perill que podria representar les tals renúncies per la Custòdia.

A aquest escrit, el Rei, Don Juan Carles va contestar des de Miravet (Mallorca), el 18 d'agost de l'any actual:

Reverendíssim Pare:

He llegit amb el més gran interès i atenció la seva lletra del 5 de juny signada en primer lloc per V.R. i seguidament per altres frares franciscans que ocupen càrrec en la Custòdia de Terra Santa o porten a cap d'altra manera la seva tradicional i meritòria tasca en els Sants Llocs.

Lamento molt sincerament el sentiment i disgust reflectits en el seu esmentat escrit respecte a la renúncia als drets o privilegis relacionats amb el Patronat d'Espanya a Terra Santa, i crec que l'afer té, de fet, prou importància per tal que del mateix Govern es segueixin considerant amb molta atenció totes les implicacions. Sobre això desitjo fer-li saber que, segons m'indiquen, el tema es troba actualment suspès.

Amb tot l'afecte.

Joan Carles I

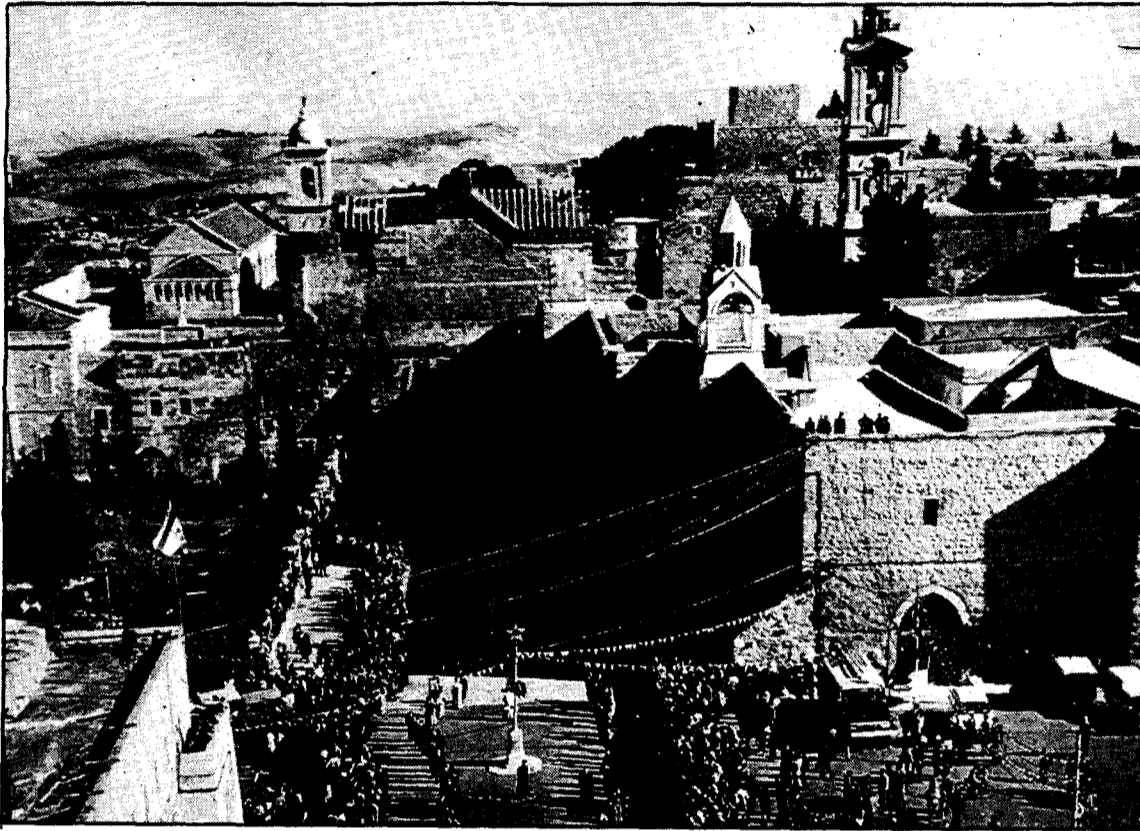
M.R.P. Fra Basilio del Rio. Procurador General de Terra Santa.

## Tot suspès

"El tema es troba actual-



# els Sants Llocs?



ment suspès" afirma el Rei. Per l'entrada vigent de l'acord són necessaris dos requisits: un canvi de notes entre Madrid i el Vaticà —es produïren el passat abril— i la seva publicació en el **Butlletí Oficial de l'Estat espanyol** en la impremta del qual es troba en aquests moments el text del conveni.

Per la seva banda el Ministeri d'Afers Exteriors, en resposta a la diputada de Coalició Democràtica, Maria Victoria Fernández-España, va afirmar que l'acord entre ambdós poders està suspès per no haver-se complert algunes de les condicions pactades (el Ministre fa referència a l'actitud de França). Això suposa un nou plantejament de negociacions amb la Santa Seu. L'acord definitiu, acaba el Sr. José-Pedro Pérez Llorca, "serà sotmès a l'aprovació de les Corts en compliment de la Constitució vigent".

Pel que es veu la senzilla carta del grup espanyol de franciscans al Rei féu efecte.

## La Conferència Episcopal pren cartes en l'afar

La Secretaria General de la Conferència Episcopal Espanyola ha pres cartes en l'afar. Ha fet pública una nota sobre la presència d'Espanya en els Sants Llocs, on d'entre d'altres coses diu:

"Recentment han circulat notícies i s'ha promogut una controvèrsia sobre la possibilitat d'alteracions en l'estatut tradicional de la presència espanyola a Terra Santa.

Donat que la Conferència Episcopal representa la comunitat catòlica espanyola que, al pas del segle i en circumstàncies més difícils per a la cristiandat, sostingué les nostres institucions en els Sants Llocs, la Comissió ha encarregat a experts l'estudi històric, canònic i jurídic civil que permeti assumir de la manera més prudent i eficaç la defensa dels interessos que hi ha en joc.

Simultàniament, la Conferència Episcopal està realitzant gestions davant la Santa Seu i el Govern espanyol"

La nota dona a entendre que l'episcopat espanyol no està disposat a aprovar un projecte d'estatut que tanqui per sempre els drets d'Espanya a Terra Santa.

## Parla el Director del Centre de Terra Santa a Espanya

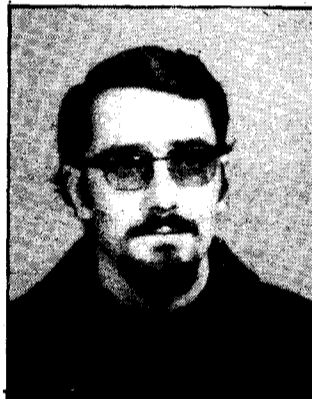
Posats en comunicació amb el P. Teodoro López, director del Centre de Terra Santa a Espanya, li demanem que exposi en síntesi la seva opinió, que és la del grup de franciscans espanyols. Amb amabilitat accedeix a la nostra petició: Els nous acords, abolint la Butlla benedictina, poden amagar un gran perill per l'existència de la Custòdia de Terra Santa. Si no quedés garantitzada la internacionalització de la Custòdia i per sobre de tot, si les tres nacions es desentenguessin del seu suport diplomàtic i polític a la Custòdia, en aquest cas, les propietats i obres socials de la Custòdia podrien abellir a Israel o als palestins com en altres temps abellien als turcs.

Es fonamental aconseguir el suport internacional de la Custòdia, si es desitja la propietat i l'accés als Sants Llocs. En la darrera guerra mundial, els frares italians foren reclosos o expulsats pel govern anglès. A la resta de religiosos d'altres nacions no els molestaren, i la vida i activitats de la Custòdia continuà com sempre. Avui pot tornar-se repetir aquest mateix perill: els jueus, els àrabs, etc.

El nou estatut podria preveure el renunciament a tot allò que suposi ingerència en el règim intern de la Custòdia, o sigui, el nomenament del seu govern i superiors, —seguint l'esperit del Vaticà II—, però continuar amb el compromís de suport a la Custòdia per part de les tres nacions esmentades, i fins d'altres; suport que encara necessita, ja sigui en el pla econòmic com en els altres, també importants, el diplomàtic i polític.

De moment resta un interrogant obert al temps de la diplomàcia vaticana i espanyola.

Francesc Amisans



Fra Teodoro López, director del Centre.

S'ha inaugurat suara aquest Centre a Madrid. Per posar-lo en marxa ha estat designat el Pare Teodoro López, franciscà, que va cursar estudis de periodisme a l'Escola Oficial de Madrid, passant després uns quants anys a Palestina. Amb ell conversem sobre les motivacions i finalitats d'aquest Centre.

Es una enclavament de la Custòdia de Terra Santa a Espanya. Jurídicament depèn de Jerusalem, i la Custòdia el posa a disposició de tots els espanyols, amb la missió específica de difondre el coneixement i desvetllar l'amor a tot allò que l'expressió "Terra Santa" suposa.

El Centre té el local a Madrid, al carrer Major, 69.

Una primera missió del centre, és mantenir vivent l'Església de Jerusalem en un entorn difícil. Intentarà conscienciar a l'Església espanyola sobre les necessitats de l'Església mare de Jerusalem.

El pare Teodoro pensa obtenir realització d'aquests fins a través d'una acció difusora i informativa. Ja sigui per mitjà d'un contacte amb els mitjans de comunicació social, publicant reportatges periodístics i informatius a la premsa, ràdio i TV, i també a través de la divulgació de les publicacions especialitzades que s'editen a Jerusalem sobre els temes bíblics i evangèlics en el seu aspecte exegetic, arqueològic i històric.

Fins i tot mitjançant els medis difusius més al dia. Els mitjans audiovisuals, circuits preparats per la Custòdia, com diapositives, documents, pel·lícules, postals, rètols, etc.

El centre no podrà oblidar de donar a conèixer les obres de caire social i assistencial que la Custòdia duu a terme en pro dels refugiats palestins i dels pobres i marginats en general. Aspecte, aquest darrer, que fins i tot molts dels que han visitat el país de Jesús desconeixen.

En el camp de les pelegrinacions, el Centre realitzarà una tasca marginal d'orientar i informar —als qui ho demanin— sobre els nombrosos programes que les Delegacions de Terra

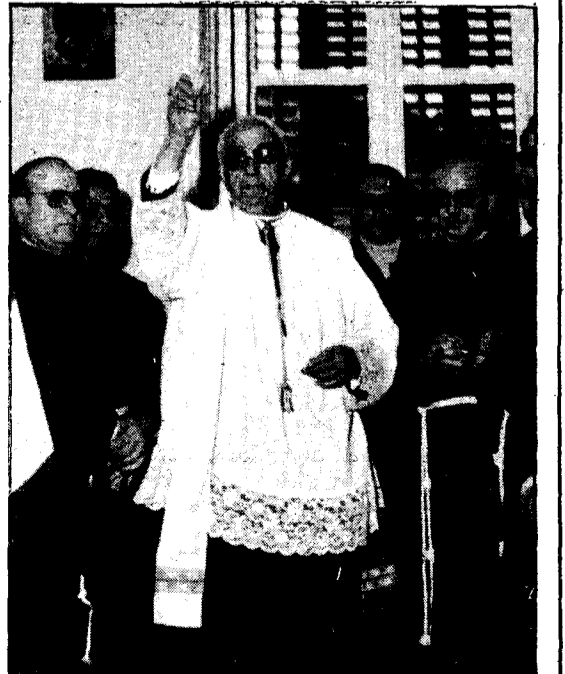
Donat a conèixer pel seu Director

## El Centre de Terra Santa a Madrid

Santa porten a terme, delegacions que hi ha en totes les regions de l'estat espanyol. En el nostre país té la seu al carrer Calaf, 16 a Barcelona.

Per últim, el Centre de Terra Santa, tindrà cura de la relació administrativa amb els subscriptors de la revista "Terra Santa", única publicació il·lustrada i en castellà, que dona a conèixer els Sants Llocs i que s'edita a Jerusalem, gaudint de gran estima per la majoria del seus lectors.

Les diverses dependències del Centre van ser inaugurades i beneïdes per l'arquebisbe de Madrid, cardenal Vicenç Enrique y Tarancón, el dia 9 de maig de 1980; hi assistí una representació de la Custòdia i força públic.



Monsenyor Vicente Enrique y Tarancón, beneïnt la inauguració del Centre de Terra Santa a Madrid.

Al Temple de la Sagrada Família, de Barcelona

# La façana del Naixement és el Pessebre de pedra més gran del món

Al temple de la Sagrada Família hi ha el Naixement de pedra més gran del món, idealitzat pel nostre incomparable Gaudí. Aquesta façana del Naixement hom també l'anomena del Nadal.

Quan un contempla aquesta meravella s'adona que és el miracle de l'expressió arquitectònica, perquè la pedra ha perdut la seva immobilitat constitutiva. Sota les seves arquivoltes l'alegria del Nadal se'ns comunica, perquè la naixença del Fill de Déu duu un trasbalsament de la natura, joïós. Gaudí ha sabut plasmar en aquesta pedra vivent l'esperança terrenal, l'espectació messiànica que es va renovant durant les setmanes preparatòries de la gran festa del naixement de Jesús.

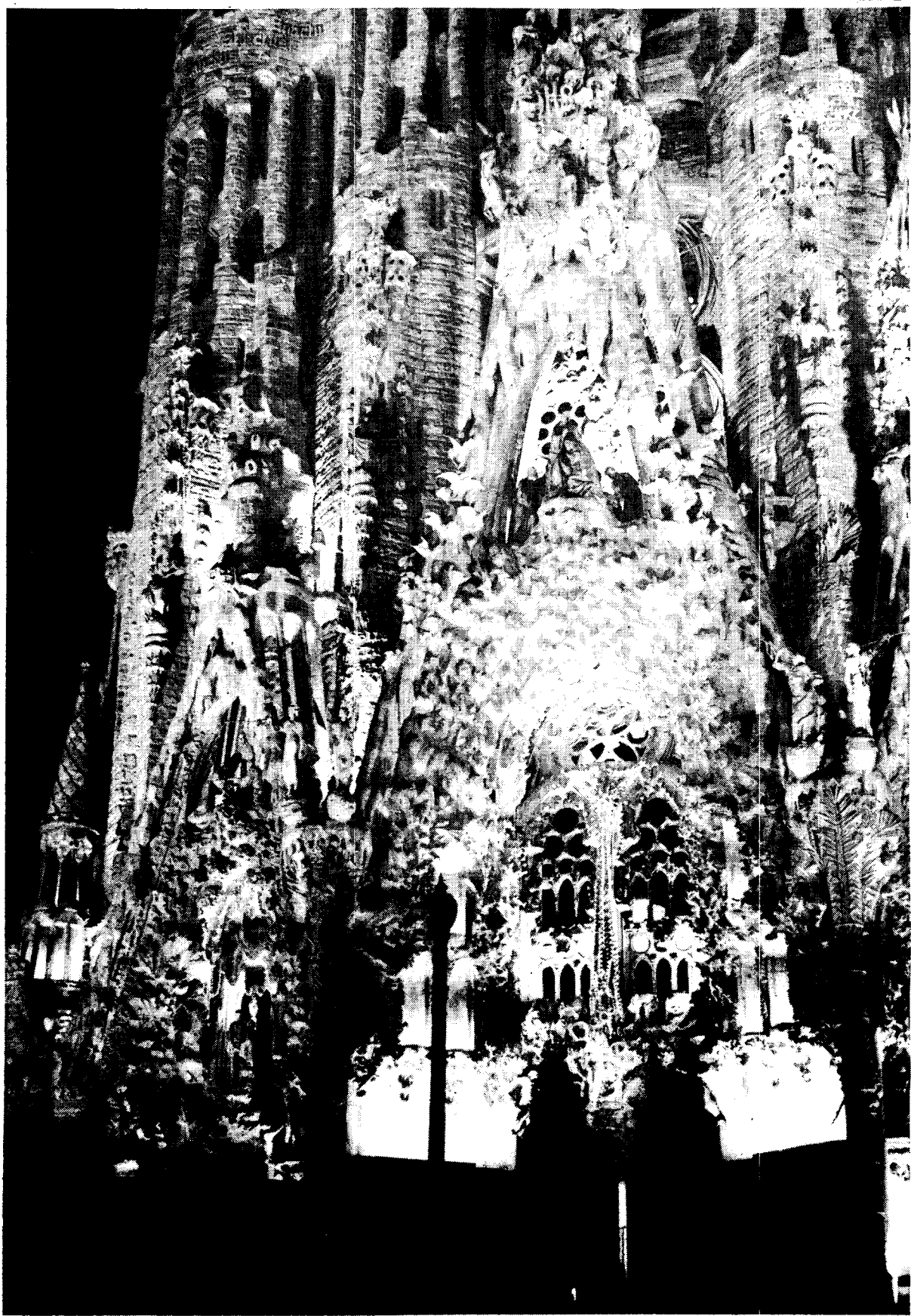
De les pedres de la façana del Naixement traspua tota una joiosa vibració exultant. Es pot dir que tota la natura, alliberada per uns instants d'aquells gemecs i dolors de deslliuranca de què parla Sant Pau i pels quals esperava associar-se a la llibertat de fills de Déu, s'ajunta ara el goig del cel i dels homes, amb una frescor de primavera. Sens dubte que és el triomf de la vida. Per això en aquestes pedres tot és tendre, tot és radiant.

La façana del Naixement consta de tres portals en els quals Gaudí hi plasmà la vida humana de Jesús. Les representacions estan agrupades dins de cada arcada amb la significació particular de referir-se a les tres virtuts teològals: Fe, Esperança i Caritat, de cada una de les quals en són clars exemples, respectivament, sant Josep, la Mare de Déu i Jesús.

## El món còsmic adora l'infant

En contemplar el portal del mig de la façana del Naixement, per cert el més gran dels tres, hom descobreix tot de coses belles i plenes de sentit místic. Totes les figures que hi han glossen l'Amor, la Caritat, que és la virtut més gran i la que perdurarà eternament.

Hom constata que al voltant del Pessebre tot el món còsmic, el món vivent, els homes i els cels lloen l'Infant. L'arquitecte Gaudí s'inspirà vertaderament en aquell Salm, que digué amb accents nous



*En contemplar el portal del mig de la façana del Naixement hom descobreix tot de coses belles i plenes de sentit místic.*

Sant Francesc d'Assís, quan composà el cant al "Germà sol": "Lloeu el Senyor tots els àngels; lloeu-lo sol i lluna, tots els estels i tota claror; lloeu-lo foc i pedregada, neu i gebrada, muntanyes i pujols, arbres fruiters i cedres, bèsties i ramats, rèptils i aus alades; reis de la terra i tots els pobles, joves i donzelles; vells i joves lloïn el Senyor".

Al bell mig d'aquest portal hi ha el Pessebre: sant Josep, la Verge i l'Infant. El bou i la mula escalfen el petit Nadó. Els àngels publiquen arreu el pacífic missatge de pau: quatre àngels trompeters damunt d'unes penyes vestides de galxies. Hi ha dos ocells que volant guien els pastors i els reis. Hom hi descobreix també sis àngels músics, en els quals hi ha

plasmada la música clàssica (arpa, fagot, violí) i la música popular (guitarra, pandereta i sac de gemecs). Hi ha quatre àngels cantaires al costat del bressol. Prop dels àngels anunciants, tota una colla d'aus alaobertes són la plasmació de la nostra nadala "el cant dels ocells" en la dolça melodia de la qual, tot el món alat va als peus del bressol.

## Un impuls per a la fe i l'esperança

En el portal de la dreta en Gaudí hi plasmà tota una colla de fets de la infància de Jesús referits per l'Evangeli, en els quals es destaca la virtut de la Fe: la Visitació, amb el testimoniatge que santa Isabel dóna a la fe de la Verge Maria en el misteri de l'Encarnació; sant Zacaries, que confirma allò que l'àngel revelà sobre la missió del seu fill Joan; l'infant Jesús presentat al Temple. La figura del centre del conjunt és l'Infant que explica als doctors el sentit de les escriptures, que dóna testimoni de la seva persona.

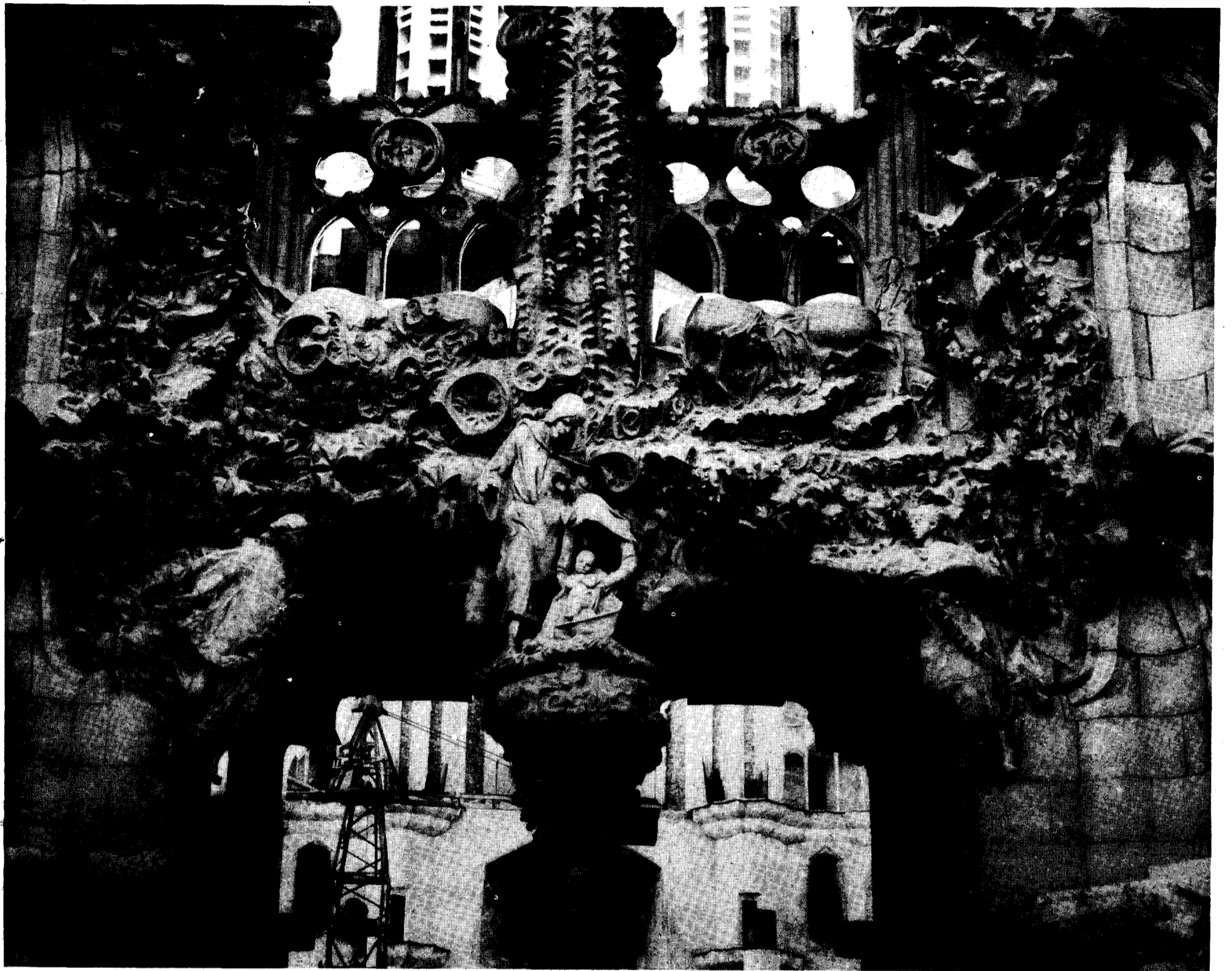
Les manifestacions més esclatants de la virtut de l'Esperança hom les veu en el portal de l'esquerra: les esposalles de sant Josep i la Verge. Les imatges de sant Joaquim i santa Anna signifiquen els camins escollits per Déu, per a realitzar la Redempció. El grup central és l'Infant Jesús amb sant Josep en la vida humil de Natza-ret, en l'obrador de fuster que conté les eines del treball. L'Infant acarona sant Josep i en la seva mà té un colom i sant Joaquim i santa Anna els miren embadalits, com tots els avis miren els seus nets.

En aquest portal hom hi veu la fugida a Egipte i la degollació dels innocents: els moments dolorosos de la infància de Jesús, en els quals és on més vivament es trasllueix la virtut de l'Esperança. Val la pena esmentar que en aquest portal hi ha dos símbols que en Gaudí ha volgut esculpir: un pinacle que es refereix a la Mare de Déu i és una penya de la nostra muntanya de Montserrat amb la llegenda "Salveu-nos", que és l'esperança dels catalans. La barca de sant Pere travessa la muntanya.

A banda i banda de la façana hi ha dues penyes sobre les quals s'hi col·locaran les escultures dels pastors i dels Reis. En aquestes penyes hom hi veu els animals típics nadalencs: galls i pavons.

## Els pastors aviat seran al seu lloc

L'escultor Joaquim Ros Bofarull està acabant les escultures dels pastors, que aviat es posaran en el lloc que en Gaudí havia destinat per a ells. Precisament és curiós veure com aquests pastors miren enlaire car en el lloc que han d'anar tenen més amunt les imatges de Jesús, Josep i Maria en el Pessebre.



La pedra d'aquest grup escultòric és de Vinaixa, car es treballa bé i amb el pas dels anys s'endureix més cada vegada.

Aquest grup escultòric, és meravellósament realitzat. Hi ha un pastor que ofereix un xai, símbol de la bondat i al mateix temps de l'aliment del cos i de l'ànima. També hi ha una altre pastor que ofereix una panera de bolets i un altre lliura al Diví Nadó una cistellet d'ous. També hi ha un gos, símbol de la defensa que necessitaven els pastors en el seu caminar per la muntanya.

En Gaudí, segons manifestà l'arquitecte Bonet en posar els reis i els pastors volia simbolitzar també que per acabar aquesta gran obra de la Sagrada Família era i és necessari l'ajuda d'aquells que tenen molt, com també d'aquells que tenen poc, però del poc que tenen en fan partícips l'Infant Jesús.

### La curiositat de com Gaudí escollia els personatges

L'esmentat arquitecte Bonet, home de fe i coratge que ha esmerçat tota la seva vida en la construcció de la Sagrada Família, explicava la manera com Gau-

dí escollia els models pels seus personatges esculpits en pedra.

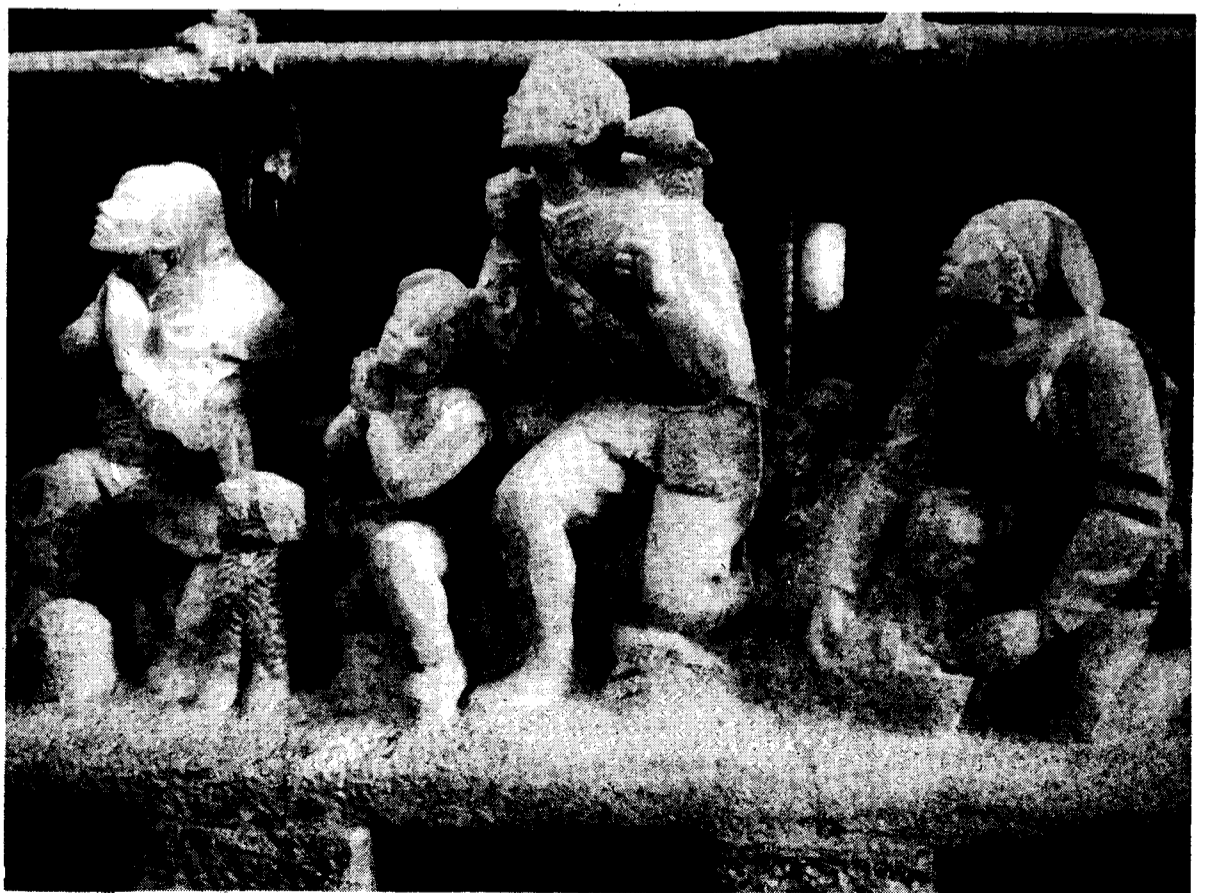
Ja a simple vista hom veu que els personatges representats en les escultures són especials. En Gaudí no triava les persones més maques per ser els models, sinó aquelles que més s'ajustaven al personatge que volia. Hi ha el cas curiós del burro de la fugida a Egipte. Presentaren a en Gaudí un burret molt lluent i grassonet, però l'arquitecte el refusà. Un dia Gaudí anava pel carrer i vegé un burret que tirava un carro; era un burro escanyolit i mort de gana. Gaudí escollí aquest.

També val la pena esmentar com ho feia en Gaudí per esculpir. Els models eren de bell antuvi coberts per un llençol i damunt d'ell hi tiraven guix; així s'emmotllava el model amb la posició que en Gaudí volia. D'aquesta manera no s'havien de passar hores i hores posant. El burret que abans hem esmentat, també l'emmotllaren. L'aixecaren per la panxa i així no podia donar guitzes.

La façana del Naixement, com tota la Sagrada Família, és una prova que en Gaudí no deixava res a l'atzar, tot és ben concret. És l'expressió més patent que tota la creació gira a l'entorn de Déu.

Josep Maria Pàmies

*De les pedres de la façana del Naixement traspuja tota una joiosa vibració exultant. Es pot dir que la natura s'ajunta al goig del cel i dels homes amb una gran frescor.*



*L'escultor Joaquim Ros Bofarull ha esculpit l'adoració dels pastors d'una manera realística i que aviat seran al lloc que Gaudí havia destinat per a ells. L'art i la fe plasmen una bella escena nadalenca.*



La sanitat al tercer món

## Quan els malalts "s'acostumen" a la seva malaltia...

No hem de perdre de vista que la patologia de l'Àfrica no es limita únicament a les malalties típicament tropicals; i que totes les altres malalties també l'afecten en major o menor grau, o bé presentant-se amb el mateix aspecte que en els altres llocs, o bé emmascarades per les peculiaritats del clima, el treball, la nutrició, etc., i la manca de possibilitats de tractar-se. Això fa que les poguem seguir en tota la seva evolució natural, jo diria tal com es veien moltes d'aquestes malalties, cap allà els anys trenta, a casa nostra. Si en l'actualitat és molt difícil presentar als estudiants de medicina malalties com la tifoidea, la neumonia amb les seves complicacions com per exemple l'empíema pleural, etc., jo us ben asseguro que allà les podrien veure en tota la seva evolució.

Una de les coses que em va sorprendre la primera vegada que vàreuig estar a l'Àfrica, va ser que en plena calor la major part dels malalts que acudien a la consulta presentaven tota la patologia hivernal de casa nostra.

Una característica comuna a moltes malalties tropicals és que la seva infestació pot romandre silenciosa i el malalt s'acostuma o adapta bastant bé a la seva presència. De tant en tant es produeixen brots evolutius, sovint estacionals, i després tot retorna a la normalitat. Es podria dir que el malalt s'acostuma a la "seva malaltia" i no es considera afectat... Sap que a cada estació de pluges presenta alguns accessos febrils, signe d'un paludisme que rebrotava: o bé que en els mesos càlids tindrà algunes diarrees intenses consecutives d'una amebiasi no curada; o bé que, a temporades, orina sang com a testimoni que la seva bilharziosi ha sortit del seu silenci.

Molts malalts es veuen en una fase molt avançada de la malaltia. N'hi ha que venen al dispensari portant el seu escrot elefantíasiac damunt d'un carretó; d'altres amb hèrnieis gegants que els arriben fins a genoll... Un dels que he vist així tenia una hèrnia tan enorme que per a poder caminar se la passava per entre les cuixes fent que sobresortís per sota de les anques i la matenia així mitjançant una faixa i un troç de roba que es lligava al coll. També els hidroceles solen ésser molt exagerats. El mateix passa amb les dones entre les quals trobem moltes hèrnieis i també grans fibromes amb moltes adherències que ens dificulten la intervenció.

Aquesta patologia tan exagerada obeeix, com a causa, al fet de l'allunyament dels centres assistencials, la manca de mitjans de comunicació, la manca de diners o bé, senzillament, una manca d'interès ja que, creient que la seva malaltia no té solució, contempleren impassiblement com es va desenrotllant.

El mateix podem dir de les malalties de caire mèdic, i això fa que els tuberculosos arribin al dispensari amb ambdós pulmons greument afectats o que els cardíacs vinguin en una fase de descomposició manta vegada mortal.

Sovint es veu com malalts que es poden curar a base de tractaments molt perllongats interrompen el tractament tan bon punt se senten millorats; els uns ho fan per ignorància, però d'altres se senten obligats a treballar per al sosteniment dels familiars i no poden deixar passar l'època de la sembra o de la collita... Desapareixen de l'hospital i potser retornaran al cap d'una temporada en ple brot evolutiu de la malaltia.

Fent honor a la veritat cal dir també que al tercer món, com a tot arreu, es troben grans diferències assistencials en diferents llocs de cada país; i que en molts d'ells podem veure bons hospitals i plètoras mèdica i tot... però, tant els uns com els altres, sols si es consideren les capitals i ciutats importants. Tot això és llastimós ja que posa de manifest una gran discriminació entre ciutat i població rural, tant més de lamentar quan això afecta a tota la sanitat del país. Per exemple, el cas d'un país africà on es va construir un bon hospital pagat per una nació europea; tot el projecte anà a càrrec d'arquitectes del país donador, els quals ignoraven la realitat econòmic-social del país receptor. Edifici amb tres plantes, amb dos ascensors, amb sales d'operacions sense obertures, però, això sí, amb un bon joc d'extractors i de climatitzadors, etc., etc. Però, oh dissort, quan es va inaugurar els ascensors s'havien espatllat i els climatitzadors no funcionaven i... no hi havia possibilitats d'arreglar-ho per manca de gent que hi entengués. Això sí, lamentablement, tot i que havia estat un bon regal, ja s'havia esgotat el pressupost de sanitat, per aquell any... i sols s'acabava de començar... era a primers de gener.

Però de què ens hem d'estranyar? No han passat coses més o menys semblants a casa nostra?

Dr. Salvador Cortadellas

Les tortures psíquiques no eren menys esborronadores que les físiques

## Una antiga "guàrdia roja" narra la tirania de Mao

Brusel·les.— El judici de "la banda dels quatre" ha posat de relleu el règim de terror que patiren prop de 900 milions de xinesos sota la tirànica dictadura de Mao Tse Dong. Una antiga guàrdia roja de la "revolució cultural" de 26 anys, que fugí a Bèlgica, ha fet recentment unes esfereïdores declaracions sobre la tirania maoista. S'anomena Zhuang Hongqui i el fet de saber francès li va permetre sortir de Xina com a intèrpret d'un grup turístic.

**Ningú no se sent segur**

La antiga "guàrdia roja" instal·lada a la geografia de la llibertat, acaba de fer declaracions esfereïdores. Ha dit, entre d'altres coses:

"A la Xina ningú no se sent mai segur. Qualsevol dia cadascú de nosaltres pot veure's obligat a confessar davant els tribunals del poble, improvisats. Em pregunto què haurà estat d'aquelles persones que he conegut; com un professor, acusat de desviacionisme, que fou transformat en porquer. El vaig tornar a veure, vestit amb lamentables parracs bruts i escopint a cada vint passes. Semblava inconscient de la seva humiliació. Havia ensenyat a la Universitat de Nankín. El seu crim: durant el temps de les cent flors, el 1957, va cometre l'imperdonable error d'escriure un llarg article disconforme amb la bona línia sobre la reforma de l'ensenyament. Fou condemnat a treballar en una granja llunyana i mai més no se'l va autoritzar a retornar a la ciutat".

La llista de casos esfereïdors, que ha denunciat a Bèlgica aquesta noia xinesa, revela que, tant Mao Tse Dong com els seus successors, hauran de comparèixer algun dia davant el tribunal de la història com uns cruels tirans. Quan va morir Mao, a l'Occident va aixecar-se un cor servil de lloances al dictador: molt poques vegades van ressonar tot recordant el preu d'humiliació, opressió i sang que el poble xinès va haver de pagar perquè el líder de la "gran marxa" s'alçés sobre el seu poble com si fos un pavès per la seva glòria i el seu culte a la personalitat.

Un altre exemple:

"Un professor de dibuix fou condemnat perquè va cometre el crim de dibuixar el seu propi retrat. Amb la prova del seu delictes penjat al coll, va haver de patir els atacs de les masses. Abans, perquè la seva humiliació fos total, el ruixaren amb orins. A la fi la multitud l'apedregà. A la Xina, en casos extrems, es podia manifestar l'individualisme fent-se una fotografia: però, atenció, ningú no podia oblidar de tenir a les mans el petit llibre roig".



Mao fou un poeta però també un dictador...

Molts creuen que la tirania a la Xina no ha devallat fins a la crueltat de les tortures físiques, sinó tan sols a subtils tortures psicològiques. És un error. Zhuang Hongqui explica, entre d'altres, aquest fet esgarrifós:

**Una tortura esgarrifosa: "El bany de llum"**

Molts creuen que la tirania a la Xina no ha devallat fins a la crueltat de les tortures físiques, sinó tan sols a subtils tortures psicològiques. És un error. Zhuang Hongqui explica, entre d'altres, aquest fet esgarrifós:

La esposa de Liu Shao Qi, Wang Quang Mei, fou sotmesa a un suplici tan senzill com eficaç: "el bany de llum". Durant molts dies va haver d'ocupar una cel·la violentament il·luminada, totalment tapissada de bombetes de 1.000 wats. Ningú no pot resistir-ho. Després d'aquest tractament hom resta malmès física i moralment. No serveix de res tancar els ulls. A través de la pantalla de les parpelles, la insuportable claretat els omplena. Molt aviat Wang Quang Mei es tornà boja. Li varen caure tots els cabells. Els maltractaments que patí foren tals, que avui cap dels seus amics no podria reconèixer-la. Després d'haver estat sotmesa alguns mesos a aquest règim, envellí trenta anys".

A la Xina la policia ha inventat un mitjà infal·lible per a dominar una vaga de fam: "Els carcellers —explica l'antiga "guàrdia roja"— utilitzen una camisa de força de cautxú, veritable cuirassa molt ajustada a l'esquena i

al pit. N'hi ha prou d'inflar aquesta camisa de força perquè el presoner no pugui respirar. Amb l'alè tallat, el presoner obre automàticament la boca per xuclar una mica d'aire i es veu obligat a engolir tot l'aliment que li introdueixen. Si s'hi resisteix, pot morir ofegat pel menjar, com ha passat moltes vegades".

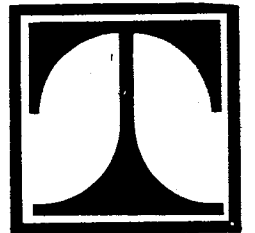
**També està reglamentat l'amor**

Ningú no pot estimar lliurement. Un bon estudiant o un bon obrer no han de perdre el temps en compromisos sentimentals. Cadascú ha d'aspirar abans que tot a ésser un comunista exemplar i, per tant, a no pensar en els seus propis interessos, sobretot en l'amor, considerat com a retrògrada i vergonyosament burges. Si un noi i una noia són feliços per haver-se trobat, no han d'estrènyer llaços més íntims, perquè els seus estudis es ressentirien amb motiu de les ocupacions amoroses massa absorbents".

La llarga enumeració dels horrors publicats per l'antiga "guàrdia roja" no toca, dissortadament, un tema de gran importància: la persecució contra la religió, contra el cristianisme i més concretament contra l'Església catòlica. El règim permet, com és sabut, la supervivència d'uns quaranta bisbes pertanyents a l'Església patriòtica, que reberen l'ordenació il·lícitament sense la deguda autorització de la santa seu. Però l'Església fou aixafada totalment; tots els missioners estrangers foren foragitats i centenars de sacerdots nadius i alguns bisbes hagueren de passar per judicis infames de tribunals populars, que els condemnaren a la presó i a camps de treball. Ara sembla que s'obren petites esquerdes de llibertat; però, per exemple, el bisbe de Xangai, monsenyor Ignaci Kung, continua a la presó des del 1955. Les últimes informacions són positives, però no permeten alimentar grans esperances. Zhuang Hongqui diu: "Com podem tenir la seguretat que d'altres tirans no ocuparan el seu lloc? S'hauria de canviar tot radicalment. I per ara el poble xinès no té cap garantia".

Javier Maria Echenique

DECORACIO COMERCIAL



TORRES  
DECORADOR COL·LEGIAT  
núm. 43

BOTIGUES -DESPATXOS

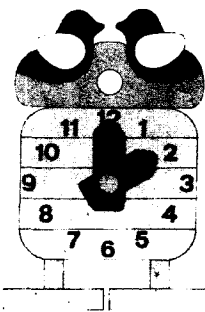
TOTA MENA DE NEGOCIS

Gran Via 688 - Tel. 225 62 32  
Barcelona-10.

JOE-DI'S

JOGUINES EDUCATIVES

Arquitectures  
Trens  
Dòminos  
Puzzles color  
Desmuntables  
Encaixos



C/. Toll s/n. Tel. 859 13 11  
St. Vicenç de Torelló, Barcelona

MESTRE ON HABITEU?

"VENIU I HO VEUREU"

... i restaren amb Ell (Sant Joan I, vers. 38-39)

**EXERCICIS ESPIRITUALS**

segons el mètode de St. Ignasi

que en règim d'internat i silenci organitza LLUM DE DÉU

Dies 3 i 4 de gener

Informació: Avda. Coll del Portell, 3. Entl. 3a  
Telèfon 219 21 20 - Barcelona-24

## Calendari

**Diumenge, 28 de desembre.** La Sagrada Família, Jesús, Maria i Josep. Els Sants Innocents, mrs. St. Abel i Santa Domma, vg. i mr. El sol surt a les 7,17 i es pon a les 4,29 (hora solar).

**Dilluns, 29 de desembre.** Sts. Tomàs Becket, b.mr.; David, rei i profeta i Víctor, mr.

**Dimarts, 30 de desembre.** Sant Mansuet, mr.; Rainier, b. i Santa Anisia, mr.

**Dimecres, 31 de desembre.** Sant Silvestre I, p.; Santes Melània, Coloma, vg. mr. i Caterina Labouré, vg.

Festa major a Balaguer, Centelles, Santa Coloma de Cervelló, Santa Coloma de Gramanet, Santa Coloma de Queralt.

Fira a Santa Coloma de Farnés.

**Dijous, 1 de gener.** Solemnitat de Santa Maria Mare de Déu. Sant Concordi i Santa Eufronisa, verge.

Dia de la Pau. El sol surt a les 7,17 i es pon a les 4,33.

Festa major a Serra d'Almós.

Festa major a Serra d'Almós.

Fira a Artès, La Bisbal i Ponts.

**Divendres, 2 de gener.** Sant Basili i Gregori Nacianzè, bisbes i doctors, i Santa Emma, verge.

**Dissabte, 3 de gener.** Sant Anterius, papa i màrtir, i Santa Genoveva, verge.

Festa major a Pont d'Armentera.

Fira a Banyoles.

**Eres cèlebres.** El present any és de l'Era Cristiana o Naixement de Jesucrist, el 1981. Del període Julià, el 6694. De la fundació de Roma, segons Varró, el 2733. De la Hègira o Epoca dels mahometans, el 1402. De la Correcció de Martirologi, E.

## L'Església celebra

**28 de desembre.** La Sagrada Família. Lectures: primera Sir 3, 2-6. 12-14; salm 127; segona Col 3, 12-21; tercera Mt 2, 13-15. 19-23.

**29 de desembre.** Dilluns de la setmana I de Nadal. Lectures: primera 1 Jo, 2 3-11; salm 95; segona Lc 2, 22-35.

**30 de desembre.** Dimarts de la setmana I de Nadal. Lectures: primera 1 Jo 2, 12-17; salm 95; segona Lc 2, 36-40.

**31 de desembre.** Dimecres de la setmana I de Nadal. Lectures: primera 1 Jo 2, 18-21; salm 95; segona Jo 1, 1-18.

**1 de gener.** Dijous. Solemnitat de Santa Maria, Mare de Déu. Lectures: primera Nm 6, 22-27; salm 66; segona Ga 4, 4-7; tercera Lc 2, 16-21.

**2 de gener.** Divendres de la I setmana de Nadal. Lectures: primera 1 Jo 2, 22-28; salm 97; segona Jo 1, 29-34.

**3 de gener.** Dissabte de la I setmana de Nadal. Lectures: primera 1 Jo 2, 29-3, 6; salm 97; segona Jo 1, 2934.

# Catalunya, terra de nadalles

Sempre s'ha dit que Catalunya és terra de poetes i jo diria també que de cantants. Mireu si no aquelles cançons que ja de petits sentim en el bressol cantades per la mare mentre feineja per casa, aquelles cançons populars com "Els Tres tambors", "L'Hereu Riera", "La filla del marxant", etc...

Però n'hi ha unes d'específiques, dedicades al Nadal, a la diada hermosa en que neix l'Infant Jesús, que com diu Maragall: "Nadal torna, torna sempre..."

És una festa gran del calendari i del poble que celebra aquesta diada meravellosa amb cants d'alegria al carrer, al voltant de la taula, prop del Pessebre.

## Les nadalles són el ressò de la història

Totes les Nadalles són el ressò de la història, de la llegenda, de la tradició; melodies i cantúries que no sols ací sino arreu del món recorden el naixement de Jesús, així succeeix amb l'evocadora melodia alemanya coneguda com "Santa Nit" que tant emociona sentir-la en la tradicional Missa de mitja nit o del gall, com diem en català.

### "El noi de la mare"

"El noi de la mare", és una cançó que ha assolit una vastíssima popularitat. Pot considerar-se com una cançó religiosa,

de bressol i àdhuc nadalenca. Mossén Jacint Verdaguer, amb el seu poema "Noy de la Mare", on mesclà la veu popular amb la seva enorme síntesi poètica, possiblement també ajudà —des de l'any 1871, data en la qual fou inclòsa a "Cançons de Nadal"— a la difusió que avui encara gaudeix. La tonada dins la seva estructura és correcta en tots els conceptes, rítmic i melòdic, d'una naturalitat i d'una frescor exquisides, saturada d'un ambient molt nostre i amb la particularitat que mai no guarda cap semblança amb cançons populars d'altres països. Quan la sentim cantar per l'Orfeó Català, una mena d'emoció indescriptible ens fa vibrar amb tota la tendresa que infón aquesta Nadala tant nostra.

damunt la Santa Cova on ha nascut el bon Jesús, entre Josep i Maria, mentre li ofereixen caliu la mulla i el bou.

*Allà dalt de la cova  
si n'hi ha un bon Jesuset  
catacric, catacric  
Allà dalt de la cova  
si n'hi ha un bon Jesuset  
catacric, catacric.  
Que és nat de Mare Verge  
que quasi es mort de fret*

Les estrofes que segueixen són de la mateixa faisó.

### "El cant dels ocells"

Finalment "El cant dels aucells", és una cançó que segons Aureli Capmany, s'aparta de la forma de romança tan abundant en les cançons populars catalanes. És una sentida tonada nadalenca probablement del segle XVII que portà com a senyera de Catalunya per tot el món, el violoncel de Pau Casals. En efecte, el públic es posava dempeus quan el mestre Pau posava cloenda als seus concerts amb aquesta nadala tan emotiva com inspirada.

*Al veure despuntar  
lo major lluminar  
en la nit més ditxosa,  
els ocellets cantant  
a festejar-lo van  
ab sa veu melindrosa.*

Van passant els ocells, com la perdiu, la garsa, la griva, el gaig, la cadenera, el pinsà, el xot, el mussol, el gamarús i el duc, cantant els resplandors que admiren i val a dir que es parla gairebé de tots els ocells que poblen els boscos de casa nostra en una relació pintoresca i amable.



## Aplegades les famílies

D'aquesta manera festejem la vinguda del Fill de Déu al món, amb cantúries, pessebres i dolça intimitat, per això es diu: "Per Nadal, cada ovella a son corral", que comporta la reunió de les famílies.

Antoni Campmajó, Jr.

## La Bíblia a l'abast

### Ens ha nascut un noi \* (Is 9: 3.5-6)

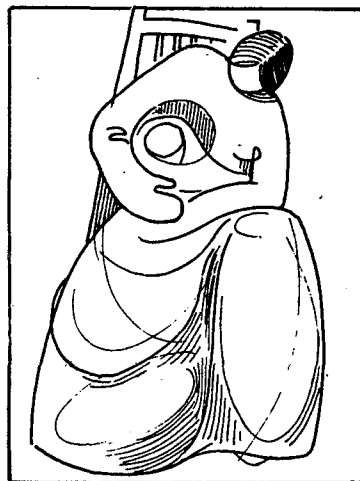
En el llibre de l'Emmanuel trobem aquest text que la litúrgia ens fa llegir en la missa de la nit de Nadal. És un text tot ell ple d'il·lusionada esperança en la salvació de Jahveh: **Això és el que farà el zel del Senyor de l'univers** (v 6). No deixa de cridar l'atenció que aquests versets es trobin enmig d'oracles cominatoris com una mena d'oasi que refrigera l'esperit atribuït per l'anunci de tantes desgràcies i càstigs. Hi ha qui pensa que el nostre text és d'origen ritual: formaria part de l'eucologi que es feia servir en l'entronització d'un rei. Era una bona ocasió per reafirmar la fe de tot el poble en les promeses eternes fetes a David. Així, més que expressar les característiques d'algun personatge estrictament històric —en el nostre cas potser Acaz o el seu fill Ezequies— el text fa volar el pensament cap a un rei ideal, que Déu suscitaria perquè inaugurés els temps definitius de pau i de justícia. De fet cap dels reis històrics de Judà va fer realitat plena les esperances tan ben manifestades en el nostre text. Però la paraula de Déu no pot fallar. La predicció d'Isaïes s'ha acomplert del tot en Jesús. Així unànimament ho afirma la tradició cristiana. I d'una manera especial ho remarca la litúrgia de Nadal quan, fent-nos llegir aquesta lectura, identifica el noi que ha nascut, el fill que ens ha estat donat (v 5) de l'oracle d'Isaïes amb Jesús, vertader Emmanuel, **Conseller-prodigios, Déu-heroi, Pare-per-sempre, Príncep-de-pau**, de la humanitat redimida.

Comencem la lectura pel final del darrer verset del c 8. Entendrem millor el sentit del v 1 del nostre capítol. Sant Mateu a 3:12-16 en fa una relectura a la llum de la revelació cristiana. Zabuló i Nefatí van ser les primeres regions d'Israel que sofriren el flagell de l'exili el 733. Això fou en el passat i es realitzà com un càstig de Jahveh, però Jahveh mateix transformarà el dol en joia (v 2) perquè la tenebra i l'ombra del càstig i la desolació s'han transformat en llum (v 1). I és que la servitud dels captius, que són presentats sota la imatge dels bous junyits al jou, serà rompuda, com el dia de Madian (vegeu Judges 7:16-25). I no sols la servitud sota el jou estranger, sinó que tot allò que compromet la pau també serà destruït. El v 4 —que la lectura litúrgica omet— és una imatge molt gràfica de la vestimenta i de l'acció de l'invasor: **Perquè tot calçat guerrer de combat i tot mantell enrotllat amb sang, són consumits, aliment de foc.** Així la pau, el gran desig de l'home i sobretot dels homes d'Israel i de Judà baquetejats per les guerres, les invasions i finalment per l'exili, serà una realitat plena.

Tot això Jahveh ho realitzarà pel seu Messies. Aquest Ungit —imatge del qual és el rei— és proclamat fill de Déu. Isaïes no va certament més enllà dels títols analògics que es donaven al monarca. La seva teologia no es mou de l'àmbit de les promeses fetes a David (2S 7:14). Serà la revelació cristiana la que projectarà una nova llum sobre aquests conceptes, fent-nos- en veure el seu sentit ple, aplicat a Jesucrist, veritable Fill de Déu per naturalesa. Així li escauran per dret propi tots aquests títols —noms (v 5)— que trobem aquí aplicats al noi que ens ha nascut: **Conseller-prodigios**, dotat del do d'enteniment, de consell, propi dels governants i sobretot del qui ha d'il·luminar tots els homes, **Déu-fort** o **Déu-heroi** —molt més que el que suposava la simple evocació del rei fort, autèntic heroi nacional, que fou David—, **Pare-per-sempre** del seu poble, veritable **Príncep-de-pau**. Ell, Jesús, que avui ens ha nascut, instaurarà el Regne de Déu, principat immens, fonamentat des d'ara i per sempre sobre el dret i la justícia.

Josep M. Aragonès

\* Aquest comentari fa referència a la primera lectura de la missa de la nit de Nadal, tota vegada que la lectura de l'A.T. de la festa de la Sagrada Família cada any és la mateixa i fou comentada al N.º 17 de CATALUNYA CRISTIANA.



La manca d'espai no em permet transcriure tota la cançó, que és bellíssima. La primera estrofa, només, diu així:

*¿Que li darem  
ane'l noy de la Mare?  
¿Que li darem  
que li sàpiga bó?  
Panses i figues  
i nous i olives  
panses i figues  
y mel y mató.*

He respectat l'ortografia en què fou escrita.

### "El dimoni escuat"

Una altra cançó fins i tot divertida és la del "Dimoni escuat", alegre, rítmica i plena de cadences que s'enfilen, talment com un coet musical, per fer mofa d'un mal esperit caigut en ridícol. Petits i grans l'hem cantada i la cantaran davant del Pessebre amb les seves figuretes de fang, entre boscos de suro i camps de blat on hi veiem el pescador, la filosa, els remats de bens i l'estrella que s'alça lluent

## Butlleta de subscripció

Desitjo subscriure'm durant un any a CATALUNYA CRISTIANA

Nom i cognoms .....

Domicili .....

Població ..... D.P. ....

Trameto les 1.500 ptes. per gir postal.

Incluc un taló barrat per aquest import.

Prego al Banc/Caixa .....

Agència .....

que se serveixi domiciliat aquest pagament anual

fins a nova ordre, en la meua llibreta/compte n.º

.....

Lloc ..... Data .....

Signatura

Envieu aquesta butlleta a:  
CATALUNYA CRISTIANA, València 244, Barna-7.



Els drets de l'home, tema predilecte del Papa

## Un filòsof, un jurista i un teòleg analitzen el pensament de Joan Pau II

Des d'ara, tot el món ho sap: els Drets de l'Home és un dels temes predilectes del papa Joan Pau II. En la seva primera encíclica i en els seus discursos als importants organismes del món, però també en les allocucions més modestes, l'evocació i l'anàlisi dels Drets de l'Home tenen un lloc escollit. Mme. Charlotte d'Habicht ha aplegat en un document, que té més de cent pàgines, tot el que concerneix a aquest tema en els textos que Joan Pau II ha dit i ha escrit en el transcurs del primer any del seu pontificat.

Un filòsof, M. Otfried Höffe, un jurista, M. Augustin Macheret, i un teòleg, P. Carlos-Josaphat Pinto de Oliveira, tots tres professors a la Universitat de Fribourg, han dedicat cada u, un article d'introducció i d'anàlisi als texts pontificis. Com sigui que es tracta del tema dels Drets de l'Home, de la manera que un home d'Església l'aborda, són ben bé aquestes tres disciplines —la filosofia, el dret, la teologia— les que han de subministrar una contribució a la comprensió dels textos. Tot això, completat per una biografia de Joan Pau II i una bibliografia de les seves obres, constitueix un llibre de 215 pàgines — "Joan Pau II i els Drets de l'Home" — que les Edicions universitàries de Fribourg acaben de publicar.

### La novetat: un tema central

El compromís del Papa Joan Pau II pels Drets de l'Home "és encara molt més remarcable", fa notar el filòsof Höffe, "ja que en el quadre de la doctrina social i política catòlica, els Drets de l'Home no figuren per res enmig

de les nocions centrals i temes permanents". A través d'una difícil evolució, els responsables de l'Església catòlica s'han anat fressant un camí que els ha dut, del refús dels moviments que proclamen els Drets de l'Home, al sosteniment noble i compromés en el terreny erm que ha portat, l'any 1948, a la Declaració universal dels Drets de l'Home. En el seu engatjament pels Drets de l'Home, Joan Pau II no és pas un innovador. Més aviat continua la línia dels seus predecessors Joan XXIII i Pau VI. Ell segueix igualment una opció clarament expressada en els documents del 2on Concili Vaticà. El que resulta nou és l'amplària de la preocupació.

### La llibertat del Papa

"Les declaracions pontificals", considera el jurista Macheret, "poden constituir una font material de dret, és a dir, ajudar a la informació i a la formació de les normes jurídiques, internacionals i nacionals, com també la seva aprovació". Es sabut que el Papa Joan Pau II troba les fonts dels Drets de l'Home en el misteri de l'Encarnació, en "l'home creat a semblança de Déu". El jurista Macheret no respon pas al Papa sobre "la llibertat de refermar els ensenyaments del magisteri", fins i tot "de propagar els punts de vista personals", encara que l'objectiu del discurs sigui "l'esperança de desviar el curs de certs treballs legislatius". Cal remarcar tanmateix que els juristes que preparen els documents internacionals corresponents als Drets de l'Home, han de fonamentar-los "en una concepció laica i pragmàtica". Es tracta, "pels seus autors, de crear en el respecte

d'unes raons religioses i del lligatge confessional de cadascú, unes condicions de vida decents dins l'escala internacional".

### El mirall de la justícia

El P. Pinto cita la frase, célebre en el futur, que el Papa Joan Pau II ha dit en el seu discurs als membres del Tribunal de la S. Rota Romana: "La tasca de l'Església —i el seu mèrit històric— de proclamar i defensar en tot lloc i en tot temps els drets fonamentals de l'home no la fa pas exempta ans l'obliga a ser davant del món mirall de la justícia." Tot el món sap que les institucions de l'Església sovint estan lluny de ser aquest mirall de la justícia. Sembla ben clar que Joan Pau II exigeix de l'administració central de l'Església catòlica donar uns passos importants en aquest sentit.

E. P. Pinto descriu les tasques que cal complir: "Per tal que l'Església resplandeixi davant del món com un mirall de justícia, cal que ella arribi a donar l'exemple esclatant d'una perfecta conciliació del respecte de les persones amb el degut zel que mereixen, preservant la comunió eclesial, la unitat de la fe, l'amor de la veritat. Un clima de llibertat ha d'impregnar l'acolliment de l'Evangelí, l'esperit de recerca, i garantir la comunicació sense entrebancs entre els fidels, els teòlegs, les diverses formes de ministeri. Un perill molt greu amenaçarà el caràcter exemplar de la justícia en l'Església si unes primeres interpretacions unes violacions del bé comu espiritual, uns atemptats a la fe decanten a confessar una atenció menor per a la salvaguarda dels drets personals, a llur eficaç protecció, igualment

per aquells que són sospitosos de comprometre l'ortodòxia doctrinal."

(N.B. El llibre "Jean Paul II et les Droits de l'Homme", Edi-

tions Universitaires, Fribourg, 1980, que acabem de comentar, ha estat presentat a la premsa pels seus autors, fa unes setmanes, a la Universitat de Fribourg).

## Carta del Papa als caps d'Estat

"La llibertat religiosa i l'acta final d'Helsinki" és el títol del document que el setembre darrer, en vigílies de la Conferència de Madrid sobre seguretat i cooperació a Europa, el Papa Joan Pau II envià personalment als caps d'Estat dels països que signaren l'acta final d'Helsinki (1975). En aquest document el papa sotmet a l'atenció dels seus alts destinataris i dels seus governs respectius una reflexió en profunditat sobre els valors i contingut de la llibertat de consciència i de religió. D'aquest important document, n'oferim avui als nostres lectors les principals idees:

### Creixent interès per les llibertats fonamentals

Després de constatar el papa, amb satisfacció, el creixent interès de la comunitat internacional per la salvaguarda dels drets humans de l'home i de les llibertats fonamentals, recorda l'esforç constant de l'Església catòlica, en aquest àmbit. A la llum dels principis permanents de l'Església, "la seu apostòlica —escriu Joan Pau II— considera que és el seu dret i el seu deure abordar una anàlisi dels elements específics que corresponen al concepte de llibertat religiosa. En l'expressió i en la pràctica de la llibertat religiosa es deixa veure la presència d'aspectes individuals i comunitaris, privats i públics, lligats estretament entre si, de tal manera que el fet de gaudir de la llibertat religiosa engloba dimensions complementàries".

### La llibertat en l'àmbit personal

En l'àmbit personal cal tenir present la llibertat d'adherir-se o no a una fe determinada i a la comunitat confessional corresponent; la llibertat de realitzar individualment i col·lectivament, en públic i en privat, actes d'oració i de culte, i tenir esglésies o llocs de culte, tants com calguin a les necessitats dels creients; la llibertat dels pares per educar als seus fills en les conviccions religioses que inspiren llur pròpia vida, així com la possibilitat de sovintejar l'ensenyament catequístic i religiós de la comunitat; la llibertat de les famílies per escollir escoles o altres mitjans que assegurin als seus fills aquesta educació, sense haver de suportar, directament o indirectament, unes càrregues suplementàries de tal mena que de fet privin l'exercici d'aquesta llibertat; la llibertat de beneficiar-se de l'assistència religiosa onsevulla que es trobin les persones, sobretot en llocs públics de guarició (clínicas, hospitals), a les casernes militars, als serveis obligatoris de l'Estat i als llocs de presó; la llibertat de no veure's obligat, en l'àmbit personal, cívic o social, a realitzar actes contraris a la pròpia fe, ni a rebre un tipus d'educació o adherir-se a grups o associacions els principis dels quals estiguin en oposició amb els propis criteris religiosos. La llibertat de no patir, per raons de fe religiosa, limitacions o discriminacions, en relació amb d'altres ciutadans, en les diverses manifestacions de la vida (estudis, carrera, treball, professió, participació en responsabilitats cíviques o socials).

### Les llibertats en l'àmbit comunitari

En l'àmbit comunitari cal considerar que les confessions religioses existeixen i actuen com cossos socials que s'organitzen segons els principis doctrinals i fins institucionals que els són propis. Necessiten per la seva vida unes llibertats determinades, entre elles la de tenir la seva pròpia jerarquia interna lliurement escollida; la llibertat dels bisbes i superiors religiosos per a exercir lliurement el seu propi ministeri, conferir ordes sagrats, nomenar càrrecs eclesiàstics, comunicar-se amb els membres de la seva confessió religiosa; la llibertat de tenir les seves pròpies institucions de formació religiosa i d'estudis teològics; la de rebre i publicar llibres religiosos sobre fe, culte i poder-ne fer un ús lliure; la llibertat d'anunciar i de comunicar l'ensenyament de la fe, de paraula o per escrit, àdhuc fora dels llocs de culte, i donar a conèixer la doctrina moral sobre les activitats humanes i l'organització social, així d'acord amb el compromís d'Helsinki de facilitar la difusió d'informació, de cultura i d'intercanvi d'experiències i coneixements; la llibertat de fer ús, amb el mateix fi, dels mitjans de comunicació social; la llibertat de realitzar activitats educatives, assistencials, benèfiques.

Acaba el Pontífex recordant que la supressió, violació o limitació de la llibertat religiosa provoca sofriments i amargors dels quals avui milions de sers humans en són víctimes. Només un desig de contribuir a la pau i l'autèntic desenrotllament de l'home i de la societat mou el Papa a enviar aquest document als responsables dels països que signaren l'acta d'Helsinki.

## Crònica de Roma

### La "carta" de la família

Ja fa algunes setmanes que el sínode bisbes va donar per acabades les seves sessions; més el tema —no es pot dir de cap més manera— continua viu com la mateixa vida i l'esforç de l'Església continua per tal d'aplicar noves clars i seguir les noves pistes apuntades pels bisbes amb referència a la família.

Hom recordarà que el sínode demanà a la santa seu que proposés a les Nacions Unides una carta dels drets de la família que eventualment haurien de signar els estats membres. La iniciativa fou proposada per l'arquebisbe de rite ucraïnès de Winipeg, Canadà, monsenyor Maxim Hermaniuk; i juntament amb d'altres bisbes fou l'encarregat de fer-ne l'esborrany. Naturalment, haurà de donar moltes voltes abans d'aconseguir una forma definitiva, però considero d'interès donar a conèixer aquest esboç que compta amb dues premisses i catorze punts, que podrien resumir-se així:

— La família és la cèl·lula fonamental de la societat i el subjecte de deures i drets amb prioritat sobre l'estat i qualsevulla altra comunitat.

— L'estat, mitjançant les seves lleis i institucions, ha de reconèixer i protegir la família en les seves llibertats i ajudar-la; mai no ha de voler reemplaçar-la.

— Qualsevol persona, i això s'aplica especialment als pobres, té el dret a formar una família, a mantenir-la amb l'assistència apropiada, per tal que existeixi i progressi com a unitat familiar.

— La família té el dret a exercir el seu paper

de procrear la vida i transmetre-la des de la mateixa concepció, i educar als fills.

Els esposos tenen el dret a la intimitat conjugal i a la vida en família.

— La família té el dret a l'estabilitat que el vincle i la institució del matrimoni donen.

— La família té el dret a professar la seva fe religiosa i difondre-la, a educar els seus fills segons les seves tradicions i valors religiosos i culturals, raó per la qual ha de comptar amb els mitjans i institucions necessàries.

— La família ha de comptar amb seguretat física, social, política i econòmica, i amb la llar adequada per a una vida sana.

— La unitat familiar té dret a expressió i representació davant les autoritats públiques, i davant els seus servidors, ja sigui en nom propi o a través d'associacions lliures.

— En conseqüència, la família té dret a la protecció dels menors amb l'ajuda de lleis i organitzacions adients, contra l'alcoholisme, les drogues i la pornografia.

— També té dret a un descans i esbarjo que fomenti els seus valors i tranquil·litat; com també a una vida amb dignitat i a una mort que també reflecteixi aquesta dignitat.

— Per últim, la família té dret a emigrar tota junta en recerca d'una vida millor.

Això ara com ara, no és res més que un esborrany. Però ja serveix per investigacions més importants i consultes amb experts teòlegs, sociòlegs i funcionaris internacionals. I quan arribi el moment, serà sotmès a les Nacions Unides.

Enric Planas.

## El Vaticà dia a dia

### Noves negociacions Santa Seu-Txecoslovàquia

Les negociacions entre la Santa Seu i Txecoslovàquia, iniciades fa set o vuit anys, tracten d'aconseguir a Txecoslovàquia en les relacions Església-Estat una situació similar a la que es va aconseguir a Hongria. Les delegacions de la Santa Seu i Txecoslovàquia es reuneixen dues vegades cada any. La darrera reunió es va celebrar el passat mes de gener, a Roma. Des que van començar aquestes negociacions, l'any 1972, s'han produït noves tensions entre l'Església i les autoritats, amb moltes detencions de capellans i laics catòlics. En aquesta situació han influït també els darrers esdeveniments de Polònia.

Entre les freqüents notícies de detencions, l'última que es comenta és la del pare franciscà Jan Barta, de Bohèmia, que té seixanta anys i és invàlid. El pare Barta ha passat disset anys a la presó, fou condemnat a mort en els anys cinquanta; indultat després, aconseguí que el fiscal general declarés il·legal el decret de dissolució dels ordes religiosos masculins.

De les tretze diòcesis que hi ha a Txecoslovàquia, n'hi ha deu de vacants; és, sens dubte, un índex de la situació de les relacions entre l'Església i l'Estat en aquest país. A més a més, el cardenal Tomasek, arquebisbe de Praga, ha complert ja els vuitanta-un anys i es veu difícil la seva successió.

### El litigi entre l'Argentina i Xile

El ministre d'Afers Exteriors d'Argentina, brigadier Carlos Pastor, es traslladà el passat 10 de desembre a Roma convidat pel papa Joan Pau II, per tractar de resoldre el litigi pendent amb Xile sobre el canal de Beagle.

La convocatòria, formulada també al ministre d'Afers Exteriors de Xile, René Rojas Galdames, pretén donar a conèixer propostes que permetin una ràpida solució al conflicte limítrof austral sotmès a la mediació papal.

## Karol Wojtyla triomfa com a autor teatral

El prestigiós teatre Slovac, en el qual s'ha estrenat una obra seva, té venudes les localitats per tota la temporada.

En la llotja d'honor reservada al clergat, no hi havia l'autor, Joan Pau II, però el públic sentia igualment la seva presència.

L'obra teatral es titula "El germà de Nostre Senyor Jesucrist".

L'obra té una dimensió filosòfica i allò que més captiva el públic és escoltar amb atenció el sentit de les paraules i de les relacions establertes per l'autor, penetrar al fons dels seus pen-

saments i reflexions vers l'individu i la col·lectivitat humana, vers la incoherent realitat. En el seu prefaci al "Germà de Nostre Senyor", l'autor ha escrit que és un intent de penetració en l'home. En aquest sentit, no podia haver escollit un protagonista millor. La vida de Chmjelowski, que va consagrar el seu art al servei de Déu i dels pobres, és plena, fins al final, de lluites espirituals, de dubtes expressats en els seus encontres amb personatges reals —els noms dels quals són coneguts en la cultura polonesa— i també amb llurs adversaris exteriors.

Les esperances d'una ràpida solució sembla que es deguin al fet que el 8 de gener es compliran dos anys de la firma de l'acta de Montevideo per la qual els governs de Buenos Aires i Santiago demanaren al pontífex "que actués com a mediador amb la finalitat de guiar-los en les negociacions i ajudar-los en la recerca d'una solució de la desavenença".

El conflicte limítrof va néixer pràcticament el segle passat. Argentina diu que són de la seva sobirania les illes situades a l'oceà Atlàntic, i com a línia separadora entre els oceans Pacífic i Atlàntic, el govern de Buenos Aires se cenyeix al meridià del cap d'Hornos.

Xile es fonamenta en el veredict arbitral que elaborà una comissió de juriste del tribunal internacional de la Haia i que dictà la corona britànica l'any 1977.

El novembre passat, amb tots els antecedents al seu poder i reralitzats els sondeigs previs, Joan Pau II es reuní per separat amb les delegacions d'Argentina i Xile; imprimí a la mediació, amb la seva intervenció personal, un ritme decisiu.

Així s'ha arribat a la convocatòria dels ministres d'Afers Exteriors d'Argentina i Xile.

### Nunci vol dir "missatger"

Monsenyor Antonio Innocenti, amb motiu d'haver estat nomenat nunci de sa santedat el Papa a Espanya, ha fet unes declaracions a la premsa, en les quals, entre altres coses ha dit:

"No hi vaig sol; sóc enviat pel sant Pare per ser representant seu. El representaré davant el rei, davant el govern i davant tot el poble. Tractaré de ser bisbe entre els bisbes, i sacerdot entre els sacerdots, per comportar-me amb ells com a germà, com a servidor."

"El meu afany serà promoure la unitat eclesial, junt amb la fidelitat doctrinal i pràctica. Serviré a tots, sense distincions ni reserves o exclusivismes, però amb un immens amor i generosi-



tat, donant-me totalment i posant tot el que sóc o tinc a disposició de l'Església a Espanya."

## Documents

### Família i estat

A propòsit de la doctrina sobre la família hom fa retrets d'incomprensiva a l'Església de, no fer-se càrrec que la família es troba dintre el marc més ample de l'Estat, al qual ha de restar oberta pel bé de tots. El Papa respon al retret amb aquestes paraules: "L'Església ja ho sap que la família es troba inserta en una societat més vasta; a la qual ha d'estar oberta i envers la qual és responsable. Tanmateix l'Església reafirma i sosté el dret de tota persona humana a fundar una família i a defensar la seva vida privada. Igualment el dret dels esposos a la procreació i a ésser ells els qui decideixin sobre el nombre de llurs fills, sense cap intromissió indeguda de l'autoritat pública, i el dret d'educar els fills en el si de la família". (L'Osservat. Romano del dia 10-XI-80).

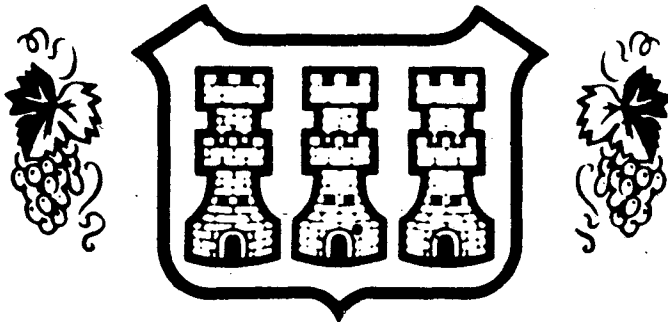
### Topada frontal

En la visita pastoral a la parròquia del Santíssim Sagrament i dels Màrtirs Canadencs de Roma, el dia 2 d'aquest mes de desembre, el Papa parlant al grup neocatolical va acabar dient: "Ara vull acabar amb el següent pensament: En aquest temps, caríssims, estem vivint l'experiència d'una topada frontal (ho dic perquè és la meua experiència d'ençà de molts anys). Una confrontació que s'imposa arreu, arreu. No n'hi ha una única edició al món, sinó moltes: fe i antife, Evangeli i antievangeli, Església i antiesglésia, Déu i antidéu, si podem parlar així. Un antidéu no existeix perquè no pot existir, però sí que pot existir un antidéu en l'home. En l'home es pot crear la negació radical de Déu. Es això: nosaltres estem vivint aquesta experiència històrica, més que en èpoques precedents. Per això aquesta època nostra ens imposa la necessitat de redescobrir la fe radical, o sigui la fe radicalment compresa, radicalment viscuda, radicalment realitzada. De debò que tenim necessitat d'una fe així".

"Vull creure que la vostra experiència va néixer en aquesta perspectiva. Jo us desitjo que pugui conduir-vos fins a una radicalització del nostre cristianisme, de la nostra fe, vers un autèntic radicalisme evangèlic. Això sí, us cal un gran esperit, un gran autocontrol i també, com ha dit el vostre primer catequista, una gran obediència a l'Església. Sempre ha estat així. Aquest és el testimoni que ha fet els sants. Aquesta prova va donar un sant Francesc i tots els carismàtics de les diferents èpoques de l'Església. Cal aquest radicalisme; radicalisme en la fe, és veritat, però sempre enquadrada en el conjunt de l'Església, en la vida de l'Església, perquè és l'Església en conjunt que ha rebut de Crist l'Esperit Sant en la persona dels Apòstols." (L'Osservat. Romano 3-4 del XII-80. pàg. 4).

V. N.

# TORRES



És d'un contingut humà impressionant el llibre

## SE HIZO INDIO

Els lectors han dit: "En començar a llegir-lo, és del tot impossible interrompre per un instant la seva lectura" D'altres diuen: "No és un llibre per arraconar-lo un cop s'ha llegit, sinó per a tenir-lo a l'abast".

Trobareu "SE HIZO INDIO" (per José Ricart), al "Corte Inglés" de la plaça Catalunya, al carrer de Llúria 4, i en d'altres llibreries.

(Distribuidora Balmes, carrer Duran i Bas, 11, Barcelona-2  
**PREU 150 PESSETES**)

LLAUGER MARISTANY, S. A.

# bagno

SANITARIS, AIXETES, COMPLEMENTES BANY  
ES FINANCIA FINS A 36 MESOS  
Gran Via, 490 - Tel. 254 64 90 BARCELONA-15

setmanari juvenil  
independent

# rodamón

Butlletí de subscripció

Apartat de corrus 34.060 - Barcelona

Nom i cognoms .....

Edat .....

Telèfon .....

Adreça .....

Població .....

se subscriu al setmanari RODAMÓN mitjançant el pagament de:

1.000 ptes. (anual)

500 ptes. (semestre)

per taló nòminal adjunt

per gir núm.

per domiciliació bancària

**DOMICILIACIÓ BANCARIA**

Nom i cognoms .....

Sr. Director de .....

Agència .....

Senyors, els grairé que amb càrrec al meu compte/llibreta n.º .....

..... atenguin els rebuts que els presentarà "rodamón"

per al pagament de la meua subscripció.

Firma titular compte .....

Data .....



Pensant-hi bé

L'ESTRENA D'UN ANY

Diuem que algun savi s'ha tornat calb intentant trobar el desllorigador a aquesta pregunta: Què és el temps? Fins i tot és possible que algun d'ells hi hagi deixat la pell; tant voler endinsar-se en la nit del temps que... (dels savis ja se sap), distret, distret, el temps l'ha engolit a ell.

Però, vegem-ho, parlem-ne, és que el temps és real? Ah, jo no m'hi jugo pas les orelles! Els homes som així, meitat ingenus meitat petulants, ens agrada creure que ho mesurem tot, que ho encasellem tot, que ho atrapem tot. Per quins set sous set dies són una setmana? I cinquanta dues setmanes un any? Ah, a mi no m'ho pregunteu pas! Què vol dir que una persona té vint anys, quaranta anys, seixanta anys... On els té? Qui té a qui? O bé dir: En Tal "fa" els cinquanta anys. No és millor dir: ha "desfet"? Perquè ha d'haver-hi un any irremeiablament assenyalat per "anar a fer el soldat"? Un any per "aparcar-te jubilosament"?

Diem: "Qui dia passa any empeny". Però, qui o què és el que passa, qui empeny a qui? També diem: "El temps és un gran mestre". Ah, sí? On és aquest mestre, quin llenguatge parla, què ensenya? Algú, passant-se de llest, deia: Feu com jo,

damunt de la taula hi tinc dues piles, assumptes que el temps ha sol·lucionat, assumptes que el temps sol·luciona. Ah, sí? Com? El que succeeix és que, per una banda, les coses que hom descarta degeneren i moren; i per altra, quan la vida es veu amenaçada, treu forces de flaqueza i recupera fites perdudes. El temps no sol·luciona res.

La qüestió, com podeu veure, és un veritable embolic; com per a dir la paradoxa que parlar del temps és perdre el temps o temps perdut.

Aquests dies hem encetat un nou calendari. Dir simplement: Bon Any! pot resultar una expressió falaguera, però ambigua. Millor dir-nos: SIGUEM BONS I FEM BONA FEINA. Com en tot, també en la vida interessa més el contingut que el continent.

La mesura del "cronos" és quelcom convencional. L'essencial és la qualitat d'allò que s'esdevé en l'àmbit del que anomenem "temps". L'important no és trobar el melic a la qüestió: "Què és el temps", sino fer que la nostra vida sigui de debò una realitat creadora.

Perquè, sens dubte, la veritat, el bé, l'amor transcendeixen la ficció del temps.

Xesc Soliu

La sardana i la dansa

La Constància

Es molt freqüent tant en l'ambient de la sardana com en el desenvolupament dels esbarts, els casos de persones que han esmerçat —i encara continuen— llargs períodes de temps en una mateixa tasca. Parlem a vegades de vint-i-cinc i trenta anys d'activitat d'una persona amb tanta senzillesa que quasi resta importància al fet, doncs la rutinària frase de que representa quasi tota una vida, no la profunditzem en tota la seva transcendència.

No faré menció especial de cap d'aquestes activitats per tal de no desmerèixer aquelles persones que ara no em puguessin venir a la memòria, però potser algun dia valdrà la pena fer una recerca en el meu arxiu particular d'articulista i refermar, amb noms, aquesta teoria del sacrifici unitari a favor de molts i del país.

Cert que són moltes les persones que la seva vida quotidiana l'esmercen en una sola labor. El treballador que arriba a la jubilació sense haver tocat cap més tecla que la del seu propi ofici, és una estampa bastant freqüent, però compleixen amb unes obligacions familiars a part que cuiden de la pròpia subsistència. La constància que aquí remarquem, tributant-li una breu apologia, és la del director d'un esbart, o capdancer d'una colla, o directiu d'una entitat, o organitzador d'una aplec o concurs, o forjador d'un determinat certamen... La immensa majoria de les activitats que giren a l'entorn de la dansa i la sardana —una majoria que s'apropa molt a la unanimitat— són fruit de la constància d'un sol home. Darrera seu hi haurà una sèrie de persones —no gaires— que l'ajudaran, però és una col·laboració circumstancial i no sempre continuada. El pes gros, la iniciativa i el no defallir, recauen quasi sempre en un sol nom.

No sé si això és un defecte o una qualitat. El que si sé és que ací, al nostre país, sense aquest sistema de treballar, poques coses es farien. Recordo que fa tres anys, amb motiu de la visita a la nostra ciutat de varis grups de dansa estrangers que participaven al Festival de Dansa Internacional de Barcelona —JIF— vaig fer-los-hi a tots una petita enquesta, la base de la qual era saber com es desenvolupaven econòmicament, com subsistien. Hi havien grups d'Hongria, Rússia, Romania, Polònia, Itàlia, Turquia, i els nostres gallecs i catalans. Només els italians i ja ni cal dir que els nostres també, anaven pel món com diem vulgarment amb un esclop i una espadenya; la resta amb més o menys intensitat, tenien recolzaments oficials, que no arribaven mai a representar percebre un jornal per la seva feina, però que els lliurava de la responsabilitat d'haver de cercar, on sigui, les quantitats necessàries per a sufragar-se els desplaçaments i atendre les seves obligacions, allà al seu país, dels dies que n'estiguessin fora. Recordo que encara l'any següent, parlant amb el grup de la República Dominicana, repetia el tema i extranyat de que el grup era fora de la seva terra ja feia uns tres mesos i en parlàvem de que no hi tornarien fins a finals d'any, els preguntava com podien mantenir aquestes dilatades sortides, i la resposta venia a ser similar: en aquest cas era un grup oficial del país dominicà.

Aquí, almenys a Catalunya, tot això és, per ara, somniar truites. Hem tingut oportunitat de veure ambaixades folklòriques espanyoles com els cèlebres "Coros i Danzas de España", i aquells shows que anaven, a l'època nadalenca, a visitar els nostres germans que treballen fora de "la amada Patria". Però tots sabem ben bé la discriminació que respecte a Catalunya hi ha hagut sempre en aquests grups. S'ha treballat molt equivocadament en aquest aspecte, semblant conceptes o falses teories que han acabat éssent norma. Potser ara, a poc a poc, anirem aranjant aquests errors, però de moment encara hi ha molta foscor.

Amic, quan vegis que es parla d'una persona que ha esmerçat, vint, vint-i-cinc o trenta, o més anys en una tasca, treu-te el barret, encara que sigui simbòlicament. S'ho mereix.

Josep Ventura.



EDITORIAL REGINA

Edicions Litúrgiques

Agendes, dietaris i articles de pell

VENDA A LLIBRERIES I PAPERERIES

Mallorca, 87-89 • Barcelona 29

**NOVEDAD: CON UNA DE NUESTRAS CHIMENEAS, PUEDE CALENTAR TODA LA VIVIENDA**

**CHIMENEAS**

**RO**

cálidamente decorativas

EXPOSICION Y VENTA  
Loreto, 36 (esquina Avenida Sarrià) Tel. 259 04 18 - BARCELONA 29. )  
Carretera Barcelona n.º 32 - GERONA  
FABRICA EXPOSICION Y VENTA  
Carretera Barcelona-Puigcerdà, km 53.800. Tel. 882 01 82  
HOSTALETS DE BALENYA  
ABIERTO SABADOS TARDE Y DOMINGOS MAÑANA

Solicito envío catálogo sin compromiso.  
Nombre y apellidos \_\_\_\_\_  
Calle \_\_\_\_\_ nº \_\_\_\_\_  
Población \_\_\_\_\_  
Dpto. Postal \_\_\_\_\_

Costums i tradicions

# Dia dels Innocents

No sé per quina raó, l'hora de les innocentades comença a les tres de la tarda del dia 27 de desembre i acaba a la mateixa hora del 28. Cap de les raons —"sempre s'ha fet així", "és el costum", "perquè són les hores que durà la degollada dels innocents"— m'ha convençut. Sigui com sigui, generalment ja no es compleix aquest horari.

Antanyasses, els infants manaven. Constituïen una mena d'ajuntaments que imposaven càrregues als veïns per poder celebrar una bona festa. A Capellades, posem com a mostra, el Mostassà nomenat per un dia, anava als comerços a comprovar els pesos i mesures. Sempre ho trobava malament, imposava una penyora i l'inscrivia en una llibreta on constava la llei.

A Calonge de Segarra elegien un rei, al qual vestien amb mantell i corona i era ell qui imposava els tributs. A la Pobla de Claramunt cobraven drets de pas als carreters, posaven una taula a les entrades del poble, amb porrons de vi ranci o mistela coques, i una barretina. Tothom qui entrava o sortia havia de dipositar dins la barretina, una quantitat per a contribuir a les despeses d'un ball que es feia al vespre. En haver acomplert, hom els marcava una creu, amb guix,

a l'esquena, o al llom de l'animal si anaven cavalcant. I com a compensació, podien menjar-se un tall de coca i traguejar dels porrons.

Hi havia llocs on es designava també un rector, que havia de fer el corresponent sermó. Amb llatinades macarròniques intercalades, criticava ço que li desplaïa. Abans, feien una introducció —com en els sermons de debò— i deien: "I facta eixa explicatorium, comensabut sermonorum". Naturalment, per irreverents, no arrelaren i s'anaren perdent.

La broma més corrent era i és la de plantar la "llufa". A Tàrrrega, els infants que ho feien cantaven: "Els innocents no tenen dents, / no tenen pa per a menjar, / no tenen vi per a dormir", fins que els donaven quelcom per a berenar... si no algun clatellot.

Els adroguers, a molts llocs posaven filferros dintre els macarrons, paquets de sorra o de farina per comptes de sucre o arròs, i altres bromes que els clients acceptaven alegrement.

Als infants, sobretot els aprenents, se'ls enviava a la farmàcia a buscar "engüent d'estaca'm aquí" (Bages, Ripollès) o "arrel de campanar" (Tarragona); al manyà, a buscar la "clau de descargolar el sostre" (Osona, Ripollès);

"l'adreçador de les butifarrres" (Girona); o el "motlle de fer pallers" (les Borges).

A Balaguer l'alcalde cedia el càrrec als fadrins, que imposaven la llei —com els infants esmentats abans— per a poder celebrar un bon àpat; simblantment a les Borges Blanques, on iniciaven la festa fent tocar a les campanes una barreja de tocs, des del de bateig, al de morts, passant pels de sometent, de bon temps, etc.

Per acabar, ja que si haguéssim de parlar de tot arreu tindríem corda per estona, esmentem Torre de Capdella i Cabanes, on la mainada i alguna gent gran manlleva llonganisses i altres menges a les cases, i quan ho tenen exclamen: "Els innocents us ho pagaran".

Cal dir, deixant el tema de les enganyifes populars, que la commemoració dels sants Innocents per l'Església és, naturalment, seriosa; i que, fins i tot, les víctimes d'Herodes tenen goigs com passa a Peramea, a l'Urgell; n'hi deu haver alguna relíquia car es canta que "faltant aigua diligent, / demanem a Déu mercès, / portant los sants Innocents / a l'estany de Montcortès / i encontinent Déu envia / les aigües molt abundants".

Esteve Busquets  
i Molas

Punt de vista

# El general Haig

El president electe dels Estats Units d'Amèrica, Reagan, ha escollit, per a l'importantíssim càrrec de Secretari d'Estat, és a dir, per a responsable de la política exterior més important i complexa del món, el general Haig; tots els comentaristes han assenyalat sempre que la tria presidencial tindria aquesta inclinació, però ningú no gosava d'assegurar que aquesta mateixa inclinació s'accentués tant; ens trobem, per tant, molt prop de Nixon i molt lluny de Kennedy i, no cal dir-ho, en plena salsa de la política de força republicana.

Haig és l'home de Vietnam, on duqué els EUA als moments més dramàtics; de l'OTAN, el comandament suprem de la qual ocupà, i de l'Administració Nixon, on es trobà molt proper a la gent del Watergate. No cal dir que es tracta d'una designació que, amb aquest historial per part de l'elegit, ha fet feliços molts nord-americans, com n'ha fets, també, països com Israel i Egipte —els dos alhora— per a la subsistència dels quals és imprescindible, segons llurs dirigents, una política dura.

Reagan, amb l'elecció, tot i seguir les inclinacions sempre latents —i sovint massa explícites— a la seva política, fa front conjunturalment al moment històric de les crisis d'Afganistan, l'Iran i Polònia: d'aquesta manera l'aspecte ideològic particular resta emmarcat en un conjunt de crisi internacional.

En realitat, en el moment decisiu, ha de comptar més la situació concreta del món que no pas tota la propaganda electoral de Reagan: resulta preocupant, però, que algunes temudes derivacions de la crisi actual puguin ésser administrades, precisament, pel tàndem Reagan-Haig, un tàndem darrere del qual, sense cap mena de dubte, hi ha Kissinger, l'home d'acer amb posat suau.

Tant ha esferit dins dels EUA la designació, que representants i senadors demòcrates realitzen una investigació aprofundida: si Haig quedés, poc o molt, tocat directament pels exquixos del cas Watergate, la designació no podria ésser confirmada.

Els màxims temor a l'entorn de Haig rau en la possible intensificació de la política de confrontació i, sobretot, en un canvi que ja es beslluma en la política sobre Amèrica del Sud, on, durant els darrers anys i en una rectificació molt important, Washington ha esdevingut suport ferm i segur de les democràcies.

Josep Faulí

El gegant dels aires

5

## 3 — Guerra i Pau

La guerra entre boers i anglesos anava empitjorant cada dia. Els pobles del Transvaal quedaven buits, tanta era la gent que deixaven llur casa per anar al camp de batalla a lluitar per la independència de la seva pàtria.

Mentre la guerra es feia més ferotge i cruel, en l'esperit de la Julieta hi renaixia la pau. El metge ja havia pronunciat la lluminosa paraula: Està salvat!

Aquests dos mots eren per a la Julieta més formosos que la més formosa poesia. El seu germà estava salvat! El seu estimat Jordi tornaria a ésser aquell germà bondadós, aquell jove intel·ligent i decidit, el goig de la mare i del la germana, l'orgull i l'alegria de tots.

El dia que el metge va pronunciar la frase benaurada, la Julieta va escriure una llarga carta a la seva mare, donant-li aquesta joiosa nova, desitjosa de que tothom participés de la seva alegria. La Verge de montserrat havia fet el miracle i la Julieta no oblidava pas la seva prometença.

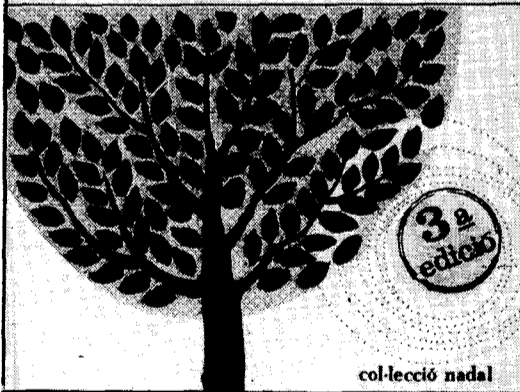
Poc a poc el malalt anà guanyant forces, i al cap d'un mes, ja va abandonar el llit.

La convalescència anava fentse llarga. El metge, que el visitava cada dia, va declarar, al fi, que en Jordi no es restabliria del tot, si no se n'anava tot seguit a Barcelona. Els aires de la pàtria li serien més bons que tos els remeis plegats.

En Jordi va escoltar amb goig aquesta disposició del metge. També ell creia en la eficàcia del clima i del bon tractament de casa. Enyorava la mare, tenia fam de tornar-la a veure, d'abraçar-la, de passejar amb ella per aquell jardí ple de flors, de contemplar en sa companyia la formosa i incomparable vista de la ciutat i del mar... i tant com tot això, li trigava portar a la seva pàtria aquell misteriós objecte que hi havia en aquell armari, mostrar-lo triomfant al seu amic Lluís i poder oferir-lo a la consideració de tot el món científic, cridant, amb un crit que s'havia de sentir de tot arreu, que un català assenyalava el present segle amb una descoberta que havia de caguir molts sistemes i que havia d'admirar

## el nom de cada cosa

enriqueta capdevila jacint matas emili teixidor



## NOVETAT

"Vet aquí un llibre important. En subratllaré una qualitat, convençut que és la més important: Es tracta d'un bon camí d'educació de la fe dels infants".

Mn. Josep M. Aragonès

El Llibre de l'educador es complementa amb el LLIBRE DE L'INFANT, dissenyat per en Francesc Salvà, amb inspirades imatges que seran vehicle adequat per a la bona captació i assimilació dels continguts.

FRANCESC SALVA



## EL NOM DE CADA COSA

LLIBRE DE L'INFANT



El Secretari Diocesà de Catequesi de l'Arquebisbat de Barcelona recomana aquest llibre per a la formació integral de l'infant fonamentada en el creixement de la persona segons el pla de Déu.

Demanen-los a la vostra llibreria

HOGAR DEL LIBRO  
Bergara, 3 - BARCELONA-2



Fent pinya

# Món casteller

Aquest títol no és pas una allusió al nostre fet sociològic, sinó que és la publicació d'un llibre—editat en fascicles— que tracta de la realitat històrica i d'avui del fet casteller. Està editat per Rafael Dalmau i constarà de trenta-un fascicles quinzenals. L'obra està dirigida per Pere Català i Roca amb la col·laboració de quaranta-dues persones més; és a dir, la universalitat de tothom qui escriu, sap, o pot dir quelcom amb fonament sobre el món casteller, desde qualsevulla punt de vista. Es tracta d'una obra cabdal no sols

per als castells sinó també, i sobretot, per a la cultura popular del país. Fins al moment de redactar aquesta crònica ja han sortit a la llum pública vuit fascicles, i les persones que s'hi vulguin subscriure poden dirigir-se a l'editorial abans esmentada que està al carrer Bonavista 26, principal, de Barcelona-12. Donem tants de detalls no per a propaganda o publicitat gratuïta, sinó com a servei per a tothom interessat en aquesta obra cabdal de la cultura popular catalana; n'és l'ànima, repetim, en Pere Català i Roca, però es tracta d'un treball col·lectiu de persones vinculades a la nostra realitat i arrelades a les distintes poblacions tradicionals castelleres.

Constarà de vint-i-tres capítols que tractaran del manifest casteller al Congrés de Cultura Catalana, els precedents remots i immediats dels castells, la seva història propiament dita, les col·les que han existit i les que hi ha, el lèxic, els tipus i maneres de fer, la condició física, els caps de colla, la indumentària, la música, els concursos, el sentiment, l'art, la literatura, l'enquadrament, la dona, la política, les peculiaritats locals, les sortides a l'es-

tranger, l'anecdota, les exposicions, el Museu Casteller, les opinions de prohoms i una bibliografia. Com podeu veure, no queda pràcticament cap tema per tocar i és per aquest motiu que podem catalogar l'obra com a cabdal ensems que exhaustiva, malgrat les limitacions que tota obra d'aquesta envergadura comporta. No cal dir que la recomanem vivament i creiem que no pot faltar a cap biblioteca castellera ni de qui es gloriï d'ésser aimant de la cultura popular.

Amb aquesta crònica podem donar per closa la temporada d'enguany, per la qual cosa, a partir de la setmana entrant, començarem a publicar les dades estadístiques i comparatius del que ha estat; en farem el corresponent judici de valor que, si bé pot ésser discutible (com tota opinió humana), es basarà rigorosament en les dades que tenim a la mà.

Jaume Casanova "Crossa"

Racó del llenguatge

## Un sorbet molt maco

Hem declarat la guerra als barbarismes perquè, en les situacions de bilingüisme o, per se més exacte, de diglòssia, les interferències mútues perjudiquen ambdues llengües; però molt més la que ha estat, com la catalana, tants anys en condicions d'inferioritat.

Hem d'esmerçar-nos, doncs, a purificar el llenguatge i a treure'ns de sobre tantes paraules que s'han incrustat a la parla quotidiana i que són manlevades indègudament al castellà.

La cosa no és fàcil perquè molts mots i maneres de dir castellans han pres carta de naturalesa entre nosaltres; i quan els substituïm pels corresponents i genuïns catalans no ens sonen bé, manquen de naturalitat, no són populars, en definitiva. Així i tot, si fóssim nombrosos els entossudits a mantenir-los, tothom parlaria amb correcció i deseiximent perquè ens seguirien àdhuc els més negligents. Això sí, no em cansaré de recomanar-ho, no ens excedim rebutjant mots aparentment no catalans. Temps enrera ja us alertava sobre els mots que semblen barbarismes i no ho són.

Us proposo el següent exercici de correcció de barbarismes: "He anat a comprar hortalisses, i a la pescateria, on tenien peix molt maco. Com que feia molta calor, m'he aturat a prendre un sorbet". Pressumptes barbarismes: hortalissa, pescateria, maco, sorbet, que s'han de substituir per verdura, peixateria, bonic, refresc gelat. Però proveu-ho i veureu quina cosa tan encarcarada us surt. I, tanmateix, la frase és correcta i no conté cap barbarisme. Hortalissa i pescateria consten al diccionari Fabra i, fa poc, s'hi han incorporat els mots maco, d'origen castellà, i sorbet, d'origen italià.

L'adjectiu maco, provinent del castellà "majo", és eminentment popular; i vaig tenir una gran alegria quan va ser admès. En primer lloc perquè era un dels mots més arrelats i més difícils d'erradicar i aquesta feina ens l'estalviem; i en segon lloc, perquè no sempre l'adjectiu bonic el suplia adequadament.

I sorbet ens obligava a emprar dues paraules, refresc gelat, que també és un greu inconvenient si desitgem que l'expressió es faci popular.

### Perles ortogràfiques

A l'emissió infantil "Quitxalla" de televisió del dissabte al migdia, si hem de fer cas de la crítica, s'hi fan programes de qualitat. Si es fessin més sovint serien una excel·lent escola de català per a la mainada. En una d'elles, realitzada pel petit teatre de l'Estenedor, vaig veure i sentir com un pagès contemplava la seva collita de pastanagues i exclamava: "que bones deuen estar!". No cal dir que un corrector hauria denunciat com a inadmissible aquesta manera de dir castellana. "Que bones deuen ser", hauria estat correcte.

Albert Pera

## Concert nadalenc

Als franciscans de Santaló

Els franciscans del santuari de Sant Antoni, de Barcelona (Santaló, 80) organitzaran avui, dissabte, 27, a les 6 de la tarda, un concert nadalenc que farà la Coral Joia dirigida pel mestre Josep Rius. S'interpretaran obres de Victoria, Lassus, Cervera, Nim-Culmell, Millet, Oltra, Mola, Taltabull i Schubert.

## Cuina

Glòria Muntanyola

# Salmó "poché"

6 rodanxes grosses de salmó fresc

herbes per al brou

un raget de vinagre

12 tomàquets petits forts

1 llauna petita de puntes d'espàrrecs

1 pebrot vermell de llauna

SALSA

1 culleradeta de farina d'arròs

150 gr de mantega

una llimona

3 o 4 cullerades de llet

2 rovells d'ou

Prepareu un brou curt amb dos litres i mig d'aigua; afegiu-hi les herbes tallades molt petites, pebre negre, sal i un raget de vinagre. Deixeu-ho coure una mitja hora i després deixeu-ho refredar. Quan sigui fred, coleu-ho, afegiu-hi les rodanxes de salmó i aprobeu-ho al foc.

Quan vulgui començar a bullir, abaixeu el foc al mínim i deixeu que es cogui molt a poc a poc, de 8 a 10 minuts. Poseu els trossos damunt d'un drap net perquè s'escorri i després col·loqueu-los a la plata de servir.

Guarniu-ho amb tomàquets petits, treieu-los una rodanxa, al damunt poseu-hi tres o quatre puntes d'espàrrec i uniu-les amb una tira de pebrot vermell.

### Salsa holandesa

Poseu en un pot els dos rovells d'ou, vint-i-cinc grans de mantega, la culleradeta de farina d'arròs, tres cullerades de llet, sal i pebre; poseu-ho al bany maria o a foc molt suau, batent-ho amb una batidora fins a deixar-ho ben lligat; trebauleu-ho una estona; després, un cop fora del foc, aneu-hi afegint trossos de mantega; continueu batent-ho perquè resti molt fi i afegiu-hi unes gotes de suc de llimona.

Serviu-ho amb salsera.

6

Josep M. Folch i Torres

l'univers enter.

Però ben aviat les seves il·lusions varen rebre un cop fatal. S'estava en Jordi parlant amb la seva germana de totes aquestes coses agradoses.

—Sí, sí —li deia—. Tornarem a Barcelona, aviat, ben aviat. Allí acabaré de posar-me bo, i anirem junts a passeig per la muntanya. Collirem flors, caçarem papallones, jugarem, riurem com quan érem petits. ¿Oi que sí, germana meva?

—Sí, Jordi. En el primer vapor que surti, marxaràs cap a Barcelona.

La mamà estarà molt contenta de tornar-te a veure...

—Però, ¿com parles, Julieta? ¿Dius "marxaràs"? ¿I tu, doncs?

—Jo no puc acompanyar-te.

—¿Què dius, ara?

—Dic la veritat. Però no t'alarmis, germà meu. Déu voldrà que no triguem gaire temps a reunir-nos.

—Però, ¿vols dir-me què és el que et reté en aquest país, en uns moments en què fins la formosor del seu paisatge desapareix enlletgida per la terrible guerra?

—Es justament la guerra el que em fa quedar —va respondre la Julieta, amb una fermesa que deixà admirat el seu germà.

I seguidament, amb la major senzillesa, explicà a en Jordi la prometença que havia fet i a la que es devia la seva miraculosa salvació.

—Oh, així em quedaré jo també, fins que la guerra hagi acabat.

—No. Tu te n'aniràs a Barcelona, perquè la teva salut ho reclama. Quedar-te aquí seria donar-me major pena, perquè tornaries a caure malalt. Així ho ha declarat el metge.

Inútilment en Jordi volgué adduir tota mena de raons per quedar-se.

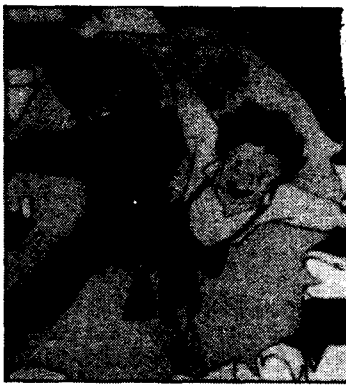
La Julieta li parlà de tal manera, que no li quedà més remei que obeir i preparar les coses per emprendre el seu viatge a Europa.

La Julieta es quedà amb la fidel Valentina, contenta de que Déu li donés tan gran coratge per resistir aquella dolorosa separació, en compliment de la sagrada prometença.

**DIUMENGE 28**

**PRIMERA CADENA**

- 10.05 PARLEM
- 10.30 EL DIA DEL SENYOR. Retransmissió de la Santa Missa.
- 11.25 GENT JOVE
- 12.35 SOBRE EL TERRENY
- 14.00 SET DIES
- 15.00 NOTICIES DEL DIUMENGE. Primera edició.
- 15.20 EL PETIT CID. "El rapto de Florinda".
- 15.50 LA FAMILIA APPLE. "La fiesta de Navidad".
- 16.40 FANTÀSTIC
- 18.05 LES AVENTURES DE TOM SAWYER. "Becky".
- 18.35 625 LÍNIES
- 19.15 INFORMACIÓ ESPORTIVA
- 19.20 LLARGMETRATGE. "Más allá de las lágrimas".
- 21.30 NOTICIES DEL DIUMENGE. Segona edició.
- 22.00 ESTUDI 1. "El lindo Don Diego".
- 23.55 BONA NIT



**SEGONA CADENA**

**CIRCUIT ESTATAL**

- 15.32 L'ILLA DE LA FANTASIA. "Peligro, encanto - un hombre vulgar".
- 16.25 VICKIE, EL VIKINGO. "Somos auténticos vikingos".
- 16.50 LAS VEGAS. "La mujer de hielo".
- 17.45 FESTIVAL
- 19.20 LA MÚSICA
- 21.10 MES ENLLÀ
- 21.40 LLARGMETRATGE. "Séptimo amanecer"
- 23.40 BONA NIT

**CIRCUIT CATALÀ**

- 10.45 QUITXALLA (Repetició del dissabte).
- 14.05 REVISTA DIUMENGE

**DILLUNS 29**

**PRIMERA CADENA**

**CIRCUIT CATALA**

- 13.30 CRÒNICA ESPORTIVA
- 14.00 CRÒNICA

**CIRCUIT ESTATAL**

- 14.30 GENT AVUI
- 15.00 TELEDIARI. Primera edició.
- 15.35 GASETA CULTURAL
- 15.50 D'APROP. "La parella".
- 16.20 LLARGMETRATGE. "La tela de Carlota".
- 17.55 MAGIC CIRCUS. "El Circo de Magia".

- 18.50 BARRIO SESAMO
- 19.20 LA MANSIÓN DE LOS PLAFF
- 19.55 ESPORTIU
- 20.20 ELS QUATRE CANTONS
- 21.00 TELEDIARI. Segona edició.
- 21.35 300 MILLONS
- 22.35 UNA RESPLANDOR AL CEL. Primera part.
- 23.50 ÚLTIMES NOTICIES



**SEGONA CADENA**

**CIRCUIT ESTATAL**

- 19.47 REDACCIÓ DE NIT
- 20.35 REVISTA DE CINE
- 21.50 OPINIÓ PÚBLICA
- 22.25 A FONTS
- 23.25 BONA NIT

**CIRCUIT CATALA**

- 19.47 REDACCIÓ DE NIT
- 20.35 REVISTA DE CINE
- 21.50 OPINIÓ PÚBLICA
- 22.25 A FONTS
- 23.25 BONA NIT

**CIRCUIT CATALA**

- 18.15 ENTRE NOSALTRES
- 19.15 LLIÇONS DE CATALÀ
- 23.30 CRÒNICA 2

**DIMARTS 30**

**PRIMERA CADENA**

**CIRCUIT CATALA**

- 13.30 SIGNES
- 14.00 CRÒNICA

**CIRCUIT ESTATAL**

- 14.30 GENT AVUI
- 15.00 TELEDIARI. Primera edició.
- 15.35 GASETA CULTURAL
- 15.50 REVISTA DE PREMSA
- 16.20 LLARGMETRATGE: "Vivir con con papá".
- 18.15 DIBUIXOS ANIMATS. "Bugs Bunny en la corte del Rey Arturo".
- 18.40 BARRIO SÉSAMO
- 19.10 EL SR. ROSSI
- 19.35 UN MÓN PER A ELLS
- 20.25 REVISTA DE TOROS
- 21.00 TELEDIARI. Segona edició.
- 21.35 RESUM INFORMATIU INTERNACIONAL
- 22.35 UNA RESPLANDOR AL CEL. Segona part.
- 23.50 ÚLTIMES NOTICIES



**SEGONA CADENA**

**CIRCUIT ESTATAL**

- 19.47 REDACCIÓ DE NIT
- 20.35 POLIESPORTIU
- 21.00 OPERA: "La Viuda Alegre".
- 23.00 BONA NIT

**CIRCUIT CATALA**

- 18.15 SET DIES
- 19.15 LLIÇONS DE CATALÀ
- 23.30 CRÒNICA 2

**DIMECRES 31**

**PRIMERA CADENA**

**CIRCUIT CATALA**

- 13.30 "1980, ADÉU"
- 14.15 CRÒNICA

**CIRCUIT ESTATAL**

- 14.30 GENT AVUI
- 15.00 TELEDIARI. Primera edició.
- 15.35 GASETA CULTURAL
- 15.50 VIURE CADA DIA. "Espanyols a taula".
- 16.20 FESTIVAL INTERNACIONAL DEL CIRC DE MONTECARLO
- 17.15 NAVIDADES EN JULIO
- 19.00 BARRIO SÉSAMO
- 19.25 CINE ESPANYOL. "La nueva Cenicienta".
- 21.00 TELEDIARI. Segona edició.
- 21.35 ORQUESTRA I CORS DE RTVE
- 21.50 ESPECIAL PEGGY FLEMING
- 22.45 DEMÀ SERÀ UN ALTRE DESENDA
- 23.55 CAMPANADES DE CAP D'ANY
- 00.05 ESPECIAL CAP D'ANY



**SEGONA CADENA**

**CIRCUIT ESTATAL**

- 19.47 REDACCIÓ DE NIT
- 20.35 POLIESPORTIU
- 21.00 POP-GRAMA
- 22.00 TRIBUNA INTERNACIONAL
- 22.50 IMATGES
- 23.25 BONA NIT

**CIRCUIT CATALA**

- 18.15 RESUM ANUAL DE PROGRAMES
- 19.15 LLIÇONS DE CATALA

**DIJOUS 1**

**PRIMERA CADENA**

**CIRCUIT ESTATAL**

- 11.00 SANTA MISSA
- 12.00 CONCERT DE CAP D'ANY
- 13.15 SALTS D'ESQUI

- 15.30 FRED ASTAIRE I ELS MUSICALS DE LA FOX
- 16.35 UN PAQUET SIMPÀTIC
- 17.20 LLARGMETRATGE. "El piel roja".

- 18.40 BARRIO SÉSAMO
- 19.10 EL CIRC DE TVE
- 20.00 ANIMALS OLÍMPICS
- 21.00 TELEDIARI. Segona edició.
- 21.35 LLARGMETRATGE. "Escrito bajo el sol".
- 23.25 ÚLTIMES NOTICIES
- 23.55 BONA NIT

**SEGONA CADENA**

**CIRCUIT ESTATAL**

- 19.47 REDACCIÓ DE NIT
- 20.35 POLIESPORTIU
- 21.00 TROBADA AMB LES LLETRES. "Número 236".
- 22.00 TRIBUNA DE L'ECONOMIA
- 22.5 HORITZONS
- 23.25 BONA NIT

**CIRCUIT CATALA**

- 18.15 VOSTÈ PREGUNTA
- 19.15 LLIÇONS DE CATALÀ

**DIVENDRES 2**

**PRIMERA CADENA**



**CIRCUIT CATALA**

- 13.30 BARCELONA-RTVE
- 14.00 CRÒNICA

**CIRCUIT ESTATAL**

- 14.30 GENT AVUI
- 15.00 TELEDIARI. Primera edició.
- 15.35 COSES
- 19.05 AVENTURES DE GUILLEM. "Guillermo y el vagabundo".
- 19.30 ELS WALTON. "El trabajo".
- 20.25 MÉS VAL PREVENIR
- 21.00 TELEDIARI. Segona edició.
- 21.35 HOLLYWOOD. "El especialista" (II).



- 22.05 LLARGMETRATGE. "Los fabulosos Wallendas".
- 23.45 ÚLTIMES NOTICIES

**SEGONA CADENA**

**CIRCUIT ESTATAL**

- 19.47 REDACCIÓ DE NIT
- 20.35 POLIESPORTIU
- 21.05 LLARGMETRATGE. "El robo del siglo".
- 22.55 LA DANSA
- 23.20 BONA NIT

**CIRCUIT CATALA**

- 23.30 CRÒNICA 2

**DISSABTE 3**

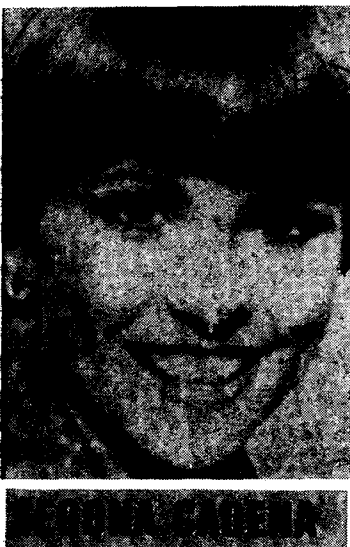
**PRIMERA CADENA**

**CIRCUIT CATALA**

- 10.45
- 10.45 QUITXALLA

**CIRCUIT ESTATAL**

- 12.00 SABADABADA
- 14.00 DOCUMENTAL. "El leopardo que cambió sus manchas".
- 15.00 NOTICIES DEL DISSABTE. Primera edició.
- 15.20 DON QUIJOTE DE LA MANCHA
- 15.50 PRIMERA SESSIÓ. "La reina de cobra".
- 17.05 CIRC
- 17.35 APLAUSO
- 19.35 VACANCES A LA MAR. "El trío".
- 20.30 INFORME SETMANAL
- 22.30 NOTICIES DEL DISSABTE. Segona edició.
- 22.05 DISSABTE CINE. "Hotel Internacional".
- 00.10 BONA NIT



**CIRCUIT ESTATAL**

- 15.32 HAWAI 5-0. "El año del caballo" (II).
- 16.20 LA CARRERA ESPACIAL DE L'OS YOGUI
- 16.45 LOU GRANT
- 17.35 RETRANSMISSIÓ ESPORTIVA
- 19.05 DOCUMENTAL. "Bing Crosby: su vida y su leyenda".
- 20.00 LLARGMETRATGE. Cicle Marilyn Monroe: "Vidas rebeldes".
- 22.10 TRIBUNA DE LA HISTÒRIA
- 23.45 BONA NIT

**CIRCUIT CATALA**

- 14.00 REVISTA DISSABTE

La pasta tradicional amb un segle de prestigi.

**El Pavo**



Canalons · Raviolis  
Tortellini · Pastes a l'ou

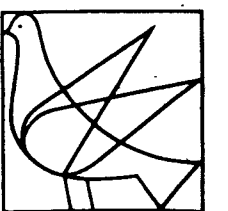
benestar des del començament...



**Alletton**  
per a la higiene del cos i de la llar

**CALÇETA-BOLQUER  
(BRAGUITA-PAÑAL)**

PREPARATS PER



**IBB**

LABORATORI CIENTÍFIC  
PER A LA HIGIENE

# LES HISTÒRIES DE L'AVI PEP

## Vet aquí que una nit...

El Pare Etern estava furios. Es passejava Cel amunt, Cel avall a grans gambades. —No hi passo. Aquesta colla de destralers han convertit el món en un mercat. Criden, esvaloten, s'envalentonèn, es pensen qui sap qui són. Els faré un escarment! No hi passo! Tothom fent el setciències. Tothom dient que té la veritat. Tothom fent el profeta. Uns que si Déu sí però no. Els altres que Déu no però sí. Els altres que si l Fill sí però no tant... els altres que si la Verge Maria... els de més enllà que si fan festa o no... Els altres que si l'estel és un ovni... Què tanta comèdia! Ja els explicaré la lliçó a aquesta colla de cervells bufats! Poca feina, això és el que tenen, poca feina! Al final em faran passar pel que no sóc... Avant i fora!

I quin silenci hi havia, minyons, a la cort celestial! No es sentia ni el vol de l'Esperit Sant. Moisès deia: noi, sembla el Déu dels meus temps! Sant Pere, amagat darrera els llibres on hi ha els noms dels elegits, no gosava ni girar full per tal de no fer soroll.

De cop el Pare Etern demanà el mantell i el bastó.

— Això ho arreglo jo. I tant si ho arreglo! Sant Pere obrí la porta astorat. Abraham s'apropà al Pare i li féu:

— No volem pas que us acompanyi?  
— Que us penseu que no sé el camí? L'he fet jo el món i me'l conec ben bé. Prou que em sé tots els racons, Pere; ja pots tancar quan sigui l'hora que jo ja tinc clau. Bona nit.

I marxà estelada avall a grans gambades. En Joan havia arribat d'escola. Portava

les notes. Les donà al seu pare. Aquest se les mirà...

—Noi, això no va ni amb rodes. Sempre badoquejant. Sempre fent el mussol. Mira els teus germans. Tots bones notes i tu... Però, que penses noi? Que penses? Que hi tens en aquest caparró? Au, au! Vés a la teva cambra a estudiar.

A en Joan li arribava la gatzara del menjador. Tothom content preparant l'arbre de Nadal. Tothom celebrant els seus èxits i ell, malgrat passar-se hores davant els llibres, no treia mai faves d'olla. Els altres —pensava— deuen tenir quelcom d'especial. Estudien menys estona que jo i treuen bones notes, i jo...

Feia ja bona estona que estudiava quan li començaren a ballar els textos i alçà els ulls. Dalt de l'armari va veure la caixa que guardava les figures de pessebre. D'aquell pessebre que feien quan ell era més petit. Aquell pessebre de les cantades...

S'enfilà a una cadira. Es posà de puntetes. Abastà la caixa i, a poc a poc, amb molta cura, per tal de no trencar cap figura, la col·locà damunt la taula, enmig dels llibres.

Anà desembolicant-les d'una a una. Ara sortia un pastor, ara un be. Ara el Nen Jesús. Ara la Mare de Déu i Sant Josep. El bou, la mula... Tots hi eren, no en faltava ni un.

Amb els llibres va fer muntanyes i ponts i la cova... Encara n'hi van faltar. Entremig hi anà col·locant les figures. Penjà l'estel al llum de sobretaula i, lluny, dalt de la llibreria, hi col·locà els tres reis amb tot el seu seguici. S'ho quedà mirant embadalit. Aquelles figures l'hi feien molta companyia... Sentia una escalforeta molt endins. Uha escalfore-

ta que venia de lluny, però que no venia de fora d'ell.

De sobte li semblà que algú se'l mirava. Girà el cap i li semblà haver vist una cara venerable a la finestra. S'aixecà tot seguit. L'obrí. A fora tan sols els estels brillaven freds, impertinents i un tall de lluna esmolat semblava mofar-se de tot.

Aquella nit a molta gent li passà el mateix que a n'en Joan. A un guardaagulles de la via. A una dona que vora el llum acabava un jersei que havia tenir llest l'endemà. A un botiguer que, per culpa d'un super-mercat, no li sortien els comptes. A una monja i un malalt que, de tant en tant, es miraven. A un home que, desvetllat, pensava que havia d'esser un bon alcalde malgrat que perdès vots. A un professor que maldava, corregint exàmens, per ésser just amb els seus alumnes... A molts, a molts, els semblà veure una cara venerable.

Era ja de matinada quan la porta del Cel s'obrí a poc a poc. El Pare Etern entrà de puntetes. Tothom feia veure que dormia. Però tothom tenia un ull obert i l'ai al cor.

El Pare Etern s'encaminà cap al seu tron. El Fill li posà el cap a la falda i preguntà:

— Què? Com ha anat?  
— N'hi ha uns quants que fan molt de soroll. Però n'he vist molts que m'han fet pensar en tu i ho deixat córrer.

Pare i Fill s'adormiren. Mentrestant l'Esperit Sant aixecà el vol i anà dient a tothom:

— Dormiu en pau, que l'Amor no dorm mai.

Quim Anson

## La familia Moixó



## Sopa de lletres

## Els errors a dotzenes

per TONI

A	R	T	J	E	S	P	I	L	A	T
R	E	L	V	A	I	N	T	E	R	R
R	O	V	G	A	R	T	U	E	B	T
O	S	I	I	E	T	R	E	D	O	S
S	L	L	R	E	E	I	D	E	S	L
A	S	A	J	U	L	E	U	S	S	T
L	U	M	M	A	T	L	E	I	O	X
A	H	O	O	D	I	E	A	U	S	S
R	L	S	I	R	E	S	S	P	T	O
D	N	G	U	E	E	L	L	M	C	X
U	V	C	A	N	E	J	A	N	I	I



Buscar el nom de nou pobles o/i ciutats de la Comarca de la Vall d'Aran. Amb les lletres sobrants trobareu un verset del Nou Testament, amb la cita on es troba.

Aquesta Edició de L'EIXERIT ha estat patrocinada per:

DANONE

YOGHOURT

DANONE

Aliments frescos i naturals

Aliments frescos i naturals

- 13.— Jesús havia nascut a Betlem de Judà, en temps del rei Herodes. Uns mags vingueren d'Orient, i en arribar a Jerusalem van preguntar a la gent: "On és el rei dels jueus que acaba de néixer? Perquè hem vist com s'aixecava la seva estrella i venim a presentar-li el nostre homenatge".
- 14.— Jerusalem s'inquietà en sentir aquestes noves, i també Herodes. Per això volgué assabentar-se ben bé del lloc del seu naixement i del temps en què havia nascut. Consultats els lletrats del poble, li digueren allò que deien les Escripures: "De tu, Betlem, sortirà el príncep que guiarà Israel, el meu poble".
- 15.— Ben informat pels mags del moment en què se'ls havia aparegut l'estrella, els encaminà a Betlem. L'estrella anava altre cop al davant d'ells, i la seva alegria en veure-la allà va ser immensa. Entraren tot seguit a la casa, veieren el nen amb Maria la seva mare i prosternant-se l'adoraren, tot oferint-li presents: or, encens i mirra.
- 16.— Després, advertits que no tornessin a veure Herodes, se'n tornaren al seu país per un altre camí. I quan Herodes se'n adonà, s'indignà d'allò més i va manar de matar tots els nois menors de dos anys a Betlem i a la rodalia.
- 17.— Però un àngel avisà Josep, en somnis, tot dient-li: "Lleva't de seguida, pren el noiet i sa mare, i fuig cap a Egipte, perquè Herodes vol matar l'infant". Josep s'aixecà tot seguit, prengué el nen i sa mare i, encara de nit, fugí a Egipte i s'hi quedà fins a la mort d'Herodes.
- 18.— Entretant, a Betlem, la vida de molts infants era segada en flor, i les mares no podien ser consolades en veure que els seus fills ja no existien, com ho havia profetitzat Jeremies (Mt. 2,18 i Jer. 31, 15).

**ACTITUDS CRISTIANES.**— Acollir els forasters. Acceptar generosament els d'una altra cultura, d'una altra raça o d'una altra religió. Treballar perquè siguin respectats els drets humans, especialment els de l'emigrant. Per la seva banda, cal que l'emigrant sàpiga integrar-se en la societat en què viu i a la cultura autòctona del poble que l'ha admès; no com un os fora de lloc. Mentalització sobre el valor de la vida, de l'infant, de l'infantó i del nonat. Saber que Déu venja la mort del pobre, de l'orfe i de la viuda.

## INTRODUCCIÓ A LA GRAMÀTICA

### TEMA 11 (Formes d'enllaç doncs i però)

Suposem que hem de lligar els fets de ploure i sortir de casa. Si sortim malgrat la pluja, direm: Plou, però sortiré.

Si no sortim degut a la pluja, direm: Plou, doncs no sortiré.

Doncs és una conjunció que també serveix per a coordinar. S'anomena conjunció consecutiva. Té molts punts de semblança amb i i però.

Les conjuncions i, però i doncs es poden ometre sense que es perdi el sentit de la frase. A vegades queda reforçat, sobretot en el cas de la i i el doncs. Vegeu-ho en els exemples que segueixen:

i: Ha plogut molt i la muntanya resplendeix engallardida. Se sent l'aroma dels pins i el pit tot se n'omple. Fa vent i els arbres es desfullen. Es pot dir i potser el sentit queda més ple: Ha plogut molt; la muntanya resplendeix engallardida. Se sent l'aroma dels pins; el pit tot se n'omple. Fa vent; els arbres es desfullen.

Però: Són molts els qui parlen de política, però són molts pocs els qui hi entenen. L'acusat va arrugar les celles, però jo vaig continuar llegint. S'ha presentat una vaga general, però hi ha hagut molt d'ordre. Es pot dir: Són molts els qui parlen de política; són molts pocs els qui hi entenen. L'acusat va arrugar les celles; jo vaig continuar llegint. S'ha presentat una vaga general; hi ha hagut molt d'ordre.

Amb tot, la conjunció però no sempre es pot suprimir.

Exemples: Hem guanyat nosaltres, però som amics. Fa un aire una mica fred, però no molesta. Hem fet una passejada molt bonica, però no estem contents.

En aquest exemples el però no es pot suprimir: en

canvi es pot suplir per la i. Hem guanyat nosaltres i som amics, etc.

Doncs: El termòmetre puja; doncs farà calor. Té febre; doncs anirem a cercar el metge. Has arribat tard; doncs no entraràs.

Es pot dir: El termòmetre puja; farà calor. Té febre; anirem a cercar el metge. Has arribat tard; no entraràs.

Observeu que el doncs no pot ésser, com el però, substituït per la i. En canvi, en algun cas molt rar el doncs es pot substituir pel però sense canviar substancialment el sentit. Exemple: Tu el vols; doncs no te'l donaré. Es pot dir: Tu el vols, però no te'l donaré.

El doncs també es pot fer servir al començament de la frase en casos com aquests: Doncs ve't aquí que aquell matí al primer pis tenien bateig. Doncs no cregueu que us hagi dit cap mentida.

**EXERCICIS.**— Introduïu la i, el però o el doncs en les frases que segueixen, segons convingui o segons, la intenció o la força que vulgueu donar a la frase.

Fa bo. Anirem a passeig.

Parlen. No els escolto.

Aquests dies ha plogut. Les plantes no s'han refet.

Me'ls demana amb insistència. No els hi donaré.

Es descordà un botó del gec. El gripau s'hi entaforà.

Vinc de qui-sap-lo lluny. M'han donat malament l'adreça. No l'he trobat.

Els burots obriren un ull cobejós. El deixaren passar.

Aixecà la testa. Flairà els aires.

No s'ha mirat cap llibre. No sabrà la lliçó.

S'oposava que seguís endavant. Jo vaig continuar.

En Joan no podia més. Es deixà caure sobre la pinassa.

# L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

### VISCA EL NADAL!

*L'altre dia vam divertir-nos de valent. Com que ja fem vacances d'anar a l'escola, els nois i noies del barri vam organitzar una cercavila. En Pere de la catequesi i la seva promesa Montserrat ens hi van ajudar.*

*Primer de tot vam parlar del perquè volíem fer-la. Perquè se'ns havia acudit? Només per a divertir-nos? Per Nadal tothom està content, tothom celebra festes... Però per què estem contents?*

*En Pere i la Montserrat van explicar-nos-ho. El fet que el Fill de Déu s'ha fet home per a salvar tots els homes del mal i de la mort era el motiu de tanta alegria.*

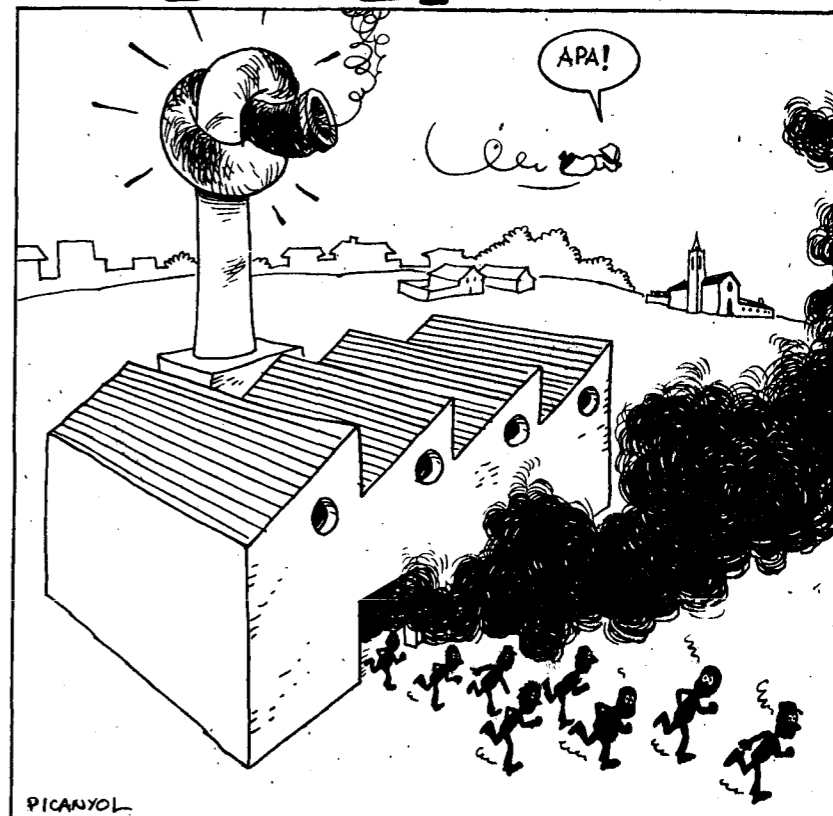
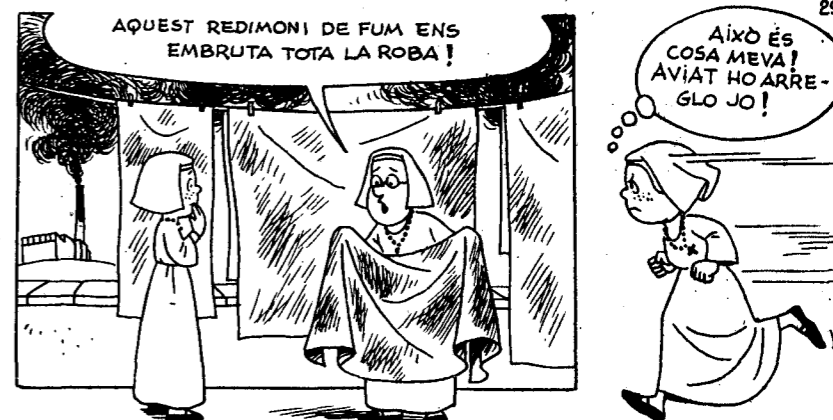
*Va bé, varem dir; doncs, som-hi! A comunicar alegria a tothom. Férem unes pancartes que deien: Visca Nadall!*

*Tots els nois i noies del món som germans! Visca l'alegria! Visca Jesús el nostre Salvador! Després vam agafar tapadores d'olles i cassoles, flautes, timbals de joguina, i a rondar pel barri tot cantant acompanyats per l'orquestra: "Ara vé Nadal matarem el gall i a la tia Pepa n'hi darem un tall" - "Els reis ja vénen els reis ja van, al plat de la finestra turrons hi posaran".*

*La gent ens mirava, someia... El Sr. Josep de la tenda va sortir a donar-nos una bossa de caramels d'allò més bons...*

*Quan acabàrem estaven força cansats. El paper d'alguna pancarta s'havia estripat. Però el nostre cor estava content perquè havíem dit ben alt i a tothom que Jesús és la font de la nostra alegria. I pensàvem que Jesús estaria, també content per haver dit ben alt i sense vergonya que l'estimàvem.*

### LA GERMANA NEU "SUPER-SISTER"



# LA CIUTAT, EL POBLE, LA COMARCA.



TOT ESTÀ EXPLICAT EN ELS LLIBRES. TOT!



VEU? AQUEST PARLA DELS ROURES... MIRI, MIRI QUE ÉS BONIC. ANYS I ANYS D'ESTUDI.



AQUÍ N'HI HA UN DE PRECIÓS  
PERÒ DEVIEN NECESSITAR MOLT DE PAPER PER A FER TANTS LLIBRES...



OU! TANT. VÀREM NECESSITAR TANT PAPER QUE TALLÀREM EL BOSC PER A FABRICAR EL PAPER NECESSARI...



AIXÍ PER A EXPICAR EL BOSC TALLÀREU EL BOSC?



SÍ! PERÒ VENIU, EL DR. SOQUES ESTÀ INVENTANT ARBRES DE LABORATORI... SUPERAREM LA NATURALESA...



VEI ELI? NO PARA MAI. SEMPRE INVESTIGANT... DE MOMENT NO M'ESTENEN TRONC I BRANQUES.



PERÒ ARA HA DESCORBERT UN NOU PROCÉS PER A FER-LOS AMB FILLES.



BOUM!

SEMPRE IGUAL. QUAN SURTEN LES FULLES ESCLATA.



NO SURT! NO SURT! NO SURT EL BOSC ARTIFICIAL!

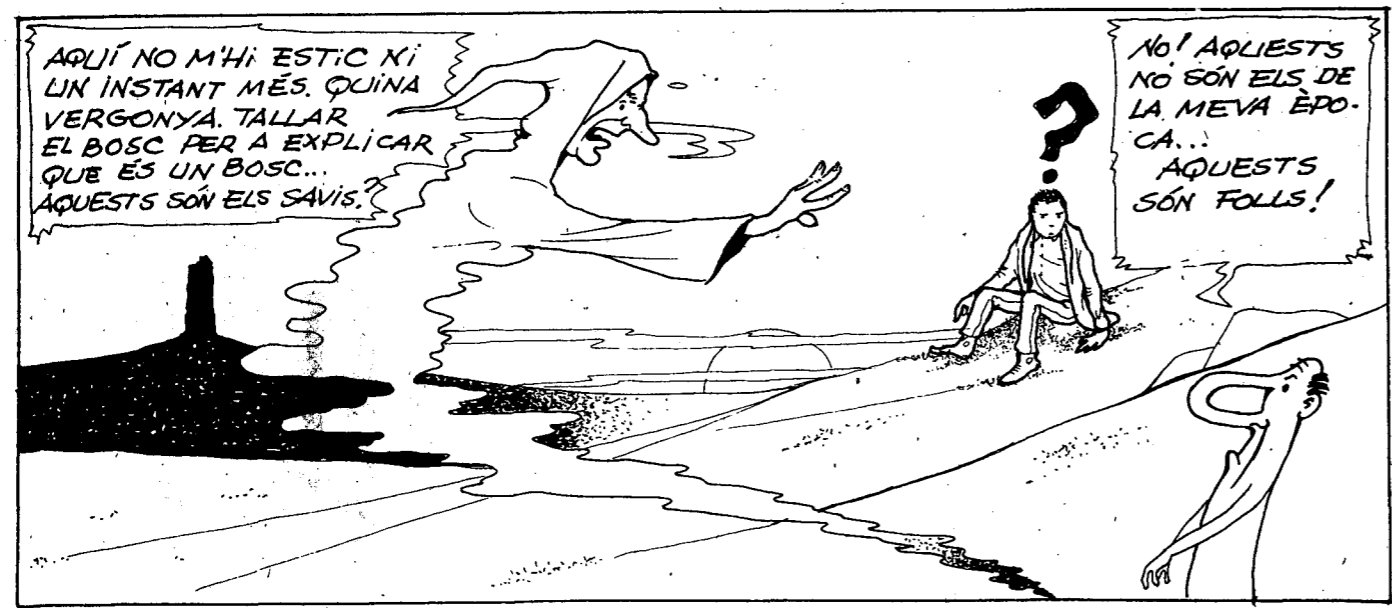


NO ELS ENTENC PAS! PEL QUE SEMBLA, YO EN INVENTAR ELS ARBRES...



MENTRE EN SILABUS I EN SOQUES TORNEN A LA TORRE.

LIF! QUIN FUM MÉS NEGRE. DEU ESTAR D'ALLO MÉS ENFADAT.



AQUÍ NO M'HI ESTIC NI UN INSTANT MÉS. QUINA VERGONYA. TALLAR EL BOSC PER A EXPLICAR QUE ÉS UN BOSC... AQUESTS SÓN ELS SAVIS.

NO! AQUESTS NO SÓN ELS DE LA MEVA ÈPOCA... AQUESTS SÓN FOLLS!



MARTÍ, TU I JO CAPA DINS LA PIPA. EN "FE" GUIARÀ.

Jo!



AIXÒ MARXA. SI SENYOR, AIXÒ MARXA... MIRA, ALLÀ MOLT LLUNY ES VEU UNA CLAROR. ANEM-HI!

**T'AGRADA FER NINOTS?**

Envieu-los a "CATALUNYA CRISTIANA" "L'EIXERIT" València 244. Barcelona (7) Indicant: nom, cognoms, edat i adreça.

Aquestes vacances, els infants tenen moltes més oportunitats per assistir als espectacles que més els interessin.

Durant aquests dies, Barcelona ofereix una àmplia programació tant a nivell de cinema com de teatre.

## Teatre

**Sala Villarroel.**— Del dissabte 20 al diumenge 28, a les 6 de la tarda, el Teatre de la Claca presenta el seu espectacle "Flor de Romanial", contes tradicionals de Catalunya amb titelles. Del dimarts dia 30 al dilluns dia 5, el grup de teatre Tabola, presenta "Calidoscòpic", molt interessant per la seva fantasia i contingut. Apropiadament entre els 6 i els 12 anys.

**Lluïsos de Gràcia.**— Plaça del Nord, 7. Dissabte 30, dimecres 31 i dijous 1, a les 6 de la tarda, el grup Els passavolants, presenten un espectacle de teatre-circ sota el nom de "El metge funàmbul". Divendres 2, dissabte 3 i diumenge 4, a les 6 de la tarda, "El circ més petit del món", amb Tortell Poltrona, un espectacle de màgia, jocs malabars, música, equilibriste. L'entrada és de 125 ptes.

**Llantiol.** Riereta 7. Del dilluns dia 23 al diumenge dia 4, a les 5 de la tarda, Festivals infantils, amb l'actuació dels titelles Badabadoc, els pallasos Germans Orly, l'il·lusionista Victor Martí, el mim Anton Font, la companyia de teatre i pantomima Teatre del Rebombori. L'entrada és de 150 pessetes.

**Casino l'Aliança del Poble Nou.** Rambla del Poble Nou, 22. Diumenge 28 a les 5,30 de la tarda, animació i contes populars amb Xesco Boix, i "El circ més petit del món" amb Tortell Poltrona.

**Fundació Miró.** Parc de Montjuïc. Dissabte a les 5,30 de la tarda, diumenge a les 11,30 i a la una del migdia, representació d'un espectacle bàsicament musical; el grup Toc de retruc presenta "El geni Geroni", un viatge al món de la fantasia musical. Molt recomanable entre els 4 i els 11 anys. L'entrada és de 150 ptes.

**Cúpula Venus.** Plaça del Teatre, 27. Representació d'El millor espectacle del món". Dintre del més pur estil cirquenc, el pallaso Tortell Poltrona i la Petita Companyia del Dr. Solé, presenten un seguit de números, jocs malabars, màgia, corda fluixa, salt a l'arc amb foc, equilibriste, funambulisme, música i molt humor. Un espectacle que comença a les 11 de la nit i que per tant pots ser una nit molt suggestiva per algun infant. Dimarts i dimecres, l'entrada és de 250 ptes. i de dijous a diumenge de 350 ptes.

Els serveis de cultura de l'Ajuntament de Barcelona han organitzat per aquestes festes: **Plaça de Sant Felip Neri.** Diumenge 28, a partir de les 12 del migdia, el grup Carrer de Can Boter presenta "Comparsa d'hivern", caps grossos, gegants, danses, cercaviles.

**Saló del Tinell.** Del diumenge 28 al dimecres 31, el grup italià Teatro Gioco Vita de Piacenza, presenta un espectacle d'ombres xinesques sota la denominació de "El monstre turc". L'escenografia és de Lele Luzzatti, un dels millors dibuixants italians. Molt recomanable.

## Pastorets

**Teatre Romea.** Hospital 51. Del 23 de desembre al 5 de gener, dies feiners a les 5,30, festius a les 4 de la tarda. "Els Pastorets" d'en Josep M<sup>e</sup> Folch i Torres, per la Companyia Titular del Teatre Romea.

**Orfeó Gracienc.** Asturies, 83. Del diumenge 21 al dilluns dia 5, feiners a les 5 de la tarda, festius a les 11 del matí, representació d'"Els Pastorets 'superstel'", versió moderna i musical d'en Ricard Reguant i Jaume Nadal, per la Companyia del Teatre Popular de Barcelona.

**Turó Parc.** Dijous dia 1 a les 12,30 del migdia, "Els Pastorets amb marionetes", pel teatre de marionetes La Fanfarra. L'entrada és de 100 pessetes. Demà diumenge a la mateixa hora, espectacle de titelles i animació pels titelles Anglès.

**Casal Claret.** Dissabte 27, a les 6 de la tarda "Els Pastorets" d'en Josep M<sup>e</sup> Folch i Torres, pel Grup Juvenil del Casal Claret.

**C.C. Gràcia.** Santa Magdalena, 12. Diumenge 28 i diumenge dia 4, a les 5 de la tarda, el grup escènic del C.C. Gràcia presenta, "L'Estel de Natzaret".

**Centre Moral Sant Martí del Clot.** Avgda. Meridiana, 97. Dijous dia 1 a les 6 de la tarda, "Els Pastorets Musicals" d'en Josep Miralles i Salvador Prats. Pel Quadre Escènic del Centre.

**Sala Sant Medir.** Constitució 17. Dijous dia 1 i diumenge dia 4, a les 5,30 de tarda d'"Els Pastorets", d'en Josep M<sup>e</sup> Folch i Torres, pel Grup de Teatre Sant Medir.

**Foment Martinenc.** Provença/Rogent. Diumenge 28 i diumenge dia 4 a les 6 de la tarda, "Els Pastorets" d'en Josep M<sup>e</sup> Folch i Torres, pel grup Abaxas del Foment Martinenc.

**Centre Parroquial Sant Vicenç de Sarrià.** Major de Sarrià, 117. Diumenge 28, dijous 1, diumenge 4 i dimarts 6 a les 5 de la tarda, "L'Estel de Natzaret", d'en Ramon Pàmies.

**Saló de la Infància.** XVIII Edició. Actuacions al Pavelló Alfons XIII. Diumenge 28. De les 11 del matí a 1 del migdia, festival de titelles amb els Titelles Baby amb l'obra "La fava favera" i els titelles La Serpentina amb "El cap del Drac". Dilluns dia 29, de 4,30 a 7,30 de la tarda, festival de màgia amb el grup Abracadabra i la Capsa Màgica.

Dimarts dia 29. Diumenge a les 11 del matí, representació teatral amb "Les joguines oblidades" pel grup la Tropa i animació amb Joan Cots.

Dimecres 31. De les 11 del matí a les 12,30 del migdia, festival de titelles amb els Titelles Naip amb l'obra "Tanca la tele i fem una rondalla".

Divendres dia 2. De les 11 del matí a les 12,30

del migdia, festival de titelles amb els Titelles Mardux.

## Cinema

**Apsi.** Sant Elies, 23. Dissabte 27 i diumenge 28 a les 4,30 de la tarda, "El gran restaurant" i "El monstro que amenaza al mundo".

**Cinema del Carme.** Sant Antoni Abad, 12. Del dilluns 29 al diumenge 4, a les 4 i a les 6 de la tarda, "Patrullero 777". El dia 1 no hi ha sessió.

**Centre d'Horta.** Felú i Codina, 7. Diumenge 28 a les 4,30 de la tarda, "La batalla del Midway" i "Hace un millón de años".

**Penya Cultural Barcelonesa.** Baix de Sant Pere, 55. Diumenge 28 a les 11 del matí, "Heidi en la montaña" (dibuixos) i Jaimito en "Peligros a granel".

**Tabaré Cinema.** Mercaders 32. Dissabte i diumenge, feiners a les 4,30, festius a les 4 de la tarda, "El mechero maravilloso" i "La flauta dels sis barrufets".

**Filmoteca Nacional.** Cinema Padró. Carrer de la Cera, 3. Dimarts dia 30 a les 4 de la tarda, "Carlitos y Snopy" (dibuixos). Dimecres, 31, a les 4 de la tarda, "Soopy guarda la casa" (dibuixos). Dijous 1, a les 4 de la tarda, "Las doce pruebas de Asterix". Divendres 2, a les 4 de la tarda, "Las aventuras de Max Linder" (còmica); a les 6 de la tarda, "Las doce pruebas de Asterix". (Dissabte 3, "Blancanieves y los siete enanitos".

## Comarques

**Mataró.** Foment Mataroní. Bisbe Mas, 11. Dissabte i diumenge, "Bambi" i "Aventuras de Ruscán".

**Torroella de Montgrí.** A la sala d'actes, diumenge a les 5 de la tarda, representació d'"Els Pastorets" pel grup de titelles La Fanfarra (Rialles).

**Gavà.** Al Casal Cultural, animació amb "El dimoni Brut", dissabte a les 6 de la tarda.

**L'Hospitalet de Llobregat.** Al barri de Can Serra, el dissabte a les 6 de la tarda, els Titelles Baby.

**Pineda de Mar.** Al barri de les Creus, dissabte a les 5 de la tarda, pallasos amb Pep Saltimbanqui i Bucoi.

**Fraga.** Al local CEICU, diumenge a les 3,30 de la tarda, el Puig-Xinel·lis.

**Llançà.** Al centre cultural, diumenge a les 4,30 de la tarda, els titelles Baliga Balaga.

**Esparraguera.** A la plaça de l'Ajuntament, diumenge a les 11 del matí, jocs de màgia amb La Capsa Màgica.

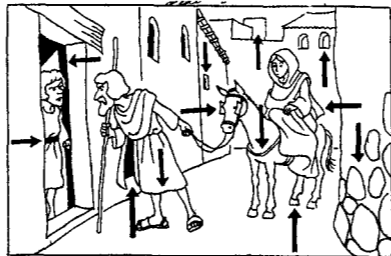
**Begur.** Al Casino, diumenge a les 6 de la tarda, pallasos amb Pep Saltimbanqui i Bucoi.

## Carme Anfosso.

## Soluciones

— Els deu noms: Talarn, Tremp, Escaló, Esterri, Estehais, Rialb, Llessú, Espot, Sort, Llavorsí.

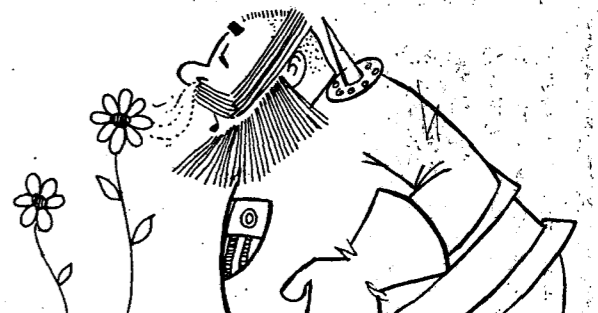
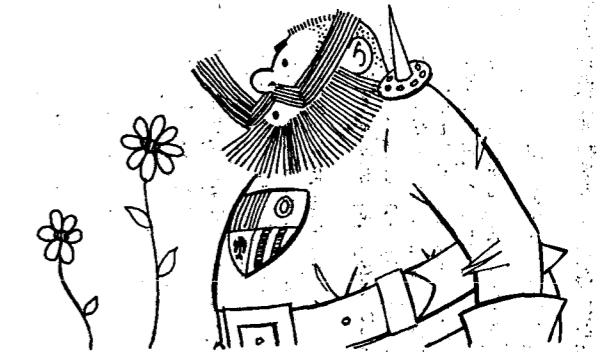
— El verset: Jo sóc el bon pastor, i coneix les meves ovelles, i les meves em coneixen a mi. Jo, X, XV.



# ELS NINOTS D'EN MIC



# El Comte Benrovellat



PETIT  
**Avet**

L'slip per nena,  
de cotó,  
elàstic i sense costures.

PETIT  
**Avet**